

SATURA RĀDĪTĀJS

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	2
II. Resursi un nodrošinājums.....	25
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	42
IV. Mācībspēki	53
V. Pielikumu saraksts	79

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība augstskolas/ koledžas stratēģijai un studiju virzienam. Norādīt studiju programmas mērķus, uzdevumus, plānotos studiju rezultātus un novērtēt to sasniegjamību un savstarpējo sasaisti.

Profesionālais doktora grāds mākslās tiek piešķirts daudzās pasaules valstīs pēc profesionālās studiju programmas apguves un ir kā trešais augstākās izglītības līmenis lielākajā daļā valstu, kas ir pievienojušās Boloņas procesam jeb Eiropas vienotās augstākās izglītības telpas veidošanas procesam. Līdz 2018. gada aprīlim Latvija bija vienīgā no Baltijas valstīm, kur nebija šāda iespēja – pēc profesionālajām bakalaura un maģistra studijām turpināt studijas mākslas jomā profesionālā doktora studiju programmā.

2018. gada 1. aprīlī stājās spēkā grozījumi LR Augstskolu likumā¹, ir izstrādātas izmaiņas Ministru kabineta noteikumos par Latvijas izglītības klasifikāciju², kā arī izstrādāti Ministru kabineta noteikumi Nr. 617 “Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās”³, kā rezultātā situācija ir mainījusies, un nu Latvijas augstskolās ir iespēja uzsākt profesionālo doktora studiju programmu mākslās ieviešanu.

Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* (kods 5121 1/2/3/4) izveidota, sadarbojoties Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijai (turpmāk – JVLMA), Latvijas Mākslas akadēmijai (turpmāk – LMA) un Latvijas Kultūras akadēmijai (turpmāk – LKA).

Pamatojoties uz 2019. gada 6. septembrī noslēgto “Līgumu par studiju virziena *Mākslas* kopīgās profesionālās doktora studiju programmas “*Mākslās*” apakšprogrammu “*Mūzika un skatuves māksla*”, “*Vizuālā māksla un dizains*” un “*Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*” īstenošanu” (skatīt pielikumu Nr. 18), augstskolas studiju programmā nodrošina šādas apakšprogrammas:

- 1) JVLMA īsteno apakšprogrammu “*Mūzika un skatuves māksla*” (kods 51212) – mākslinieciskās darbības jomas: Mūzika, Horeogrāfija;
- 2) LMA īsteno apakšprogrammu “*Vizuālā māksla un dizains*” (kods 5121 1/3/4) – mākslinieciskās darbības jomas: Vizuālā māksla, Audio vizuālā un mediju māksla, Dizains;
- 3) LKA īsteno apakšprogrammu “*Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*” (kods 51213) – mākslinieciskās darbības jomas Audiovizuālā māksla, Teātra māksla, Laikmetīgās dejas māksla.

Profesionālās doktora studiju programmas izveides plānošana atspoguļojas visu trīs studiju programmas izveidē iesaistīto augstskolu attīstības stratēģijās:

- 1) Profesionālās doktora studiju programmas izveide noteikta “Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Attīstības stratēģijas 2016.–2020.” apakšpunktā 7.5. – “Studiju programmu satura modernizācija” definētajās prioritātēs: “2015. gadā JVLMA ir izstrādājusi Studiju programmu attīstības plānu (turpmāk – attīstības plāns) no 2014. līdz 2020. gadam konkurētspējas un eksportspējas nodrošināšanai. Attīstības plāns, paralēli citiem (iekšējiem normatīvajiem aktiem, studiju programmu akreditācijas dokumentiem, u.c.) definē studiju programmu attīstības rīcības virzienus, mērķus, uzdevumus, rezultatīvos rādītājus, nepieciešamos finanšu līdzekļus to sasniegšanai. Izstrādājot stratēģiju, tika ņemtas vērā attīstības plānā izvirzītās prioritātes:
  - profesionālā doktora studiju programmas izstrāde un ieviešana, ņemot vērā studējošo vēlmi iegūt zināšanas visos valsts definētajos studiju līmeņos;

¹ <https://likumi.lv/ta/id/297219-grozijumi-augstskolu-likuma>

² <https://likumi.lv/ta/id/291524#piel4>

³ <https://likumi.lv/ta/id/301992>

- papildināt studiju programmu docētāju sastāvu ar profesionālā doktora grādu ieguvušām personām,

kā arī aktualizēti sasniedzamie mērķi, uzdevumi un precizēti sagaidāmie rezultāti.” (17. lpp.)

- 2) “Latvijas Mākslas akadēmijas ilgtermiņa attīstības stratēģijas” apakšpunktā 2.2.3. “Trešā līmeņa studijas mākslā un dizainā” noteikts, ka “būtiska LMA studiju modernizācijas plāna daļa, kas atbilst Vizuālās mākslas nozares stratēģijā 2014. – 2020. gadam minētajam ir trešā līmeņa studiju nodrošināšana mākslā un dizainā” (61. lpp.). Stratēģija tapusi laikā, kad LMA sadarbībā ar Kultūras ministriju strādājusi pie priekšlikumu kopuma nepieciešamajām izmaiņām tiesiskajā regulējumā, lai Latvijā tiktu nodrošināta iespēja iegūt profesionālo doktora grādu mākslās. Attiecīgi, stratēģijas apakšpunktā 2.2.4. – “LMA trešā līmeņa studiju mākslā un dizainā attīstības plāns” noteikts, ka “līdz ar attiecīgajām izmaiņām normatīvajos regulējumos trešā studiju cikla jomā, un, kā arī atkarība no tā, tieši kāds būs šo jauno normatīvo regulējumu raksturs, tai skaitā, vai tiks ņemti vērā abi Kultūras ministrijas priekšlikumi, pirmais priekšlikums vai otrs priekšlikums, tiks sagatavots tālākais Latvijas Mākslas akadēmijas rīcības plāns, tai skaitā izvērtējot nepieciešamību licenzēt jaunu vai izdarīt izmaiņas esošajā doktora studiju programmā, kā arī, iegūstot ESF līdzekļus veidot starptautisku doktora studiju programmu mākslā un dizainā.” (64. lpp.)
- 3) Profesionālās doktora studiju programmas “Mākslās” izstrāde atbilst Latvijas Kultūras akadēmijas attīstības stratēģijā 2015-2020 definētajai stratēģiskajai specializācijai un tās 2. mērķim “Attīstīt pētniecībā balstītu mākslas un kultūrizglītību, nodrošināt augstas kvalitātes, starptautiski atzītas studijas kultūras un mākslas (skatuves mākslas (teātris un dejas) un filmu mākslas) nozarēs, audiovizuālajā, kultūras un radošo industriju sektorā. Veidot jaunas, kultūras nozares attīstībai un pieprasījumam atbilstošas, tajā skaitā starpdisciplināras studiju programmas bakalaurea un maģistra studiju līmenī, vienlaikus turpinot doktora studiju programmas pilnveidošanu. Starpdisciplināru studiju programmu izstrādē attīstīt sadarbību ar mākslas augstskolām, kā arī citiem partneriem izglītības, kultūras, mākslas un jauno tehnoloģiju sektorā. Veidot kopīgās studiju programmas tradicionālās kultūras, kultūras mantojuma, radošo industriju, audiovizuālā sektora jomās”. Vienlaikus profesionālās doktora studiju programmas “Mākslās” izstrāde atbilst arī Latvijas Kultūras akadēmijas attīstības stratēģijā 2015-2020 definētās stratēģiskās specializācijas 5. mērķim “Attīstīt pētniecības un mākslinieciskās jaunrades (it īpaši teātra, dejas, filmu un audiovizuālās mākslas) sinerģiju studiju procesā”. (11. lpp.)

Latvijas izglītības kvalifikācijas Izglītības tematiskajā grupā *Humanitārās zinātnes un māksla* ietilpst jaunizveidotajā studiju programmā iekļautās izglītības programmu grupas *Vizuāli plastiskā māksla* (kods 51211), *Mūzika un skatuves māksla* (kods 51212), *Audiovizuālā māksla un mediju māksla* (kods 51213), *Dizains* (kods 51214), kas atbilst Latvijas izglītības klasifikācijas izglītības tematiskajai jomai *Mākslas*.

Profesionālā doktora studijas veicinās Latvijas kultūras un mākslas augstskolās studējošo konkurētspēju gan Latvijā, gan arī starptautiskā vidē: Latvijas kultūras un mākslas augstskolas spēs vienlīdzīgi ar citām valstīm iesaistīties Eiropas augstskolu tīkla aktivitātēs, veidojot kopīgās profesionālās doktora studiju programmas mobilitātes un sadarbības projektus, kā arī realizējot mākslinieciskās iniciatīvas.

Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* sniegs ietekmi uz “Viedās Specializācijas stratēģijas” mērķu un izaugsmes prioritāšu sasniegšanu, uzsverot mākslu un kultūras nozīmi sabiedriskās labklājības, integrācijas un izglītības veidošanā, radot saturu informāciju un komunikāciju tehnoloģiju inovācijām, cilvēkresursu radošā kapitāla attīstībā, radošo industriju pievienotās vērtības radīšanā.

Studiju programma izveidota, pamatojoties uz normatīvajiem un plānošanas dokumentiem:

1. LR Augstskolu likums
2. Ministru kabineta noteikumi Nr. 617 "Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās"
3. Kultūrizglītības nozares stratēģija 2014.–2020. gadam
Dokumentu skatīt:
https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/kultura_timekli/Politikas%20dokumenti%202018/271118_AKTUALIZ%C4%92TA_Kulturizglitibas_nozares%20strategija_2014-2020.pdf
4. Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Attīstības stratēģija 2016.–2020. Dokumentu skatīt: https://www.jvlma.lv/data/doc_ieksejie_reglamentejosie_dokumenti/attistibas-strategija-19042017.parjvlma.pdf
5. Latvijas Mākslas akadēmijas ilgtermiņa attīstības stratēģija
Dokumentu skatīt: <https://www.lma.lv/data/dokumenti/lma-ilgtermina-attistibas-strategija-20170519-.pdf>
6. Latvijas Kultūras akadēmijas attīstības stratēģija 2015–2020
Dokumentu skatīt:
https://static.lka.edu.lv/media/cms_page_media/925/APST_LKA_Attistibas_Strategija_2015_2020_Labojumi_16.04.2018.pdf
7. Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centra 1. un 2. kārtas pētījums "Pētījums par kultūrizglītības īstenošanas pēctecību profesionālās ievirzes, profesionālās vidējās izglītības, augstākās izglītības programmās un sagatavoto speciālistu skaita atbilstību kultūras nozares un radošo industriju darba tirgus prasībām"
Dokumentu skatīt:
https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/kultura_timekli/petijumi/Kulturizglitibas_petijums_1_karta_2017.pdf
8. "Viedās Specializācijas stratēģija"
Dokumentu skatīt:
https://www.izm.gov.lv/images/zinatne/IZM_Viedas_Specializ_strategija_2013.pdf
9. "Pētījums par JVLMA studiju virziena "Mākslas" studiju programmu atbilstību nepieciešamo cilvēkresursu attīstības prognozēm un profesiju standartos noteiktajām prasībām"
Dokumentu skatīt:
<https://www.jvlma.lv/uploads/pages/lv/203/files/jvlma-petijums.pdf>

Studiju programmas stratēģiskais **mērķis** ir nodrošināt kultūras, sabiedrības un sociālajām vajadzībām atbilstošas, mākslinieciskajā jaunradē un zinātnē balstītas, kā arī mākslinieciskajā praksē piemērojamas profesionālās studijas, kuru rezultātā tiek iegūtas zinātniskā pētniecībā balstītu mākslinieciski augstvērtīgu darbu veidošanas prasmes un attīstītas praktiskas iemaņas unikālu māksliniecisku ideju īstenošanā.

Studiju programmas **uzdevumi** ir:

1. sniegt padziļinātas teorētiskas zināšanas mūsdienu mākslās, tai skaitā mūzikā un skatuves mākslā, vizuālā mākslā un dizainā, audiovizuālā mākslā, teātrī un laikmetīgā dejā, to teorētisko koncepciju attīstības tendencēs, starpdisciplinārā mijiedarbībā, mākslinieciskās un pētnieciskās prakses vienotībā un mijiedarbībā un pētniecībā balstīto prakšu modeļos un metodēs;
2. apgūt prasmes patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties mākslinieciskās jaunrades pētījumiem un mākslinieciskai jaunradei atbilstošas metodes un pielietot iegūtās zināšanas, īstenojot mākslineiciski augstvērtīgus mākslinieciskos projektus, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu projektus, kuri sniedz tiešu ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai dod jaunu izpratni esošām zināšanām;

3. iegūt spēju efektīvi komunicēt par savu profesionālo māksliniecisko un pētniecībā balstīto māksliniecisko darbību gan ar šauru speciālistu loku, gan plašāku sabiedrību;
4. iegūt spēju, veicot patstāvīgu, kritisku analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt augstākās sarežģītības līmeņa aktuālos jautājumus, kas saistīti ar savu mākslinieciskās darbības jomu un tās attīstību;
5. iegūt spēju plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma mākslinieciskās jaunrades projektus, tai skaitā starptautiskus.

Studiju programmas noslēgumā plānotie studiju rezultāti:

Zināšanas (zināšanas un izpratne) – doktorants, apgūstot obligātās daļas studiju kursus, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi mākslinieciskās darbības jomas teorijā un praksē, t. sk. kopīgā studiju moduļa *Mākslu inovatīva un starpdisciplināra starptautiska mijiedarbība* studiju kursus: *Mākslu mijiedarbība un loma 20.–21. gadsimta norišu kontekstā* (īsteno JVLMA), *Art of Living on Art (Māksla dzīvot no mākslas)* (īsteno JVLMA), *Māksla un filosofija* (īsteno LMA), *Mūsdienu mākslas un dizaina konteksti* (īsteno LMA), *Starpdisciplinārie kultūras un mākslas studiju aspekti* (īsteno LKA), *Audiovizuālās un skatuves Mākslas aktuālās tendences* (īsteno LKA); pētnieciskā darba studiju kursus: *Teorētiskā pētījuma izstrāde*, kopīgā studiju moduļa *Mākslinieciskās pētniecības metodoloģija un metodes* studiju kursus *Mākslinieciskā pētniecība mūzikā* (īsteno JVLMA), *Pētniecības metodes mākslā un dizainā, māksliniecisko pētījumu metodoloģija* (īsteno LMA), *Pētniecības metodes audiovizuālajā un skatuves mākslā* (īsteno LKA), kā arī *Doktorantu pētnieciskie semināri* un ierobežotās izvēles daļas studiju kursus, spēj parādīt, ka pārzina un izprot aktuālākās zinātniskās teorijas un atziņas, pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētniecības metodes attiecīgajā mākslas vai kultūras nozarē vai profesionālajā jomā un dažādu jomu saskarē.

Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes) – doktorants, apgūstot obligātās daļas, ierobežotās daļas un prakses daļas studiju kursus **spēj**:

- patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties mākslinieciskai jaunradei, tai skaitā pētniecībā balstītai jaunradei, atbilstošas metodes, ir veicis ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai devis jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietošanai praksē, īstenojot mākslinieciskās jaunrades darbu mākslinieciskās darbības jomās vai būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura daļa ir starptautiski citējama publikāciju līmenī;
- gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par savu mākslinieciskās darbības jomu ar plašākām profesionāļu aprindām un sabiedrību kopumā;
- īstenojot starptautiskas nozīmes mākslinieciskās jaunrades projektus;
- patstāvīgi paaugstināt savu profesionālo kvalifikāciju, īstenojot pētniecībā balstītus jaunrades projektus, gūstot attiecīgās nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, vadīt pētniecībā balstītus jaunrades vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētniecībā balstītas jaunrades zināšanas un prasmes;
- patstāvīgi paaugstināt mākslinieciski augstvērtīgu darbu veidošanas prasmes un attīstīt praktiskās iemaņas unikālu starptautiska līmeņa ideju un mākslinieciskās jaunrades darba īstenošanā.

Kompetence (analīze, sintēze un novērtēšana) – studiju programmas apguves rezultātā doktorants spēj, veicot patstāvīgu, kritisku analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt nozīmīgus pētniecībā balstītus inovāciju vai mākslinieciskās jaunrades uzdevumus mākslinieciskās darbības jomās, patstāvīgi izvirzīt pētījuma ideju, plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma mākslinieciskās jaunrades projektus, tajā skaitā starptautiskus.

Studiju programma izstrādāta atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 2. oktobra noteikumu Nr. 617 – “Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās” prasībām, kuras attiecas uz profesionālā doktora līmeņa studiju organizāciju, JVLMA, LMA, LKA Satversmēs formulētajiem mērķiem un augstskolu Senātu lēmumiem par studiju programmas īstenošanu.

No studiju programmas apjoma (izņemot to apjomu, kas paredzēts mākslinieciskai praksei, profesionālā doktora grāda mākslās iegūšanai nepieciešamā doktora teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādei) pilna laika studijās ne mazāk kā 25 procentus veido kontaktstundas.

Studiju programmas īstenošanas gaitā doktorantiem ir nodrošināta individuāla pieeja studiju satura apguvei – vairākus studiju kursus apgūst individuālajās nodarbībās, ir noteiktas patstāvīgā darba formas, kurās ir nodrošināta piekļuve modernajām tehnoloģijām (bibliotēkas un Informācijas tehnoloģiju klases darbība). Satura apguve tiek plānota kontaktstundu un patstāvīgā darba formā. Kontaktstundas notiek plūsmu, grupu un individuālajās nodarbībās. Atbilstoši studiju kursu apraksta plānojumam, docētāji plūsmu un grupu nodarbības strukturē lekciju un semināru, bet individuālās nodarbības – praktiskuma darba formā. Individuālajās nodarbībās doktoranti galvenokārt apgūst B daļas (ierobežotās izvēles) un Prakses daļas kursu saturu, kas ir saistīts ar konkrētās mākslinieciskās jomas zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidi. Studiju programmas saturs ir veidots tā, lai doktoranti gūtās teorētiskās atziņas aprobētu mākslinieciskajā praksē. Šāda pieeja ļauj doktorantiem jau studiju laikā integrēties darba tirgus vidē. Prakses darbs tiek organizēts sadarbībā ar koncertorganizācijām, profesionālajiem orķestriem, koriem, muzejiem, izstāžu zālēm, galerijām, teātriem, filmu studijām un laikmetīgās dejas organizācijām, uzņēmumiem, tai skaitā dizaina un radošo industriju uzņēmumiem, nozaru un profesionālajām asociācijām un publiskās pārvaldes institūcijām un starptautiskām mākslas un dizaina institūcijām, ar kurām ir noslēgti atbilstoši sadarbības līgumi.

Programmas un studiju kursa apjoms tiek izteikts kredītpunktos (saīsin. – KP). KP ir uzskaites vienība, kas atbilst studējošo 40 darba stundām. Studiju programmas apguve paredzēta 6 semestru periodā LV 132/ ECTS 198 kredītpunktu apjomā. Kredītpunkti tiek ieskaitīti par katru apgūtu studiju kursu (arī par praksi), ja pārbaudījuma vērtējums ir pozitīvs. Studiju rezultāti tiek uzskaitīti, atspoguļoti studiju kartēs, apspriesti un analizēti studiju programmas Padomes sēdēs katra semestra noslēgumā, kā arī semestra darba procesā, analizējot uzstāšanos koncertos vai citos mākslinieciskajos skatuves vai dizaina projektos un norisēs.

Programmas daļas

A daļa (obligātā) – LV 28 KP/ECTS 42 KP:

A1 daļa – LV 12 KP/ECTS 18 KP

Plānotais studiju modulis nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi mākslas un kultūras starpdisciplinārās izpētes jomā, nodrošina padziļinātu apguvi 20. un 21. gadsimtā mākslu ietekmējušo un tās interpretācijā svarīgāko filosofisko teoriju un mākslas procesu sasaistē, kā arī mākslu mijiedarbībā un lomā 20.–21. gadsimta norišu kontekstā, atspoguļo aktuālās tendences audiovizuālās, laikmetīgās dejas, teātra un skatuves mākslas jomās, iepazīstina ar mūsdienu mākslas un dizaina kontekstiem, kā arī apskata izglītota radoša indivīda lomu 21. gadsimtā, balstoties modernās pasaules tendencēs un izaicinājumos.

A2 daļa - LV 16 KP/ECTS 24 KP

Nodrošina studējošajiem iespējas iegūt pielietojamas zināšanas par mākslas un māksliniecisko pētniecību, māksliniecisko pētījumu modeļiem un metodēm, to konstruēšanu, ētisku un kritisku analīzi un piemērošanu. Doktorantu pētnieciskie semināri nodrošina studējošiem iespēju savstarpēji prezentēt un kritiski analizēt izstrādātos pētnieciskos risinājumus, to metodes, modeļus un sasniedzamos rezultātus.

B daļa (ierobežotā izvēle) – LV 22 KP/ECTS 33 KP

Individuālā mākslinieciskā projekta izstrāde – 22 KP: nodrošina doktorantam augstvērtīgu mākslinieciski radošu projektu veidošanas prasmju iegūšanu un attīsta praktiskās iemaņas unikālu māksliniecisku ideju īstenošanā, pilnveido doktoranta prasmes mākslinieciskās darbības jomā, attīsta augsti profesionālu mākslinieka kapacitāti patstāvīgai mākslinieciskai darbībai gan Latvijas, gan starptautiskajā radošo industriju tirgū.

Mākslinieciskās jaunrades prakse – LV 34 KP/ECTS 51 KP

Prakses daļā iekļautie studiju kursi dod iespēju studiju un pētnieciskajā darbā iegūtos teorētiskos atzinumus pārbaudīt praktiskajā darbībā, sekmē profesionālo iemaņu izkopšanu, veicina teorijas un prakses vienotību.

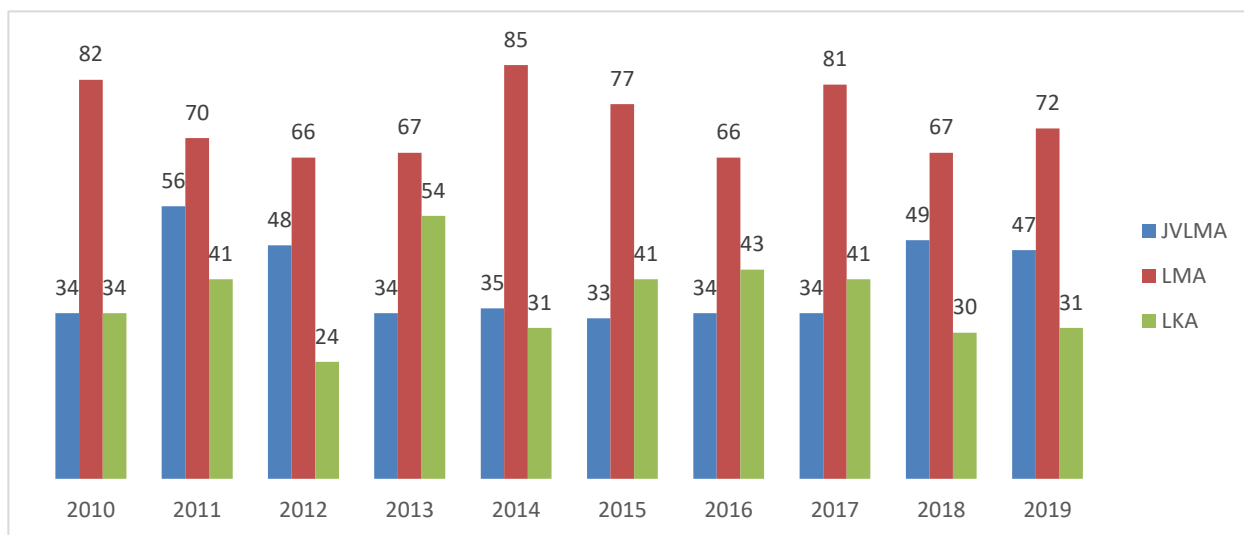
Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādāšana un aizstāvēšana – LV 40 KP/ECTS 60 KP

Studiju programmas apguve noslēdzas ar valsts pārbaudījumu, kas ietver doktora teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu profesionālajā – mākslinieciskās darbības jomā. Katras apakšprogrammas valsts pārbaudījuma prasības tiek reglamentētas attiecīgā studiju kursa aprakstā, kā arī studiju programmas īstenošanas nolikumā.

C daļa (brīvā izvēle) – LV 8 KP/ECTS 12 KP studiju kursi ir mākslinieciskās jaunrades darba vai jaunāko sasniegumu studiju kursi, kurus īsteno 2., 3., 4. un 5. semestrī. Izvēloties piedāvātos studiju kursus, kursa apguves programmu izstrādā doktoranti kopā ar docētājiem, ņemot vērā studējošo profesionālās vēlmes konkrēta satura padziļināšanai vai paplašināšanai.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums, analizējot programmas izveides procesā izmantotus datus, norādīt studiju programmas izstrādē iesaistītās puses (piemēram, ārējie eksperti, mācītbspēki⁴, darba devēji, studējošie u.c.) un iesaistes veidu.

Šobrīd JVLMA īsteno profesionālās un akadēmiskās maģistra studiju programmas, LMA un LKA – akadēmiskās maģistra studiju programmas. Izvērtējot augstskolu datus par absolventu skaitu laika posmā no 2010. līdz 2019. gadam, var secināt, ka katru gadu augstskolās ir ievērojams skaits absolventu – potenciālo doktorantu profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās*, kuri pēc maģistra studiju programmu absolvēšanas⁵ (skatīt Tabulu nr. 1) var turpināt studijas akadēmiskajās doktora studiju programmās, bet kuriem netiek nodrošinātas studiju iespējas profesionālā doktora studiju programmā Latvijā.

Tabula nr. 1: Absolventu skaits maģistra studiju programmās JVLMA, LMA un LKA no 2010. līdz 2019. gadam.

⁴ Šajā dokumentā lietotais termins "mācītbspēki" ir attiecināms uz attiecīgās augstskolas/ koledžas akadēmisko personālu un viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem.

⁵ 2018./2019. studiju gadā LKA tika uzsākta akadēmiskās maģistra studiju programmas *Audiovizuālā un skatuves māksla* (kods 45213) īstenošana. Arī šīs studiju programmas absolventi ir potenciālie profesionālās doktora programmas *Mākslās* doktoranti.

Profesionālās doktora studiju programmas aktualitāte Latvijā jau vismaz kopš 2014. gada iezīmēta gan LR Kultūras ministrijas stratēģiskās plānošanas dokumentācijā – piemēram, “Kultūrizglītības nozares stratēģijā 2014.–2020. gadam” sadaļā “Kultūrizglītība un izcilības veidošana” noteikta Kultūras ministrijas aktivitāte – sekmēt LMA, JVLMA un LKA sadarbību kopīgās profesionālā doktora studiju programmas mākslās izveidē, gan JVLMA, LMA un LKA augstskolu attīstības stratēģijās, tām paredzot nodrošināt trīs līmeņu augstāko mākslas izglītību visās mākslas studiju jomās.

Profesionālās doktora programmas *Mākslās* izstrādāte veikta Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” 2. kārtas projekta “Profesionālās doktora studiju programmas Mākslās izveide” Nr. 8.2.1.0/18/A/009 ietvaros atbilstoši JVLMA, LKA un LMA studiju programmu attīstības un konsolidācijas plāniem.

2018. gada 15. oktobrī JVLMA, LMA un LKA noslēdza vienošanos “Līgums par sadarbību kopīgās profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* izstrādāšanu”. Tika izveidota programmas izveides grupa, piesaistot visu sadarbības institūciju pārstāvjus, t.sk.:

- JVLMA Zinātniskā un radošā darba prorektore, profesore, *PhD* Anda Beitāne,
- programmas direktore, JVLMA pieaicinātā docētāja, *Dr.art.* Līga Pētersone,
- JVLMA studiju virzienu vadītāja, docētāja Irēna Baltābola,
- JVLMA Izpildītājmākslas nodaļas vadītājs, asociētais profesors, *Mg. art.* Toms Ostrovskis,
- JVLMA juriste Ieva Kalniņa,
- JVLMA Stratēģiskās attīstības projektu vadītāja Ilona Grodska,
- LMA Prorektors studiju un zinātniskajā darbā, profesors, *Dr.art.* Andris Teikmanis,
- LMA projektu vadītāja, vieslektore Māra Ādiņa,
- LMA projektu vadītāja Vineta Kreigere,
- LKA prorektore akadēmiskajā darbā, profesore, *Dr.art.* Zane Šiliņa,
- LKA Audiovizuālās mākslas katedras profesore, LKA Zinātniskās un mākslinieciskās padomes priekšsēdētāja, *Dr.art.* Inga Pērkone-Redoviča,
- LKA Skatuves mākslas katedras vadītāja, asociētā profesore, *Mg. art.* Zane Kreicberga.

Darba grupu vada un koordinē JVLMA, nosakot darba izpildes laika termiņus, veicamo darbu apjomu un organizējot darba grupas iekšējo un ārējo komunikāciju.

Katras augstskolas pārstāvji programmas izveides darba grupā, atbilstoši savu jomu kompetencei, snieguši informāciju par nepieciešamajiem un pieejamajiem resursiem programmas īstenošanai, vienlaikus plānojot studiju programmas moduļus studiju programmas obligātās daļas īstenošanai un piedāvājot plašas profesionālās kompetences un radošās darbības attīstības iespējas, t.sk. nodrošinot konkurētspējīgu un kvalitatīvu infrastruktūru.

Lai nodrošinātu pēc iespējas plašākas un daudzpusīgākas mākslinieciskās prakses iespējas studiju programmā studējošajiem, ir izstrādāts īpašs četrpusējs sadarbības līgums – “Par sadarbību Prakses īstenošanā kopīgās profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* doktorantiem”, kurš tiek slēgts starp JVLMA, LMA, LKA un māksliniecisku organizāciju. Līguma izstrāde tika veikta ciešā sadarbībā ar kultūras institūcijām – potenciālajiem darba devējiem, ņemot vērā to ieteikumus veiksmīgākai sadarbībai.

Uz šo brīdi līgumi noslēgti ar valsts organizācijām – Latvijas Nacionālā Opera un Balets, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, Valsts akadēmiskais koris “Latvija”, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Latvijas Nacionālais teātris; Latvijas radošo savienību organizācijām – Latvijas Mākslinieku savienība, Horeogrāfu asociācija; kā arī organizācijām – nodibinājums “Mūzikas un mākslas atbalsta fonds”, dizaina birojs “H2E”, “Mākslas galerija Daugava – MS”, Latvijas Jaunā teātra institūts, filmu studijas “Vides Filmu Studija” un “Studija Lokomotīve”, kā arī animācijas studija “Atom Art”. Programmas īstenošanas fāzē šis saraksts tiks pilnveidots un papildināts, ņemot vērā doktorantu profesionāli mākslinieciskās jomas, kā arī profesionāli mākslinieciskās attīstības un pilnveides stratēģiju.

1.3. Novērtēt studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, veikt salīdzinājumu ar vismaz divām tāda paša līmeņa un tādai pašai nozarei atbilstošām Eiropas savienības valstīs (izņemot Latvijas Republiku) atzītu augstskolu/ koledžu studiju programmām, norādīt, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu programmām un norādīt galvenos secinājumus. Pielikumā pievienot studiju programmu salīdzinājumu (tabulas formā).

Skatīt pielikumu Nr. 1.

Lai nodrošinātu Boloņas deklarācijas prasības, kas saistītas ar diplomatzīšanas procesiem, sekmētu studējošo mobilitāti, kā arī veicinātu studijas *Erasmus+* apmaiņas studiju programmās un *Erasmus+* starptautiskajos sadarbības projektos, tai skaitā Eiropas Universitāšu projektos, izstrādājot profesionālo doktora studiju programmu, tika izvērtēti un salīdzināti studiju programmu mērķi, uzdevumi un plānotie rezultāti ar līdzīgām studiju programmām, kuras īsteno augstskolas ārvalstīs, un tika secināts, ka šī studiju programma ir unikāla, tās īstenošana ir būtiski svarīga Latvijas kultūrizglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai, attīstot pētniecības un radoši mākslinieciskās darbības ciešāku mijiedarbību.

Studiju programmas atbilstību starptautiskajām nozares tendencēm, programmas satura un realizācijas aprakstu novērtēja un atzinumu iesniedza neatkarīgie eksperti:

- JVLMA īstenotajai apakšprogrammai *Mūzika un skatuves māksla* – Skotijas Karaliskās konservatorijas profesore Sīlija Dafija (*Celia Duffy*); salīdzinājums veikts ar doktora studiju programmām Skotijas Karaliskajā konservatorijā un Sibēliusa akadēmijā Somijā;
- LMA īstenotajai apakšprogrammai *Vizuālā māksla un dizains* – Liepājas Universitātes profesore, *Dr. sc. soc.* Rasa Šmite; salīdzinājums veikts ar doktora studiju programmām Somijas Mākslas akadēmijā Helsinku Mākslas universitātē un Vīnes Mākslas akadēmijā Austrijā;
- LKA īstenotajai apakšprogrammai *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja* – Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijas asociētā profesore, *PhD* Ramune Balvičiute-Liguiene; salīdzinājums veikts ar doktora studiju programmām Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijā un Stokholmas Mākslas universitātē (*Uniarts*).

Veiktā analīze ļauj secināt, ka kopumā JVLMA, LMA un LKA piedāvātā kopīgā profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* ir veiksmīgi izplānota, tajā ņemti vērā Eiropas standarti, kas attiecas uz augstākās izglītības trešā cikla studijām gan vispārējā, bet it sevišķi mākslinieciskās pētniecības jomā. Eksperti atzīst, ka savā pašreizējā veidolā jaunizveidotā programma ir saturiski daudzpusīgāka par vairumu programmu, ar kurām tika veikts salīdzinājums, jo ietver sevī starpdisciplināros elementus, kas veidojas augstskolu sadarbības rezultātā. Eksperti atzinīgi novērtē, ka programmā iekļauta pedagoģija, kā arī programmas sasaisti ar profesionālas nozares institūcijām – koncertzālēm, galerijām, muzejiem u.c., lai nodrošinātu savienojumu starp pētniecību un jauno doktoru iekļaušanos darba tirgū. Tiek atzīts, ka piedāvātās studiju programmas saturs un realizācijas veidi nodrošina, ka sagaidāmie studiju rezultāti sniegs būtisku ieguldījumu gan akadēmiskajā vidē, gan mākslas dzīvē ne vien Latvijā, bet arī starptautiskā mērogā.

Savos novērtējumos eksperti snieguši arī vairākus labajā starptautiskajā praksē balstītus ieteikumus. Piemēram, prof. Rasa Šmite norāda, ka, lai šādā, uz indivīdu vērstā programmā, studējošajam būtu iespēja vairāk laika veltīt jaunradei un pētniecībai, jāpievērš uzmanība, kā tiek organizēti studiju kursi AI daļā un arī citas kontaktstundas. Kā daudz efektīvāka studiju organizēšanas forma kā, piemēram, lekcijas reizi nedēļā, tiek minēti intensīvi semināru periodi. Vēl R. Šmite iesaka, ka individuālajiem doktora darbiem efektīvāk varētu būt, ja, piemēram, AI daļas studiju kursu tēmas tiek tematiski iezīmētas, bet studiju laikā tēmas tiek izvēlētas ciešākā saistībā ar konkrēto doktora darbu tēmām. Minot konkrētus piemērus, eksperte atzīst, ka šis mehānisms starptautiskajā praksē darbojas nevainojami.

Savukārt asoc. prof. Ramune Balvičiute-Liguiene norāda, ka ir svarīgi, lai, uzsākot programmu, būtu konkrēts studiju rezultātu novērtēšanas mehānisms un studiju rezultātu vērtējums tiktu izmantots programmas uzlabošanā. Vēl eksperte iesaka, ka mākslinieciskās prakses kontekstā ieteicams nodrošināt, lai studiju programma doktorantiem radītu eksperimentiem piemērotu vidi un nepieļautu, ka viņi tikai izpilda kultūras iestāžu pasūtījumus.

Šie ir ieteikumi, kas iespēju robežās jau ir ņemti vērā, plānojot turpmāko programmas attīstību, bet tiem tiks pievērsta uzmanība arī uzsākot studiju programmas īstenošanu.

Ekspertu veiktie programmu salīdzinājumi tabulas formā skatāmi pielikumā Nr. 1. Zemāk seko ekspertu vērtējumu analītiskā sadaļa.

Studiju programmas neatkarīgo ekspertu vērtējumi:

1. JVLMA īstenotā apakšprogramma *Mūzika un skatuves māksla*:

JVLMA profesionālās doktora studiju programmas (Mūzika un skatuves māksla) ārējais novērtējums

Profesore **Sīlija Dafija** (*Celia Duffy*),
Skotijas Karaliskā konservatorija
(*Royal Conservatoire of Scotland*), 2019

Kopsavilkums

Ar prieku apliecinu, ka JVLMA izveidotā profesionālā doktora studiju programma (apakšprogramma *Mūzika un skatuves māksla*) ir salīdzināma ar citām Eiropas mūzikas un skatuves mākslas profesionālā doktora studiju programmām mērķa, apjoma, koncepcijas un iznākumu ziņā, jo īpaši ar tām, ko nodrošina divas iestādes, ar kuru programmām turpmāk veikts salīdzinājums, proti, Skotijas Karaliskā konservatorija un Somijas Sibēliusa akadēmija, Uniarts.

Manuprāt, ierosinātās programmas koncepcija ir laba, un tajā ir ņemti vērā Eiropas vispārīgie doktorantūras studiju standarti, it īpaši profesionālās doktorantūras studiju standarti. Ir sagaidāms, ka tā pavērs doktorantiem iespējas attīstīt gan māksliniecisko sfēru, gan intelektuālo kapacitāti, kā arī sniegs neatkarīgu pienesumu nozarē ar rūpīgi izstrādātu un stingru, bet vienlaikus atbalstošu sistēmu. Iezīmes, kas šo programmu atšķir no salīdzināmām programmām, ir tās starpdisciplinārie elementi, ko tā realizē kopā ar sadarbības iestādēm (kas šajā līmenī stiprina un bagātina studentu intelektuālo un māksliniecisko attīstību); atzinīgi tiek vērtēts tas, ka programmā ir iekļauts kredītpunktus nodrošinošais pedagoģiskais elements, kā arī tās ciešā pielāgošana profesionāliem kontekstiem.

Kā redzams tabulā sniegtajā salīdzinājumā, visu programmu mērķi, uzdevumi, sasniedzamie rezultāti, kā arī programmas struktūra ir līdzīgi. Piemēram, visas programmas veido tādi elementi, kā:

- padziļināta mākslinieciskā prakse, kurā izmantoti arī papildu kursi;
- obligātā rakstiskā daļa;
- kopumā salīdzināms programmas daļu kredītpunktu sadalījums;
- novērtēšanas sistēmas elastīgums, ietverot starpposma novērtējumu un gala pārbaudījumus.

Protams, ir arī dažas atšķirības. Piemēram, JVLMA studiju programma ir striktāk strukturēta nekā salīdzināmās programmas, tomēr tajā ir programmas līmenim piemērotas izvēles iespējas, kuru ietvarā ņem vērā doktorantu individuālās vajadzības. JVLMA un Sibēliusa akadēmijā ir noteikti obligātie mācību kursi, savukārt Skotijas Karaliskajā konservatorijā doktorantiem ir lielāka izvēles brīvība kursu apguvē.

Esmu pārliecināta, ka šo atšķirību pamatā lielākoties ir valstu tradīcijas un tiesiskais regulējums, nevis satura problēmas.

Ziņojuma saturs

1. Pamatojums un konteksts

- personisks viedoklis par augstākās muzikālās izglītības doktorantūras studiju attīstību.

2. Aprakstošs atzinums par studiju programmu

- profesionālās doktora studiju programmas (Mūzika un skatuves māksla) salīdzinājums ar divām citām programmām atbilstoši noteiktām pozīcijām tabulas formā.

1. Pamatojums un konteksts

Turpmāk ir izklāstīts mans personiskais viedoklis par aktuālajām norisēm doktora līmeņa muzikālās izglītības jomā; pamatojoties uz to, ir izvērtēts, kā JVLMA profesionālā doktora studiju programma (Mūzika un skatuves māksla) iekļaujas šajā kontekstā.

Es biju iesaistīta mākslinieciskās doktorantūras studiju programmu attīstības agrīnajā posmā, kad 1999. gadā pētniecības vadītājas statusā pievienojos (toreiz) Skotijas Karaliskajai mūzikas un drāmas akadēmijai (tagad Skotijas Karaliskā konservatorija). Šis jaunais amats tika finansēts, izmantojot īpašu Skotijas Fonda padomes attīstības stipendiju, un mans uzdevums bija attīstīt pētniecības kultūru un 3. cikla doktora izglītību iestādēs, kurās toreiz Apvienotās Karalistes (AK) mazo specializēto iestāžu mākslas jomā likums piedāvāja iegūt grādu tikai līdz 2. cikla maģistra līmenim. Kad 20. gs. 90. gadu sākumā Skotijas Karaliskā konservatorija ieguva savas grādu piešķiršanas pilnvaras, tā kļuva par šīs nozares celmlauzi AK.

Šī gadsimta pirmajā desmitgadē mākslinieciskās pētniecības filozofija, kuru var vienkārši definēt kā pētniecību *mākslā* vai *ar tās starpniecību*, nevis pētniecību *par* mākslu, atradās attīstības stadijā un raisīja karstas diskusijas. Mūzikas jomā pastāv sena un cienījama muzikoloģijas pētniecības tradīcija, kuru īsteno ‘akadēmijā’, un katrā ziņā AK vēsturiski kompozīciju uzskatīja par doktora studijām piemērotu jomu (piemēram, Karaliskās Mūzikas koledžas ilggadējā DMus programma). Pildot savus pienākumus konservatorijā, es kļuva par vienu no MIDAS tīkla dibinātājiem; tīkla mērķis bija censties attīstīt *mākslas* doktorantūras pētniecības praksi augstākajā muzikālajā izglītībā un dalīties ar to. MIDAS galvenie dalībnieki bija *Orpheus* institūts Gentā, mēs un kolēģi Nīderlandē un Skandināvijas valstīs. Somijas Sibēliusa akadēmijas pienesums ir bijis ļoti svarīgs, tā bija pirmā Eiropas mūzikas iestāde, kas izstrādāja un īstenoja mākslas doktora studijas, un šajos agrīnajos gados tā šajā jomā izstrādāja savu pieeju; papildus tradicionāliem pētniecības uzskatiem vienā no tās doktora studiju programmas novirzieniem tā veicināja *padziļinātu profesionālo praksi* kā tādu, kas atbilst doktorantūras standartam.

Manuprāt, tā rezultātā radās plaša, kas pieauga šī gadsimta otrajā desmitgadē un kuru var raksturot šādi: tā atdalīja tos, kas uzskatīja, ka doktora grādam pamatā bija jābūt *pētniecības* grādam, no tiem, piemēram, Sibēliusa akadēmijas un mūsu iestādes, kas uztvēra, ka doktora grādu var iegūt arī ar *padziļinātu profesionālo praksi* (papildus citiem uz pētniecību orientētiem novirzieniem). Šeit nav nepieciešams iztirzāt argumentus par mākslinieciskās pētniecības intelektuālo derīgumu un tās saistību ar tradicionālajām pētniecības metodēm, bet gan svarīgāk ir atzīmēt, ka pēc eksperimentēšanas un spraigu debašu perioda šobrīd mākslinieciskās pētniecības koncepciju akceptē Eiropas pētniecības vidē.

Tāpat *padziļinātās profesionālās prakses* koncepcija kā ceļš uz doktora grādu ir sasniegusi briedumu un kļuvusi plaši pieņemta. Šeit par piemēru var kalpot stāsts par manu iestādi. Ap 2010. gadu Skotijas Karaliskajā konservatorijā tika izveidota iespēja iegūt profesionālo doktora grādu, taču mūs interesēja sekot Sibēliusa akadēmijas piemēram, izveidojot doktora programmu, kas koncentrējas uz *padziļinātu profesionālo praksi*, nevis uz pētniecību. Šāda veida profesionālam doktora grādam ir vairāki precedenti citās praksē balstītās disciplīnās AK, piemēram, inženierzinātnēs, pedagogijā un māsziņībās. Tāpat tas bija dabīgs mūsu bakalaura un maģistra programmu filozofijas papildinājums un 20. gs. 90. gados paustajiem pārliecinošajiem argumentiem, proti, ka *padziļinātā mākslinieciskā prakse* ir grāda vērtība. Pēc konstruktīvu debašu perioda ar mūsu akreditācijas partneri (Skotijas visvecāko universitāti Sv. Endrjūsa universitāti, kas parasti labprāt pieņem akadēmisku inovāciju) pirmos profesionālās doktorantūras studentus uzņēma 2015. gadā DPerf grādam (Skatuves mākslas doktora grāds), bet pirmais doktorants absolvēja 2019. gada maijā. Dr Marko Ramelli (*Marco Ramelli*) sekmīgi aizstāvēja DPerf diplomdarbu vien ar nelieliem labojumiem. Diplomdarbā ar nosaukumu “Komponists un izpildītājs: savstarpēji saistītas attiecības” ietilpa uzstāšanās studijā, kompozīciju portfolio un vairāki nošu izdevumi līdz ar pētījuma projektu, kurā pēta sadarbību ar mūzikas instrumentu meistaru.

Skotijas Karaliskās konservatorijas DPerf ir aprakstīts (<https://www.rcs.ac.uk/postgraduate/doctor-of-performing-arts>) kā tāds, kas pieļauj

profesionālo māksliniecisko attīstību visaugstākajā līmenī un nodrošina struktūru, kurā kandidāts var sniegt būtisku un oriģinālu pienesumu izvēlētajā mākslas jomā. Tā ir doktora studiju programma, kas ir salīdzināma pēc darbības jomas, līmeņa un mērķa iegūt PhD, taču tās pamatzdevums ir sniegt būtisku un oriģinālu pienesumu tajā mākslas jomā, kurā ietilpst attiecīgais darbs.

Ramelli portfelis kalpo par piemēru darba, ko var veikt kā padziļināto profesionālo praksi profesionālās doktora studijās, augstajam līmenim un daudzveidībai. Studijas ieraksti un nošu izdevumi liecina par augstu māksliniecisko līmeni; izdevumiem un projekta izstrādei ir nepieciešams mākslinieks ar pētniecības spējām.

Skotijas Karaliskās konservatorijas mācību statūtos ir skaidri nošķirts profesionālais doktora grāds no grāda, kas orientēts uz pētniecību (praktiskā muzikoloģija vai prakse kā pētniecība). Sibēliusa akadēmija bija pirmā, kas izstrādāja profesionālās doktora studijas mākslas jomā, un tai ir desmitiem gadu ilga pieredze skaidri nošķirtās pieejās doktora studijām, ko veic kopējā misijas un vīzijas ietvarā (<https://www.uniarts.fi/en/doctoral-education/docmus>):

Būdams mākslas un pētniecības attīstītāja, DocMus Sibēliusa akadēmijas Klasiskās mūzikas fakultātes Doktorantūras skola veicina un atjaunina mūzikas pētniecību visaugstākajā līmenī. Tas ir starptautisks radošais celmlauzis, kura darbu raksturo augsta starptautiskā kvalitāte.

Ilgtermiņa mākslinieciskais darbs un pētniecība ir doktorantūras skolas pamatdarbības. [...] DocMus Doktorantūras skolas absolventi ir ārkārtīgi prasmīgi un neatkarīgi ekspertī savās darbības jomās, demonstrējot radošu un pārlicinošu kompetenci. Viņi apzinās savas kvalifikācijas, zināšanas un prasmes kā tradīcijas daļu un tāpēc spēj novērtēt tradīciju, vienlaikus attīstot un radot jaunas idejas un fenomenus.

Trim pieejām par paraugu kalpo trīs doktorantūras studiju novirzieni: Lietišķā studiju programma (mākslinieciskā vai pētnieciskā orientācija, kurā studenti specializējas izvēlētajā jomā); Pētniecības studiju programma (tradicionāli balstīta uz disertāciju) un Mākslas studiju programma, kas koncentrējas un māksliniecisko lietpratību, un šis novirziens ir pielīdzināms JVLMA programmai.

Jāpiebilst, ka ASV pastāv ilgstoša līdzīgu doktora grādu tradīcija tā sauktajās DMA (mūzikas mākslu doktors) programmās, taču tām ir atšķirīgi dzinuli. Visacīmredzamākais no tiem ir prasība iegūt doktora kvalifikāciju kā priekšnosacījumu tam, lai varētu pasniegt universitātē.

2. LMA īstenotā apakšprogramma *Vizuālā māksla un dizains*:

Neatkarīgā eksperta vērtējums par Latvijas Mākslas akadēmijas izstrādāto Profesionālo doktora studiju programmu Mākslās

Rasa Šmite,

Profesore Liepājas Universitātē, Jauno mediju mākslas programmā,
Viesprofesore Mākslas un Dizaina akadēmijā (HfG) Karlsrūē, Vācijā,
Vieslektore Masačūsetsa Tehnoloģiju Institutā (MIT), Mākslas, Kultūras un Tehnoloģiju (ACT)
programmā, Bostonā, ASV,
Pētniece Estētiskās Prakses Institutā, Mākslas un Dizaina akadēmijā, FHNW Universitātē,
Bāzelē, Šveice.

Augstu vērtēju jauno kopīgo Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA), Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas (JVLMA) un Latvijas Kultūras akadēmijas (LKA) kopā izstrādāto programmu “Profesionālā doktora studiju programma Mākslās”, kuras mērķi, saturs un paredzami rezultāti ir pilnībā atbilstoši Eiropas līmeņa mākslas doktorantūras programmām – kā to var secināt pēc salīdzinājuma, ko esmu veikusi ar līdzīgām programmām divās mākslas augstskolās – Somijas Mākslas akadēmijā Helsinku Mākslas universitātē (Ziemeļeiropā) un Vīnes Mākslas akadēmijā Austrijā (Centrāleiropā).

Jaunā piedāvātā programma un tās apakšprogramma “Vizuālā māksla un dizains”, kas tiek realizēta LMA, ir rūpīgi un pārdomāti izstrādāta un konkurētspējīga Eiropas līmenī, kā arī vienīgā šāda veida programma Latvijā, kas nodrošina māksliniekiem un citu radošo profesiju pārstāvjiem un producentiem apgūt kvalitatīvi augstvērtīgu, mākslas praksē balstītu augstākā līmeņa izglītību mākslas pētniecībā. Esošā doktorantūras programma LMA orientējas uz mākslas zinātnei, un tā ir vairāk piemērota mākslas vēsturniekiem un teorētiķiem nekā māksliniekiem. Tomēr tā kā 21. gadsimtā zināšanu jomas arvien

paplašinās, tad ir svarīgi attīstīt Latvijā tādu pētniecību, kas balstās uz mākslinieciskajā un/vai jaunrades praksē iegūtajām zināšanām.

“Profesionālā doktora studiju programma Mākslās” ir nozīmīga arī ar to, ka tā tiek realizēta, sadarbojoties trijām mākslas augstskolām – LMA, JVLMA un LKA. Šāda līmeņa starpdisciplināra programma paver jaunas iespējas pētniecībai un novatoriskai mākslu jaunradei. Novērtēju, ka šajā programmā ir iekļauta arī pedagogija, kā arī tiek akcentēta programmas sasaiste ar profesionālas nozares institūcijām – koncertzālēm, galerijām, muzejiem u.c., lai nodrošinātu savienojumu starp pētniecību un jauno doktoru iekļaušanos darba tirgū.

Šis vērtējums sastāv no divām galvenajām daļām. Pirmajā daļā tiek aplūkots un analizēts piedāvātās programmas saturs, mērķi un paredzamie rezultāti. Otrā daļa ir salīdzinājums ar divām citām Eiropas augstskolām, kuras realizē mākslas pētniecības doktora programmas.

1. Daļa. Novērtējums. Programmas mērķi, apjoms, saturs un atbilstība valsts standartam.

1.1. Konteksts: māksla kā pētniecība

Jau vairāk kā divdesmit gadu “māksla kā pētniecība” turpina ienākt un attīstīties augstākā līmeņa izglītības sistēmā. Piedāvātā studiju programma tiecas pavērt jaunu lapaspusi Latvijas zinātnē un pētniecībā, izaicinot zināšanu radīšanas tradīcijas Latvijas akadēmiskajā vidē. “*Kas tās par zināšanām, kuras var iegūt vienīgi caur mākslas praksi un kuras nevar iegūt nekādā citā veidā?*” jautā Estelle Barrett, kas ir viena no mākslas pētniecības celmlauzēm un vairāku grāmatu par “mākslu kā pētniecību” autore. Kā uzskata Barrett, Mey un citi autori, jēdzienā “mākslinieciskā pētniecība” ir ietverta norāde uz radošas un kritiskas izpētes klātbūtni mākslā, kuras mērķis ir jauna skatījuma un izpratnes iegūšana, un tas atbalsojas atšķirīgā veidā dažādās kultūrās, valodās un izglītības ģeogrāfijā. 21. gadsimta sākumā mākslinieciskā pētniecība sāka ienākt doktorantūras līmenī, izvirzot priekšplānā ieilgušo saspīlējumu prakses un teorijas, kā arī domāšanas un rīcības attiecībās, lai to risinātu gan no izteikti mūsdienīgām pozīcijām, gan no vēsturiskās attīstības, disciplinārajām un institucionālajām perspektīvām, tikpat lielā mērā arvien rosinot domāt par to, kāds ir pētniecības objekts, pieejas, metodes un instrumenti.

Katrā vietā un valstī “mākslinieciskā pētniecība” turpina attīstīties atšķirīgi, joprojām atrodoties strīdus teritorijā starp akadēmiski atzīto zināšanu paradigmu un laikmetīgās mākslas praksi, kurai ir izveidojušies pašai savi principi, kas nosaka to, kas pieder vai nepieder laikmetīgajai mākslai un kultūrai. Mākslas pētniecība ir visvairāk izplatīta Eiropā, īpaši Lielbritānijā, kur šo divdesmit gadu laikā vairāki tūkstoši mākslinieku ir ieguvuši praksē balstīto doktora grādu. Mākslas pētniecība kļuvusi populārāka par citiem tradicionālākiem mākslas pētniecības veidiem arī Somijā un Skandināvijas valstīs. Savukārt ASV mākslas pētniecība joprojām galvenokārt ir saistīta ar pedagogijas doktora studijām, izņemot atsevišķas programmas kā, piemēram, MIT ACT – Mākslas, kultūras un tehnoloģijas programma, kurā esmu vieslektore rudens semestros (kopš 2018. gada). Arī Austrijā, Vācijā un Šveicē ir specifiskas doktorantūras programmas, kas vēltas profesionālajām mākslām un jaunrades praksēm, bet iegūstamie grādi nereti ir atšķirīgi (piemēram, PhD, nevis Dr.Art).

Latvijā šāda programma ir ilgi gaidīts notikums. Pieaugot izpratnei par to, ka fundamentālie jautājumi, ar kuriem nākas saskarties sabiedrībai globālā mērogā, ir pārāk sarežģīti, lai tos būtu iespējams risināt no viena indivīda perspektīvas, mākslinieciskā izpēte arvien vairāk nonāk uzmanības centrā, pateicoties tās spējai gan attīstīties, saistot un apvienojot dažādas zināšanu jomas. Līdz šim Latvijā vienīgā mākslas pētniecībā balstītā programma ir “Jauno mediju māksla” Liepājas universitātē, kura tika izveidota ar EEZ / Norvēģu finanšu instrumenta atbalstu. LiepU “Jauno mediju māksla” ir pilna cikla, pierādījusi sevi kā veiksmīgu, tomēr tā ir vairāk specifiska, adresēta māksliniekiem, kas strādā ar jaunajām tehnoloģijām. Tādēļ vēl jo vairāk šāda programma LMA, kurā var studēt arī visu citu jomu mākslinieki, turklāt vēl sadarboties ar citu mākslu disciplinām LKA un JVLMA, padara to par sevišķi aktuālu.

1.2. Programmas raksturojums attiecībā uz mērķiem, saturu, iegūtajiem rezultātiem un atbilstību valsts standartam.

Programma ir rūpīgi un detalizēti izstrādāta un visās galvenajās nostādnēs un saturā tā atbilst valsts standartam un galvenajām stratēģijām:

1.2.1. Prasības uz iepriekšējo izglītību ir pamatotas, prioritāri nodrošinot iespēju studēt personām, kas ieguvušas maģistra grādu mākslās, humanitārajās vai sociālajās zinātnēs. Piemēram, Somijā pieeja ir brīvāka, bez maģistra grāda mākslās tā pieļauj arī neretos gadījumos augstskolai pašai pieņemt lēmumu par potenciālā studenta uzņemšanu no citām jomām, attiecīgi šādos gadījumos augstskola var nozīmēt papildus kursu apguvi maģistratūras līmenī. Savukārt Austrijā (otrais salīdzinājums) tiek prasīts tikai maģistra diploms, tuvāk nenorādot specializāciju, galvenokārt vērtējot doktora darba pieteikumu.

1.2.2. Mērķi ir skaidri formulēti: izveidot tādu studiju programmu, kuras “rezultātā tiek iegūtas zinātniskā pētniecībā balstītu mākslinieciski augstvērtīgu darbu veidošanas prasmes un attīstītas praktiskas iemaņas unikālu māksliniecisku ideju īstenošanā”.

1.2.3. Studiju kursi.

Studiju **obligātās daļas** apguve notiek moduļu sistēmā, katrā modulī ir vairāki studiju kursi, katru no tiem īsteno kāda no augstskolām. Apjoms ir izstrādāts atbilstoši valsts standartam, ievērojot prasīto apjomu.

Tā, piemēram, A1 daļas kopējais apjoms ir 12 KP (LV), ko veido 6 studiju kursi, katrus 2 no tiem īsteno cita augstskola. Studiju kursu tēmas ir vispārīgas, plaši aptverošas. Tādēļ, kaut arī tematiski attiecas uz nozari, piemēram, “Mākslu mijiedarbība un loma 20.–21. gadsimta norišu kontekstā”, tomēr individuālajiem doktora darbiem efektīvāk būtu, ja šie kursi būtu vien tematiski iezīmēti, bet studiju laikā tēmas tiktu izvēlētas ciešākā saistībā ar doktora darbu tēmām, kā arī lekciju vietā notiktu ar studentu pētījumiem tiešāk saistīti semināri. Piemēram, Somijā visi studiju kursi arī obligātajā daļā attiecas tikai uz individuālā doktora darbu, studiju kursu nosaukumi un tēmas ir, piemēram, “Pētniecības semināri”, “Tematiski semināri” utml. Šāda pieeja neļauj sadrumstalot studiju procesu un nenovērš studentu no viņa/viņas galvenā darba – pētījuma un jaunrades. Tā kā studiju laiks ir tikai 3 gadi (Somijā un Austrijā - 4 gadi), tad risinājums būtu šos studiju kursus organizēt nevis kā lekcijas, bet kā seminārus, daudz lielākā mērā uzsvāru liekot uz studentu individuālajām pētniecības tēmām, līdzīgi kā tas ir A2 daļā ar 16 KP, kas ar kursu tēmām tādām kā “Pētniecības metodoloģija” un “Teorētiskā pētījuma izstrāde” jau ir daudz vairāk saistīts ar individuālo doktora darbu un līdz ar to kalpo kā atbalsta punkts doktorantu individuālajā (galvenokārt teorētiskās daļas) pētījumā. Arī Austrijā tiek piedāvāta apjomīga kursu daļa (80 ECTS), bet programmas aprakstā nav norādītas tēmas.

Kopumā A (obligātā) daļa ir 28 KRP, kas atbilst valsts standartam. A daļu realizē visas trīs augstskolas kopā.

Apakšprogramma “Vizuālā māksla un dizains” sastāv no **B daļas ar 22 KP** (ierobežotā izvēle) studiju kursiem, kuru mērķis ir individuālā mākslinieciskā projekta izstrāde. Šo daļu realizē LMA. To papildina **Mākslinieciskās vai jaunrades prakse ar 30 KP** un **Pedagoģiskā prakse ar 4 KP**.

Vēl papildus ir iespējams iegūt **8 KP C moduļu** studiju kursus, kas vērsti uz studenta individuālajām vajadzībām attiecībā uz savu pētījumu. Šādi izvēles moduļi līdzīgā apjomā ir arī Somijas un Austrijas piemēros, un tie atbilst arī valsts standartam.

Studiju noslēgumā paredzēts Valsts pārbaudījums sastāv no “Mākslinieciskās jaunrades darba izstrādes un aizstāvēšanas” ar 24 KP un **“Teorētiskā pētījuma izstrādes un aizstāvēšanas” ar 16 KP**.

1.2.4. Pasniedzēju saraksts un kvalifikācija

Apakšnozarē “Vizuālā māksla un dizains” ir 25 pasniedzēji, kas visi ir profesori mākslās (t.sk. asociētie prof.), tomēr tikai 25 % no tiem ir ar doktora grādu. Salīdzinoši pārējās abās nozarēs kopējās mācībspēku skaits ir mazāks un arī šī attiecība ir 50 % pret 50 %. Tādēļ, ieteicams būtu līdzsvarot šo proporciju, samazinot kopējo pasniedzēju skaitu vai pieaicinot dažus ārvalstu pasniedzējus, piemēram, no kaimiņvalstīm – Somijas, Igaunijas, vai Lietuvas; īpaši tādēļ ka arī aprakstā ir minēts ka šīs programma vēlas sasniegt augstu starptautisko profesionālo līmeni.

1.2.5 Augstskolas resursi ir atbilstoši un spējīgi nodrošināt programmu.

1.2.6. Studiju plāns.

Studiju plāns ir labi pārdomāts un izstrādāts, sadalīts 6 semestros. Salīdzinoši Somijā 4 gadu laikā klātienē notiek 7 intensīva darba nedēļas, Liepājas Universitātes doktora programmā “Jauno mediju māksla” arī līdzīgi kā Somijā - 9 nedēļas, t.i. 3 gados katrā no 3 trimestriem notiek 1 intensīvs kolokvijs. Labā prakse pierāda, ka intensīvāki semināri palīdz studentam labāk sakoncentrēties pētījumam un ir efektīvāki nekā, piemēram, lekcijas reizi nedēļā, jo šāda, uz individu vērsta programma, ļauj vairāk laika veltīt jaunradei un pētniecībai. Arī LMA kontaktstundu apjoms (25 procenti) ir pieņemams, un to ir iespējams sagrupēt intensīvākos kolokvijos.

1.3. Studiju rezultātā tiek iegūtas:

zināšanas un izpratne par jaunākajiem sasniegumiem mākslas procesu analīzē, praksē un teorijā un mūsdienu pētniecības metodoloģiju vizuālajās mākslās un dizainā;

prasmes pielietot iegūtās zināšanas, lai īstenotu starptautiskas nozīmes mākslinieciskās jaunrades projektus, kā arī **kompetences** – spēja “strukturēt un vadīt liela apjoma zinātniskus vai mākslinieciskās jaunrades projektus, tajā skaitā starptautiskus”.

Apjoms – 132 KP ir atbilstošs valsts standartam, 3 gadu studiju ilgumam un praksei Eiropā.

Studiju ilgums - 3 gadi ir atbilstošs valsts standartam, tomēr prakse Eiropā rāda, ka nereti nepieciešams ilgāks laiks, piemēram, Somijā un Austrijā tie ir 4 gadi (attiecīgi tur ir lielāks KP apjoms, skat. tabulā zemāk), savukārt Lielbritānijā ir pieļaujamas arī daļēja laika studijas līdz pat 5-7 gadiem. Šajā programmā, lai varētu garantēt, ka students spēj 3 gados pabeigt doktorantūru ar uzrakstītu darbu un realizētu praksi, būtu uzmanība īpaši jāpievērš kā organizēt A1 daļu un citas kontaktstundas, lai pēc iespējas vairāk laika tiktu veltīts studenta pētījumam.

Kopumā programmu vērtēju kā kvalitatīvu un potenciāli novatorisku, tā piedāvā jaunas iespējas akadēmisko zināšanu radīšanas praksē un sniedz nozīmīgu ieguldījumu Latvijas zinātnē un jaunu pētniecības virzienu attīstībā.

2. daļa. Salīdzinājums.

Salīdzinājumam izvēlējās divas augstskolas no dažādiem Eiropas reģioniem un valstīm, lai labāk pozicionētu LMA un šīs doktorantūras vietu Eiropas kontekstā. Salīdzinātās augstskolas ir **Somijas Mākslas akadēmija Helsinku Mākslas universitātē un Vīnes Mākslas universitātē**. Helsinku Mākslas universitāte ir izveidota 2013. gadā, apvienojoties Somijas Mākslas akadēmijai, Sibēliu akadēmijai un Helsinku Teātra akadēmijai. Gan Somijas Mākslas akadēmijai, gan Vīnes Mākslas akadēmijai ir arī vienas no ilgstošākajām tradīcijām mākslas pētniecībā un praksē balstītās mākslas doktora programmu attīstībā Eiropā. Tai pašā laikā abas šīs augstskolas – viena no Ziemeļeiropas, otra no Centrāleiropas, ir pietiekami atšķirīgas, lai labāk varētu salīdzināt LMA programmu.

Pēc veiktā salīdzinājuma var secināt, ka LMA profesionālā doktora studiju programma mākslā ir līdzīgāka Somijas modelim, kas ir viena no visilgāk pieredzējušajām praktiskās mākslas doktorantūrām Eiropā. Ja šī programma ar LMA un partneraugstskolām atrisinās, kā iekļaut vairāk brīvības A1 daļas modulī, ņemot paraugu no Somijas, tad ir garantēts, ka arī piedāvātajai LMA programmai veiksmīgi izdosies īstenot iecerēto.

Ar kopējo apjomu 132 KP / 198 ECT studiju programmas profesionālā doktora grāda Mākslās apjoms un saturs atbilst Ministru kabineta 2018. gada 2. oktobra noteikumiem Nr. 617 – “Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās”.

Kopumā vērtēju programmu pozitīvi, tā ir rūpīgi izstrādāta, un ar savu interdisciplināro pieeju – trim LV akadēmijām apvienojoties kopīgā programmā – tā potenciāli paver iespēju jauna veida zināšanu radīšanai, mijiedarbojoties dažādām mākslas disciplīnām, veicot praksē balstīto pētniecību un izmantojot mākslu, kura reflektē un ietekmē arī citas zinātnes, sabiedrības un kultūras nozares. Tādējādi pierādot, ka mākslai kā pētniecības nozarei ir līdz šim neizmantots potenciāls, kas spēs sniegt ilgstošu un tālejošu ieguldījumu Latvijas zinātnes attīstībā.

3. LKA īstenotā apakšprogramma *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*:

Kopīgās studiju programmas “Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās*” apakšprogrammas “Audiovizuālās mākslas, teātris un laikmetīgā deja” ārējais novērtējums

PhD, asoc. prof. **Ramune Balvičiute-Liguiene**,
Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmija, 2019. gadā

Ievads

Māksliniecisko pētniecību Eiropas augstākajā izglītībā mākslās var integrēt dažādos veidos. Saskaņā ar vienu no ietekmīgākajiem mākslinieciskās pētniecības teorētiķa, Henka Borgdofa, novērojumu, pateicoties trīs ciklu struktūras ieviešanai, pētniecība ir nonākusi tajā augstākās izglītības jomā, kur tai iepriekš ir bijusi pavisam niecīga vai nekāda pētniecības pieredze. Mākslinieciskā pētniecība ir radusies paralēli tam, ko varētu dēvēt par pētniecības liberalizāciju akadēmiskajās aprindās. Viens no šādas liberalizācijas pierādījumiem ir Eiropas augstākās izglītības telpas standarti, kurus dēvē par Dublīnas deskriptoriem (JQI 2004): 3), kas nosaka sagaidāmos studiju rezultātus pirmajā, otrajā un trešajā ciklā: “Ar vārda [pētījums] lietojumu tiek saprasta iekļaujoša pieeja, kurā ir virkne pasākumu, kas atbalsta oriģinālu un radošu darbu visās akadēmiskajās, profesionālajās un tehnoloģiskajās jomās, tostarp humanitārajās zinātnēs un tradicionālajās, skatuves un citās radošajās mākslās. Tas netiek lietots šaurā vai ierobežotā nozīmē vai, lai apzīmētu tikai tradicionālo “zinātnisko metodi”.” (Borgdorff 2012: 120-121)

Kopīgā studiju programma “Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās*” (kods: 51 21 1/2/3/4), kuru paredzēts īstenot trim Latvijas augstākās izglītības iestādēm: Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijai (turpmāk tekstā — JVLMA), Latvijas Mūzikas akadēmijai (turpmāk tekstā — LMA) un Latvijas Kultūras akadēmijai (turpmāk tekstā — LKA), integrē mākslinieciskās pētniecības jēdzienu un tiecas radīt jaunas zināšanas, kas atbilst mūsdienu kultūras, sabiedrības un sociālajām vajadzībām. Manuprāt, piedāvātās studiju programmas saturs un īstenošanas veidi nodrošina, ka sagaidāmie studiju rezultāti sniegs būtisku ieguldījumu gan akadēmiskajā vidē, gan mākslas dzīvē ne vien Latvijā, bet arī starptautiskā mērogā. Piedāvātā studiju programma apstiprina uzskatu, ka “fundamentāla mākslinieciskā pētniecība, kas sniedzas tālāk par tirgum pielāgotu mākslas radīšanu, ir nākotnes pamats” (...) mākslas un kultūras attīstībai visā Eiropā. (Turpat, 126).

Turpmākajās nodaļās es sniegšu īsu kopīgās studiju programmas “Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās*” novērtējumu, pamatojoties uz satura un realizācijas aprakstu, kā arī Ministru kabineta noteikumiem Nr. 617 (2018. g. 2. oktobris) “Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās”. Programma tiks izvērtēta no šādiem aspektiem: (1) studiju programmas mērķi, studiju rezultāti un to atbilstība programmai; (2) mācību metodoloģija un organizēšana; (3) mācību resursu nodrošināšana; (4) studiju programmas pārvaldība un kvalitātes nodrošināšana; un (5) programmas budžets un finansiālā ilgtspējība.

Ziņojuma beigu daļā es salīdzināšu šo studiju programmu ar divām tāda paša līmeņa un jomas studiju programmām, kas tiek realizētas Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijā un Stokholmas Mākslas universitātē (*Uniarts*). Pirmās iestādes izvēli noteica akadēmisko un kultūras tradīciju radniecība, kā arī Latvijas un Lietuvas konteksts. Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijā doktora studijas mākslās teātra un kino jomā tiek sekmīgi īstenotas kopš to ieviešanas 2010. gadā. Stokholmas Mākslas universitātē tika izraudzīta, jo tā pati ir skaidra redzējuma par māksliniecisko pētniecību rezultāts. Stokholmas Mākslas universitātē mērķis ir kļūt par vadošo mākslinieciskās pētniecības un izglītības augstākās izglītības iestādi Zviedrijā, un tā ir motivējošs spēks gan valsts, gan starptautiskā mērogā. Studiju programma “Augstākās izglītības trešā cikla studijas skatuves un mediju mākslā” ir uzskatāma par veiksmīgu piemēru citām izstrādes fāzē esošām mākslas doktoru studiju programmām Eiropas augstākās izglītības iestādēs.

Pamata dokumenti, kas izmantoti kā salīdzinoši pierādījumi:

- Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijas mākslas doktorantūras noteikumi
<https://lmta.lt/lt/doktoranturos-studijos/meno-doktorantura/meno-doktoranturos-dokumentai/>
- Pieteikums atļaujai piešķirt augstākās izglītības trešā cikla studiju grādus praktiskās mākslas jomās. Stokholmas Mākslas universitātē, 2015. gada oktobris

- Augstākās izglītības trešā cikla studiju vispārējā priekšmeta programma skatuves un mediju mākslā, par ko piešķir doktora grādu
<https://www.uniarts.se/english/research-development/research-education>

Atbilstība vispārējiem profesionālās augstākās izglītības standartiem doktora grāda līmenī. Aprakstošais slēdziens par studiju programmu: kopīgā studiju programma “Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās*”, apakšprogramma “Audiovizuālās mākslas, teātris un laikmetīgā deja”

1. Studiju programmas mērķi, studiju rezultāti un to atbilstība programmai

1.1. Programmas mērķi

Studiju programmas mērķis atbilst profesionālās augstākās izglītības doktora grāda līmenī stratēģiskajam mērķim, ko apstiprinājis Latvijas Ministru kabinets (2018. gada 2. oktobra Noteikumi Nr. 617). Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* mērķis ir nodrošināt, lai profesionālās studijas atbilstu kultūras, publiskajām un sabiedrības vajadzībām saistībā ar māksliniecisko darbību un zinātnei, kā arī mākslinieki varētu praktiski izmantot iegūtās zināšanas. Tās nolūks ir izglītēt māksliniekus-pētniekus, kas spēs radīt augstvērtīgus mākslas darbus, vadoties pēc zinātniskiem pētījumiem, un īstenot unikālas mākslinieciskās idejas. Studiju programmas konkrētie mērķi ir definēti atbilstoši attiecīgo augstākās izglītības iestāžu — JVLMA, LMA un LKA — stratēģiskajai specializācijai sadarbībā ar attiecīgo mākslas jomu speciālistiem un darbiniekiem.

Līdz ar to programmas mērķi nosaka to zināšanu, prasmju un kompetenču kopumu, kuras tiks attīstītas programmas ietvaros. Tās arī parāda ieguldījumu konkrētās jomas un sabiedrības attīstībā. Ņemot vērā studiju plānu un sagaidāmos studiju rezultātus, mērķi ir realistiski un sasniedzami.

1.2. Programmas studiju rezultāti

Programmas studiju rezultāti apraksta zināšanas, prasmes un kompetences, kā arī atbildības sajūtu un autonomiju:

pēc programmas pabeigšanas doktorantam ir konsekventas, dziļas un plašas **zināšanas** par lielāko daļu aktuālo norišu gan attiecīgās mākslas jomas teorijā, gan praksē. Par piemēru var minēt tālāk norādīto mācību priekšmetu aprakstus: moduļa “Mākslu inovatīva un starpdisciplināra starptautiska mijiedarbība” kursi: Mākslu mijiedarbība un loma 20.–21. gadsimta norišu kontekstā (īsteno JVLMA), *Art of Living on Art* (īsteno JVLMA), Māksla un filosofija (īsteno LMA), Mūsdienu mākslas un dizaina konteksti (īsteno LMA), Starpdisciplinārie kultūras un mākslas studiju aspekti (īsteno LKA), Audiovizuālās un skatuves mākslas aktuālās tendences (īsteno LKA); pētnieciskā darba studiju kursi: Teorētiskā pētījuma izstrāde, moduļa “Teorētiskā pētījuma izstrāde”, moduļa “Mākslinieciskās pētniecības metodoloģija un metodes” studiju kursi: Mākslinieciskā pētniecība mūzikā (īsteno JVLMA), Pētniecības metodes mākslā un dizainā, māksliniecisko pētījumu metodoloģija (īsteno LMA), Pētniecības metodes audiovizuālajā un skatuves mākslā (īsteno LKA), kā arī doktorantu pētniecisko semināru māksliniecisko pētījumu metodoloģija un metodes: Mākslinieciskā pētniecība mūzikā (īsteno JVLMA), Pētniecības metodes mākslā un dizainā, māksliniecisko pētījumu metodoloģija (īsteno LMA), Pētniecības metodes audiovizuālajā un skatuves mākslā (īsteno LKA), kā arī doktorantu pētnieciskie semināri un ierobežotas izvēles studiju kursi.

Pabeidzot obligātos, ierobežotos izvēles un prakses daļas studiju kursus, doktorants iegūst pētniecības **prasmes**, kā arī īpašās, sociālās un individuālās **prasmes**:

Pētījuma veikšana	Doktorants spēj patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties mākslinieciskajai jaunradei, tai skaitā pētniecībā balstītai jaunradei, atbilstošas metodes, ir veicis ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai devis jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietošanai praksē, īstenojot mākslinieciskās jaunrades darbu mākslinieciskās darbības jomās vai būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura daļa ir starptautiski citējama publikāciju līmenī.
-------------------	--

Īpašās prasmes	Doktorants spēj: <ul style="list-style-type: none"> • īstenot starptautiskas nozīmes mākslinieciskās jaunrades projektus; • patstāvīgi paaugstināt savu profesionālo kvalifikāciju, īstenot pētniecībā balstītus jaunrades projektus, gūstot attiecīgās nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, vadīt pētniecībā balstītus jaunrades vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētniecībā balstītas jaunrades zināšanas un prasmes; • patstāvīgi paaugstināt mākslinieciski augstvērtīgu darbu veidošanas prasmes un attīstīt praktiskās iemaņas unikālu starptautiska līmeņa ideju un mākslinieciskās jaunrades darba īstenošanā.
Sociālās un individuālās prasmes	Doktorants spēj komunicēt gan mutiski, gan rakstiski par savas mākslinieciskās darbības jomas tēmām ar plašākām profesionāļu aprindām un sabiedrību kopumā.

Studiju programmas apguves rezultātā doktorantam ir vajadzīgā **kompetence** veikt patstāvīgu, kritisku analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt nozīmīgus pētniecībā balstītus inovāciju vai mākslinieciskās jaunrades uzdevumus mākslinieciskās darbības jomās, patstāvīgi izvirzīt pētījuma ideju, plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma mākslinieciskās jaunrades projektus, tostarp starptautiskus.

Ņemot vērā studiju plānu, moduļu un studiju priekšmetu un to aprakstus, akadēmiju ēku, kā arī mācībspēku kompetenču sadalījumu, programmas studiju rezultāti ir sasniedzami un reālistiski. Tie atbilst programmas mērķiem un to centrā ir zināšanas, prasmes un kompetences, kā arī attiecīgais izglītības līmenis un piešķirtā kvalifikācija.

Ir svarīgi, lai, uzsākot programmu, būtu konkrēts studiju rezultātu novērtēšanas mehānisms un studiju rezultātu vērtējums tiktu izmantots programmas uzlabošanā.

2. Izglītošanas metodoloģija un organizācija

2.1. Studiju programmas struktūra un saturs

Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 617 (2018. g. 2. oktobris) "Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās".

Pilna laika studiju ilgums ir 3 gadi. Saskaņā ar "Noteikumu par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās" prasībām programmas kredītpunktu apjoms ir 132 KP.

Minētajā dokumentā ir teikts, ka obligāto studiju programmas saturam ir jā sastāv no studiju kursiem, kas nodrošina padziļinātu jaunāko sasniegumu mākslinieciskajā darbībā apguvi teorijā un praksē, par to piešķirot vismaz 12 kredītpunktus. Profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās* obligātie priekšmeti (A1 daļā), piemēram, *Mākslu mijiedarbība un loma 20.–21. gadsimta norišu kontekstā*, *Art of Living on Art*, *Māksla un filosofija*, *Mūsdienu mākslas un dizaina konteksti*, *Starpdisciplinārie kultūras un mākslas studiju aspekti*, *Audiovizuālās un skatuves mākslas aktuālās tendences* sniedz doktorantam padziļinātas zināšanas un izpratni par mākslu mijiedarbi un to aktuālāko norišu dinamiku, mākslu saskarsmes izpēti vēsturiskā un filosofiskā kontekstā, kā arī starptautiskā skatījumā. Šie kursi kopā veido moduli "Mākslu inovatīva un starpdisciplināra starptautiska mijiedarbība", par kuru piešķir 12 KP. Pēc moduļa apgušanas doktorants spēj iegūtās zināšanas un praktiskās iemaņas izmantot kā ikdienas dzīvē, plānojot savu profesionālo pašattīstību, tā arī studiju procesā, spējot kontekstualizēt savu māksliniecisko darbību un analizēt to korelācijā ar savu pētniecisko darbu. Saskaņā ar valsts noteikumiem, pētniecības darba studiju kursu apjomam vajadzētu būt vismaz 15 kredītpunktiem. Profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās* ir divi studiju priekšmeti — Teorētiskā pētījuma izstrāde (4 KP) un Doktorantu pētnieciskie semināri (6 KP) — un modulis "Mākslinieciskās pētniecības metodoloģija un metodes" (6 KP), kopumā dodot 16 kredītpunktus. Šis modulis ir ļoti svarīga studiju plāna daļa, jo tas doktorantiem sniedz

zināšanas un prasmes, kas ļauj apgūt dažādu mākslinieciskās darbības jomu pētniecības metodoloģijas, kā arī satikt konkrētu jomu profesionāļus, kas ir atzīti gan Latvijā, gan visā pasaulē. Šie kursi ļauj studentam izveidot, izvērtēt un izmantot mākslinieciskās pētniecības modeļus un metodes dažādās mākslinieciskās darbības jomās. Pētniecības semināri studentiem dod iespēju gan prezentēt, gan kritiski analizēt izveidotos pētniecības risinājumus, savas metodes, modeļus un sasniegtos rezultātus; savukārt, studējot modeli “Teorētiskā pētījuma izstrāde”, doktorants strādā ar zinātnisko atsauču literatūru un mākslas jomas materiāliem, izmantojot teorētiskajosursos un praksē apgūtās zināšanas.

“Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās” nosaka, par kādu mākslas, jaunrades un projektu izstrādes darbu studiju kursā piešķir vismaz 20 kredītpunktus. Profesionālajā doktora studiju programmā mākslās ir ierobežotas izvēles kursi (B daļa) — *Individuālā mākslinieciskā projekta izstrāde* vai *Individuālā mākslinieciskā projekta izstrāde* — kas veltīti katrai apakšprogrammai: Mūzika un skatuves māksla, Vizuālā māksla un dizains un Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja. Šajā kursā doktorants iegūst zināšanas un prasmes, kas ir nepieciešamas, lai realizētu oriģinālus un pētniecībā balstītus mākslinieciskos projektus: plānošanu, radošās komandas komplektēšanu, atbilstošas mākslinieciskās metodoloģijas izvēli, radošā procesa pārvaldību, neatkarīga mākslinieciskās darbības rezultātu analīzi un kritisku novērtējumu.

Saskaņā ar valstī pastāvošajiem normatīvajiem aktiem, par māksliniecisko praksi vajadzētu piešķirt vismaz 20 kredītpunktus. Šajā programmā 34 kredītpunkti tiek piešķirti par māksliniecisko praksi, kā arī augstskolas mācību praksi. Apgūstot kursu “Skatuves vai audiovizuālās mākslas prakse”, doktorants kopā ar individuālā mākslinieciskā projekta vadītāju katram semestrim atbilstoši studiju kursa mērķiem un sasniegamo rezultātu līmenim izveido studiju darba un mācību prakses programmu. Skatuves mākslas vai audiovizuālās mākslas mācību prakse (filmas, skatuves mākslas, tostarp laikmetīgās dejas izrādes) tiek īstenota kā doktoranta pastāvīgais darbs. Doktorants atspoguļo mācību prakses virzības rezultātus Skatuves mākslas vai audiovizuālās mākslas mācību prakses pārskatā un iesniedz to patstāvīgā mākslinieciskā projekta konsultantam, un semestra beigās par to saņem novērtējumu. Doktorantam jāapgūst arī lektora prasmes. Doktorants kopā ar patstāvīgā mākslinieciskā projekta konsultantu izveido Augstskolas mācību prakses programmu. Lekcijas tiek lasītas LKA bakalaura un maģistra programmu studentiem vai arī sadarbībā ar Latvijas vai ārvalstu partneru universitātēm. Mācību prakses panākumi tiek ierakstīti augstskolas mācību prakses atskaitē, ko katra semestra beigās doktorants iesniedz patstāvīgā mākslinieciskā projekta konsultantam un par to saņem vērtējumu. Universitātes mācību prakse ne vien sniedz iespēju popularizēt pētījuma rezultātus, bet arī paplašina profesionālās karjeras iespējas.

“Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās” arī nosaka valsts pārbaudījumu apjomu un kārtību. Saskaņā ar noteikumiem, valsts pārbaudījuma sastāvdaļai vajadzētu būt teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādāšanai un aizstāvēšanai. Par šo studiju daļu vajadzētu piešķirt vismaz 40 kredītpunktus. Konkrētajā programmā par valsts pārbaudījuma darbiem, ko veido radošā mākslinieciskā darba izstrāde un aizstāvēšana un teorētiskā pētījuma izstrāde un aizstāvēšana, tiek piešķirti attiecīgi 24 un 16 kredītpunkti.

Un visbeidzot noteikumi nosaka, ka profesionālajās doktora studiju programmās vajadzētu būt izvēles studiju kursiem, par kuriem doktorantam tiek piešķirti vismaz 5 kredītpunkti. Šajā programmā 2., 3., 4. un 5. semestrī ir brīvās izvēles kursi (C daļa) 8 kredītpunktu apjomā. Izvēlesursos studenti vadās pēc profesionālās intereses un vēlmes padziļināt vai paplašināt iepriekš pabeigto studiju kursu saturu.

Rezumējot iepriekš teikto, var sacīt, ka profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* atbilst profesionālās augstākās izglītības nacionālajam standartam doktora grāda līmenī.

Programma ir veidota atbilstoši esošajai studiju programmu plānošanas, veidošanas un izstrādes metodoloģijai. Veidojot programmas saturu, ir ņemti vērā uzņemšanas nosacījumi un programmas mācību rezultāti. Studiju programmas saturs ir veidots tā, lai doktorantam būtu iespēja apbērt teorētiskos secinājumus mākslinieciskajā praksē. Tādējādi tiek nodrošināta cieša saikne starp teoriju un praksi, kas profesionālajās doktora studijās ir ļoti svarīga.

Programmas struktūra ir konsekventa un loģiska. Studiju kursu trīs daļas (obligātā, ierobežotās izvēles un brīvās izvēles) nodrošina, ka doktorants iegūs dziļas un plašas zināšanas par jaunākajām attiecīgo mākslu jomu norisēm teorijā un praksē; doktorants iegūs īpašas, sociālās un individuālās prasmes un pilnveidos prasmi realizēt nozīmīgu pētniecības darbu un īstenot plaša mēroga mākslinieciskos projektus, tostarp starptautiskos projektus.

Katra obligātā kursa mācību rezultāti atbilst programmas mācību rezultātiem; turklāt katra kursa saturs un kredītpunktu apjoms atbilst kursu mācību rezultātiem.

2.2. Studiju organizācija un studiju norise

Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* atbilst Ministru kabineta noteikumu Nr. 617 (2018. g. 2. oktobris) "Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās" izvirzītajām prasībām. Šis dokuments ir attiecināms uz profesionālā doktora līmeņa studiju organizāciju, kas noteikta JVLMA, LMA, LKA Satversmēs, un augstskolu Senātu pieņemtajiem lēmumiem par konkrētās studiju programmas īstenošanu.

Studiju plāns liecina, ka starp patstāvīgo un grupas darbu ir panākts optimāls līdzsvars. Apmēram 25 procenti studiju laika aizņem kontaktstundas, savukārt pārējais laiks ir veltīts citiem studiju veidiem (patstāvīgais darbs, mākslinieciskā prakse utt.). Ņemot vērā studiju raksturu (t. i. virzība uz praksē balstītu pētniecību), ir ļoti svarīgi, lai tiktu nodrošināta individuāla pieeja studentiem: vadītāji palīdz doktorantam izstrādāt kursa darba un mācību prakses programmu katram semestrim atbilstoši studiju kursa mērķiem un sasniedzamo rezultātu līmenim, daži kursi tiek organizēti studentam individuāli ar pasniedzēju utt.

Prakses darbs tiek organizēts sadarbībā ar koncertu organizatoriem, profesionālajiem orķestriem, koriem, muzejiem, izstāžu zālēm, galerijām, teātriem, filmu studijām un laikmetīgās dejas organizācijām, uzņēmumiem, tostarp dizaina un radošo nozaru uzņēmumiem, profesionālu asociācijām un publiskām iestādēm, starptautiskām mākslas un dizaina iestādēm un uz spēkā esošu savstarpēju līgumu pamata. Šī sadarbība ļauj studentiem integrēties darba tirgū jau studiju procesā; taču ir ieteicams nodrošināt, lai profesionālā doktora studiju programma studentiem radītu eksperimentiem piemērotu vidi un nepieļautu, ka viņi tikai izpilda kultūras iestāžu pasūtījumus.

Programmas saturs ir sadalīts 6 semestros, par kuriem tiek piešķirti 132 Latvijas/198 ECTS kredītpunkti. Pirmo divu gadu laikā (1., 2., 3. un 4. semestrī) doktoranti apgūst kursus, kas nodrošina pašu jaunāko sasniegumu attiecīgās mākslas jomas profesionālās darbības teorijā un praksē apgūšanu (obligātie kursi) un apgūst mākslinieciskā, jaunrades un projektu izstrādes darba kursus (ierobežotas izvēles kursi). Pēdējais studiju gads (5. un 6. semestris) ir veltīts valsts pārbaudījumiem, kas sastāv no teorētiskā pētījuma izstrādes un aizstāvēšanas un mākslinieciskās jaunrades darba. Visu studiju laikā notiek doktorantu pētnieciskie semināri (pētniecības darba studiju kursi). 2., 3., 4. un 5. semestrī tiek realizēti brīvās izvēles kursi.

Šāda organizatoriskā profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* struktūra garantē studiju rezultātu sasniegšanu.

2.3. Studentu vērtēšana

Studiju programmas mācību kursu un mācību rezultātu vērtēšanu nosaka šādi dokumenti: Ministru kabineta noteikumi "Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās", JVLMA studiju nolikums, LMA studiju kārtības nolikums un LKA studiju nolikums, ko apstiprinājuši attiecīgie senāti. Minētie dokumenti nosaka studiju programmas īstenošanas principus un galvenos vērtēšanas veidus. Turklāt vērtēšanas veidus un kārtību nosaka attiecīgo studiju kursu apraksti, kas norāda: 1) kompetences vērtējuma veidus; 2) kompetences vērtējuma formas, metodes un kritērijus 3) novērtējuma satura sagatavošanas kārtību; 4) vērtējuma prasības; 5) konsultāciju iespējas un konsultēšanas kārtību; 6) doktorantu tiesības un pienākumus; 7) valsts pārbaudīšanas komisijas tiesības un pienākumus; 8) vērtējuma organizēšanas kārtību; 9) apstrīdēšanas kārtību; 10) vērtējuma rezultātu saglabāšanas un apkopošanas kārtību.

Vērtēšana ir caurskatāma un atbilst spēkā esošajiem likumiem. Visas trīs augstākās izglītības iestādes, kas plāno īstenot kopīgo studiju programmu, studiju rezultātu vērtēšanā ievēro četrus galvenos principus: 1) vērtēšanas atklātības princips, 2) vērtējuma obligātuma princips, 3)

vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips un 4) vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips.

Ir trīs vērtēšanas veidi: ieskaite, eksāmens un valsts pārbaudījums. Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu skalā vai ar vērtējumu „ieskaitīts/neieskaitīts”. Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi studiju kursa gala pārbaudījuma ietvaros ar vērtējumu „ieskaitīts/neieskaitīts” var vērtēt, ja studiju kursa apjoms nav vairāk kā divi kredītpunkti. Ar vērtējumu „ieskaitīts/neieskaitīts” var vērtēt arī studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi tādu studiju kursā noteikto pārbaudījumu ietvaros, kuri nav studiju kursa gala pārbaudījumi. Vērtēšanas elementi un metodes atbilst kursiem un to mācību rezultātiem.

Profesionālā doktora grāda *Mākslās* iegūšanai studentam ir jānokārto valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļas ir doktora teorētiskais pētījums un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādāšana un aizstāvēšana. Par profesionālo doktora grādu mākslās piešķiršanu lemj valsts pārbaudījumu komisija pēc akreditētas profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* apguves, doktora teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādāšanas un aizstāvēšanas.

Studiju kursa satura apguves līmeni var novērtēt arī intervijās, rakstiski vai arī apvienoti mutiskajā un rakstiskajā pārbaudē, kā arī mākslinieciskās jaunrades aktivitātēs — koncertprogrammu uzvedumos, izstādēs, teātra izrādēs, koncertu producēšanā, mākslas projektos, dizaina prototipos, tostarp produktu vai pakalpojumu un dizaina produktu prototipos. Vērtēšanas formas un prasības ir norādītas studiju kursu aprakstos.

Var secināt, ka programmas uzņemšanas prasības, programmas struktūra, saturs, mācīšanas un mācīšanās metodes un studentu vērtēšana atbilst piešķiramajai kvalifikācijai un nodrošina programmas mērķu un sagaidāmo mācību rezultātu sasniegšanu.

3. Izglītošanas resursu nodrošināšana

3.1. Akadēmiskais personāls

Programmas personālu veido kvalificēti pasniedzēji — pētnieki un mākslinieki — kam ir nepieciešamās kompetences, lai palīdzētu studentiem sasniegt programmas studiju rezultātus. Studiju programmas apakšprogrammas “Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja” realizēšanā ir iesaistīti 9 akadēmiskā personāla darbinieki. 6 no viņiem ir profesori, 3 ir asociētie profesori. Vairums pasniedzēju ir starptautiski atzīti mākslinieki-pētnieki un zinātnieki.

Mācībspēki tiek iesaistīti programmā atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam un augstākās izglītības iestāžu nolikumiem.

Programmas personāla kvalifikācija atbilst viņu amatam izvirzītajām kvalifikācijas prasībām, funkcijām un spēkā esošajam regulējumam. Obligātās daļas studiju kursus pasniedz docētāji, kas ieguvuši doktora vai maģistra grādu attiecīgajā zinātnes jomā vai apakšjomā, atbilstošu profesionālo kvalifikāciju un tālākizglītību par inovācijām augstākās izglītības sistēmā vai augstskolu didaktikā. Ierobežotas izvēles kursus, mācību praksi, valsts pārbaudījumus, brīvās izvēles kursus pasniedz docētāji, kam ir doktora vai maģistra grāds, profesionālā darba pieredze, pasniedzēji, kas iegūst tālākizglītību par inovācijām augstākās izglītības sistēmā vai augstskolu didaktikā. Valsts pārbaudījumu komisijā ir vismaz viena persona, kas ir ieguvusi profesionālo vai zinātnisko doktora grādu mākslās ārvalstīs, vai vismaz viens ārvalstu profesionālās organizācijas vai augstskolas pārstāvis, kurš veic mūsdienu līmenim atbilstošu mākslinieciskās jaunrades darbu.

3.2. Materiālu resursi

Programmai ir nodrošināta nepieciešamā infrastruktūra un tehniskais aprīkojums, kas nepieciešams, lai sasniegtu programmas mācību rezultātus: bibliotēkas un informācijas tehnoloģiju nodaļas. LKA Nacionālā Filmu skola (LKA NFS) nodrošina mūsdienīgu audiovizuālās mākslas izglītības infrastruktūru un tehnisko bāzi. Turklāt auditorijas ir aprīkotas ar projektoriem, video atskaņošanas tehniku un audio iekārtām un pultīm. Skatuves mākslas katedras studiju bāzē “Zirgu pasts” ir 6 auditorijas 111 m² platībā un 3 audiovizuālās mākslas, teātra mākslas vai laikmetīgās dejas mākslas eksperimentālai jaunradei piemērotas zāles 320 m² platībā, tostarp *black box* jeb t. s. melnās kastes principa multifunkcionāla zāle aptuveni 150 m² platībā divu stāvu augstumā ar visu nepieciešamo skaņas, gaismas un projekciju

tehnisko ekipējumu. Arī atbilstoši audiovizuālās, teātra un laikmetīgās dejas mākslas studentu apmācības un mākslinieciskajās jaunrades vajadzībām aprīkotas telpas 1010.7 m² platībā, tostarp kino paviljons, 2 filmu montāžas telpas ar 4 montāžas darba stacijām, 2 individuālo nodarbību telpas, datorklase ar 8 darbavietām, filmēšanas tehnikas noliktava (200 vienības). LKA Sinematēkā glabājas vairāk nekā 2500 kinofilmu un teātra izrāžu videoierakstu. Turklāt tajā ir LKA studentu filmu un teātra izrāžu arhīvs, kā arī filmu ierakstu kolekcija DVD formātā.

4. Studiju programmas pārvaldība un kvalitātes nodrošināšana

Lai ieviestu katru studiju programmas apakšprogrammu, katra augstskola ieceļ apakšprogrammas vadītāju. Katras studiju programmas apakšprogrammas vadītāja institucionālā pakļautība un mijiedarbība ar citām akadēmiskajām un administratīvajām un ekonomiskajām struktūrām tiek īstenota atbilstoši attiecīgās augstskolas tradīcijām un pieņemtajai praksei. Studiju programmas īstenošanu pārrauga un koordinē studiju programmas padome. Padomes sastāvu veido 6 pārstāvji – 2 no katras augstskolas, tostarp katras augstskolas ieceltais apakšprogrammas vadītājs. Padome nosaka studiju programmas stratēģisko attīstību un starptautiskās sadarbības principus, nodrošinot studiju programmas attīstību atbilstoši nozaru attīstības vajadzībām, sadarbību ar nozares pārstāvjiem un darba devējiem, iesakot studiju programmā iesaistīto mācībspēku tālākizglītības virzienus un pilnveidojot studiju programmas saturu. Turklāt regulāro padomes sapulču laikā tiek apspriestas un analizētas atsevišķas studiju lietas ar sasniegtajiem rezultātiem.

Apakšprogrammas “Audiovizuālās mākslas, teātris un laikmetīgā deja” īstenošanā ir iesaistītas šādas katedras un struktūrvienības: Kultūras teorijas un vēstures katedra, Audiovizuālās mākslas katedra, Skatuves mākslas katedra un LKA Nacionālā filmu skola (LKA NFS).

Sadarbība ar dažādām kultūras iestādēm uzlabo studiju kvalitāti un palīdz sasniegt programmas studiju rezultātus. Piemēram, LKA NFS studiju procesa ietvaros producē jaunrades darbus, publicē teorētiskos, empīriskos un metodoloģiskos pētījumus audiovizuālās mākslas jomā, kā arī organizē dažādus audiovizuālās mākslas pasākumus. NFS arī atbild par studiju procesā radīto audiovizuālo darbu arhivēšanu, nodrošinot piekļuvi tiem un publiskas noskatīšanās iespējas dažādos pasākumos un filmu festivālos Latvijā un ārvalstīs. LKA Radošās darbības centrs, LKA Rīgas kino muzejs un LKA Eduarda Smiļģa teātra muzejs papildina studējošo pētniecības un mākslinieciskās jaunrades bāzi, papildina studējošo prakses vietu nodrošinājumu

JVLMA studiju programmu direkcija, LMA Doktorantūra, LMA Doktorantūra un LKA studiju departaments savu kompetenču ietvaros koordinē un kontrolē studiju programmu īstenošanas procesu, izveido, uztur un analizē informatīvo bāzi par studējošajiem, studiju programmām, studiju programmu apguves sasniegumiem, sadarbībā ar studējošajiem, katedru un nodaļu vadītājiem nodrošina studiju programmu pašnovērtēšanas ziņojumu izstrādi, sekmē docētāju tālākizglītību un profesionālo pilnveidi.

LKA Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments īsteno programmas ārējo komunikāciju, starptautisko sadarbību, studējošo un docētāju mobilitāti.

Var teikt, ka studiju programmas ieviešana ir labi koordinēta, pienākumi un funkcijas, kā arī institucionālā hierarhija ir skaidra un tā palīdz nodrošināt studiju kvalitāti.

5. Programmas budžets un programmas finansiālā ilgtspēja

Programmas budžetā paredzēto finansiālo resursu sadale ir ekonomiski iespējama un atbilst programmas vajadzībām. Programmas izmaksas tika novērtētas saskaņā ar kritērijiem un parametriem, kas noteikti Ministru kabineta noteikumos Nr. 445 (2016. g. 445. jūlijs) “Pedagogu darba samaksas noteikumi” un Ministru kabineta noteikumos “Par augstākās izglītības iestāžu finansēšanu no valsts budžeta”. Kā minēts satura un realizācijas aprakstā, programmas izmaksas apakšprogrammās vēl ir jāprecizē, kad augstskolu administrācijas vienosies par savu redzējumu šajā jautājumā.

Var secināt, ka kopīgā studiju programma “Profesionālā doktora studiju programma *Mākslās*” pēc mērķa, apjoma, struktūras un rezultātiem ir pielīdzināma citām Eiropas profesionālajām doktora studiju programmām skatuves un mediju mākslā. Tā ir labi izplānota un ņem vērā Eiropas standartus, kas attiecas uz augstākās izglītības trešā cikla studijām gan vispārējā, bet it sevišķi mākslinieciskās pētniecības jomā.

2019. gada maijā Latvijas Mākslas akadēmija par LMA īstenoto apakšprogrammu saņēma atsaukumi no “Ratcliffe Art + Design Incubator” direktora, Floridas starptautiskās universitātes asociētā profesora mākslā un mākslas vēsturē Jaceka Kolasinska:

“Apstiprinu, ka pilnībā atbalstu kopīgo starptautisko profesionālo doktora studiju programmu *Mākslās*, ko kopīgi izstrādājušas Latvijas Mākslas akadēmija, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija un Latvijas Kultūras akadēmija.

Programma ir izstrādāta trīs daļās (apakšprogrammās). Latvijas Mākslas akadēmija ir atbildīga par kopīgās starptautiskās profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās Vizuālās mākslas un dizaina* apakšprogrammas īstenošanu. Tā ir izstrādāta tādējādi, lai sasniegtu visus Latvijas Mākslas akadēmijas stratēģijā izvirzītos mērķus. Kopīgajā starptautiskajā profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās* iegūtā kvalifikācija ir skaidri aprakstīta un attiecas uz Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras astoto līmeni. Vienlaikus ir nepārprotami definētas un korekti aprakstītas skaidras atšķirības starp akadēmisko (zinātnisko) doktora studiju programmu *Mākslās*, ko īsteno Latvijas Mākslas akadēmija, un jaunizstrādāto kopīgo starptautisko profesionālo doktora studiju programmu *Mākslās*. Pašreiz īstenotā akadēmiskā (zinātniskā) doktora studiju programma mākslās sniedz iespēju studēt un iegūt zinātnisko doktora grādu mākslās, mākslas vēsturē un teorijā, savukārt jaunizstrādātā kopīgā starptautiskā profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* sniegs iespēju studēt vizuālās mākslas un teorijas prakses jomas un iegūt profesionālo doktora grādu *Mākslās*. Latvijas Mākslas akadēmijai ir nepieciešamie mācībspēki, iespējas un mācību resursi, kas ļautu sekmīgi pārvaldīt un īstenot jauno profesionālo doktora studiju programmu, nodrošinot pamatu, kas veicinātu piedāvātās studiju programmas īstenošanas efektivitāti.

Tāpat kopīgā starptautiskā profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* ir izstrādāta, lai nodrošinātu kopīgu doktorantūras skolas un pētniecības iespēju izmantošanu starp trim augstskolām. Vienlaikus Latvijas Mākslas akadēmija sagatavo jaunus doktorantūras pētniecības atbalsta pasākumus un plāno īstenot starpdisciplināru sadarbības stratēģiju doktora studiju programmas līmenī. Šie pasākumi ļaus nodrošināt kursus, kas uzlabos doktorantūras kandidātu pētniecības un praktiskās iemaņas un veicinās akadēmiski stimulējošu pētniecības vidi, organizējot pasākumus (konferences, semināri utt.), lai savestu kopā doktorantūras studentus ar pētniekiem un risinātu tos interesējošos jautājumus. Paredzētās jaunās kopīgās starptautiskās profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* sadarbības attīstība nodrošinātu iespēju iestrādāt mākslinieciskās un dizaina prakses un industriālo (lietišķo) pētniecību, eksperimentālo attīstību un dizaina un mākslas pētniecību doktoru izglītības kodolā.

Ar šo vēlos sniegt visspēcīgākās rekomendācijas kopīgās starptautiskās profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* un *Vizuālās mākslas un dizaina* apakšprogrammas īstenošanai Latvijas Mākslas akadēmijā.”

Ar cieņu

Jaceks Kolasinskis (Jacek J. Kolasinski), PhD, MFA
Incubatora “Ratcliffe Art + Design Incubator” direktors,
Asoc. prof. mākslā un mākslas vēsturē
E-pasts: kolasins@fiu.edu

Jaunizveidotās profesionālās doktora programmas attīstības perspektīvas iezīmētas Latvijas kultūrpolitikas stratēģiskās plānošanas dokumentācijā.

Kā pirmā prioritāte hierarhiski augstākajā valsts ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentā **Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam**⁶ izvirzīta Latvijas kultūras telpas attīstība un radošās sabiedrības veidošana.

Stratēģijā norādīts, ka viens no mehānismiem, kas ļauj iedarbināt kultūras neierobežotās ilgtspējas potenciālu kā neatsveramu resursu katras nācijas identitātes kodola stiprināšanā, ir nodrošināt valstī tādu izglītību, kas stimulē iztēli, intuīciju, emocijas, radošas idejas, attīsta kritisko domāšanu un spēj ģenerēt jaunas vīzijas un vērtības – tā radošumu izvirzot kā galveno konkurētspējas faktoru. Līdz ar to stratēģiski svarīgs faktors ir nodrošināt radošu vidi, kas tieši un netieši atbalsta eksperimentus un jaunu produktu radīšanu, līdz ar to veidojot pateicīgu augsni kultūras un radošās industrijas attīstībai.

Viens no dokumentā norādītajiem virzieniem, kas tuvinā valsti šo prioritāro mērķu sasniegšanai, ir kultūras eksporta un kultūras diplomātijas veicināšana. Jau šobrīd Latvijas izcilie kultūras produkti ir ar augstu eksportspēju un veicina valsts atpazīstamību starptautiskajā vidē, kas liecina par nepieciešamā potenciāla klātesamību, lai uz kultūras bāzes attīstītu eksportētspējīgu radošo industriju. Bet, veidojot konkurētspējīgas studiju programmas, Latvijai paveras labas iespējas eksportēt arī profesionālo vidējo un augstāko izglītību kultūras un radošajās profesijās.

Kultūrizglītības nozares stratēģijā 2014. – 2020. gadam kā virsmērķis kultūrizglītības nozares darbības stratēģijā definēts – esošās kultūrizglītības sistēmas saglabāšana un attīstība, nodrošinot iespēju saņemt kvalitatīvu izglītību mūzikā, dejā, mākslā un dizainā profesionālās ievirzes, vidējās un augstākās izglītības līmenī, sagatavojot profesionālus un konkurētspējīgus mūzikas un dejas izpildītājus, diriģentus, mākslas un dizaina nozares speciālistus, kā arī citus kultūras un radošo industriju speciālistus, kā arī kultūrizglītības pedagogus.

Lai tiktu izpildīti izvirzītie mērķi augstākās izglītības piedāvājuma kultūras un radošo industriju jomā, tostarp augstākās izglītības kvalitātes un pieejamības paaugstināšanas jautājumā, KM norāda veicamās aktivitātes, kuras aktualizē JVLMA, LMA un LKA sadarbības sekmēšanu kopīgās profesionālā doktora studiju programmas mākslās izveidē, kā arī pauž atbalstu uz augstākās izglītības piedāvājuma eksportu orientētām programmām.

Pēc izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un sasniežamajiem rezultātiem jaunizveidotā profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* pilnvērtīgi iekļaujas valsts izvirzītajā kultūrizglītības stratēģijā, attīstības perspektīvā paredzot nodrošināt kultūras, sabiedrības un sociālajām vajadzībām atbilstošas, mākslinieciskajā jaunradē un zinātnē balstītas, kā arī mākslinieciskajā praksē piemērojamas doktora līmeņa starptautiski atzītas profesionālās studijas.

⁶ https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_7.pdf

II. Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums, ietverot informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām (katedrām, profesoru grupām, laboratorijām, institūtiem u.c.) un palīgpersonālu, norādot to uzdevumus studiju programmas īstenošanā.

2.1.1. APAKŠPROGRAMMA MŪZIKA UN SKATUVES MĀKSLA

2.1.1.1. Apakšprogrammai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums

Nr. p.k.	Materiālo līdzekļu nosaukums (pa veidiem)	Daudzums (uz studējošo skaitu)
1.	Mācību auditorijas ar aprīkojumu – videoiekārtas, audioiekārtas, datortehnika, projektori, tāfeles, logu aptumšotāji, klavieres	3 mācību telpas 15–20 studējošajiem; 1 auditorija 60 studējošajiem; 4 mācību telpas 10–15 studējošajiem
2.	Individuālo nodarbību telpas ar atbilstošu aprīkojumu profesionālo studiju kursu īstenošanai (ar vienu vai divām klavierēm, nošu pultīm, diriģenta podestu, spoguļi, audio/video aparāturu)	15 mācību telpas individuālajam vai mazo grupu darbam
3.	Informācijas tehnoloģijas iekārtas	Datorklase ar 16 darba vietām
4.	Bibliotēka (nozares profesionālā un metodiskā literatūra, uzskates līdzekļi un izdales materiāli)	Bibliotēka ar lasītavu – grāmatu un nošu nodaļa
5.	Audioiekārtas, mūzikas ieraksti, videoiekārtas un ieraksti	Audiovizuālo ierakstu nodaļa
6.	Koncertzāle	Vismaz 200 sēdvietas
7.	Baletzāle	Vismaz 16 studējošajiem
8.	Skaņu ierakstu studija	Vismaz 4 darba vietas

2.1.1.2. Studiju kursu īstenošanā iesaistītās struktūrvienības

Struktūrvienība	Studiju kursi
1. Muzikoloģijas katedra	Mākslu mijiedarbība un loma 20.–21. gadsimta norišu kontekstā
	Teorētiskā pētījuma izstrāde
	Teorētiskā pētījuma izstrāde un aizstāvēšana
	Mākslinieciskā pētniecība mūzikā
	Doktorantu pētnieciskie semināri
2. Vispārīzglītojošo studiju kursu katedra	<i>Art of Living on Art</i>
3. Klavieru katedra, Kameransambļa un klavierpavadījuma katedra, Stīgu instrumentu katedra, Pūšaminstrumentu katedra, Džeza mūzikas katedra, Senās mūzikas katedra, Kora diriģēšanas katedra,	Individuālā mākslinieciskā projekta izstrāde
	Mākslinieciskās jaunrades darba izstrāde un aizstāvēšana
	Radošā prakse
	Augstskolas prakse

Orķestra diriģēšanas katedra, Kompozīcijas katedra, Vokālā katedra, Horeogrāfijas katedra, Mūzikas tehnoloģiju katedra	
--	--

2.1.2. APAKŠPROGRAMMA *VIZUĀLĀ MĀKSLA UN DIAZAINS*

2.1.2.1. Apakšprogrammai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums

Nr. p.k.	Materiālo līdzekļu nosaukums (pa veidiem)	Daudzums (uz studējošo skaitu)
1.	Bibliotēka ar atvērto krājumu un lasītavu	Bibliotēka ar lasītavu un atvērto krājumu
2.	Doktorantūras individuālā darba telpa	Vismaz 8 darba vietas
3.	Transformējama auditorija semināriem, konferencēm un darba grupām	Līdz 100 klausītājiem vai divām darba grupām līdz 25 cilvēkiem katrā
4.	Transformējama izstāžu zāle, grupu nodarbību vai individuālo studiju telpa	Izstāžu zāle četrām darba grupām līdz 25 cilvēkiem katrā, vai līdz 8 individuālām mākslinieciskā darba telpām
5.	Specialitāšu darbnīcas un laboratorijas, atbilstoši attiecīgās B daļas izvēlei un individuālajiem studiju plāniem, kas saskaņoti ar darba vadītāju	Saskaņā ar individuālo izvēli – Audiovizuālo mediju laboratorija, dizaina laboratorija, tēlniecības, grafikas, tekstilmākslas, stikla mākslas, keramikas, modes mākslas, restaurācijas vai metāla mākslas darbnīcas, atbilstoši izvēlei
6.	J. Kugas māja, māksliniecisko un akadēmisko prakšu īstenošanai, starptautiskas māksliniecisko pētījumu sadarbības īstenošanai	Konferences un semināri līdz 25 studējošajiem

2.1.2.2. Studiju kursu īstenošanā iesaistītās struktūrvienības

Struktūrvienība	Studiju kursi
1. LMA Doktorantūra	Teorētiskā pētījuma izstrāde; Teorētiskā pētījuma izstrāde un aizstāvēšana; Doktorantu pētnieciskie semināri
2. Mākslas zinātnes nodaļa, tai skaitā Mākslas un vēstures un teorijas katedra, Humanitāro zinātņu katedra	Māksla un filozofija; Mūsdienu mākslas un dizaina konteksti; Pētniecības metodes mākslā un dizainā, māksliniecisko pētījumu metodoloģija
3. Vizuālās mākslas nodaļa, tai skaitā Zīmēšanas, Glezniecības, Grafikas un Tekstilmākslas katedras	Individuālā mākslinieciskā projekta izstrāde; Mākslinieciskās jaunrades darba izstrāde un aizstāvēšana;
4. Vizuāli plastiskās mākslas nodaļa, tai skaitā Tēlniecības, Stikla mākslas un Keramikas katedras	Mākslinieciskās vai dizaina jaunrades prakse; Augstskolas prakse

5. Audio vizuālās mediju mākslas nodaļa	
6. Dizaina nodaļa, tai skaitā Vides mākslas, Funkcionālā dizaina, Metāla mākslas un Modes mākslas katedras	

2.1.3. APAKŠPROGRAMMA AUDIOVIZUĀLĀ MĀKSLA, TEĀTRIS UN LAIKMETĪGĀ DEJA

2.1.3.1. Apakšprogrammai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums

Nr. p.k.	Materiālo līdzekļu nosaukums (pa veidiem)	Daudzums (uz studējošo skaitu)
1.	Mācību auditorijas ar aprīkojumu – kodoskopi, videoiekārtas, audioiekārtas, projektori, tāfeles, logu aptumšotāji	3 mācību telpas 15–20 studējošajiem; 1 auditorija 60 studējošajiem; 4 mācību telpas 10–15 studējošajiem
2.	Bibliotēka (profesionālā un metodiskā literatūra, uzskates līdzekļi un izdales materiāli),	Bibliotēka ar lasītavu (30 lasītāju darba vietas, no tām 5 datorizētas ar brīvu pieeju internetam, elektroniskajiem katalogiem un datubāzēm, bezvadu internets, melnbaltais printeris, krāsainais printeris, kopēšanas un skenēšanas iekārtas)
3.	Informācijas tehnoloģijas iekārtas	Datorklase ar 16 darba vietām; LKA Nacionālās filmu skolas filmēšanas tehnikas noliktava (200 tehnikas vienības)
4.	LKA Skatuves mākslas katedras studiju bāze “Zirgu pasts”	6 auditorijas 111 m ² platībā un 3 audiovizuālās mākslas, teātra mākslas vai laikmetīgās dejas mākslas eksperimentālai jaunradei piemērotas zāles 320 m ² platībā, tai skaitā black box jeb t.s. melnās kastes principa multifunkcionāla zāle aptuveni 150 m ² platībā divu stāvu augstumā ar visu nepieciešamo skaņas, gaismas un projekciju tehnisko ekipējumu.
5.	LKA Latvijas Nacionālā filmu skola	Atbilstoši audiovizuālās, teātra un laikmetīgās dejas mākslas studentu apmācības un mākslinieciskajās jaunrades vajadzībām aprīkotas telpas 1010.7 m ² platībā, tai skaitā kino paviljons, 2 filmu montāžas telpas ar 4 montāžas darba stacijām, 2 individuālo nodarbību telpas, datorklase ar 8 darbavietām, filmēšanas tehnikas noliktava (200 vienības).
6.	LKA Sinematēka	Vairāk nekā 2500 kinofilmu un teātra izrāžu videoierakstu. LKA studentu filmu un teātra izrāžu arhīvs, kā arī filmu ierakstu kolekcija DVD formātā.

7.	LKA Eduarda Smiļģa teātra muzejs	Muzeja krājums, studējošo pētniecības un mākslinieciskās jaunrades bāze vismaz 20 studējošajiem.
8.	LKA Rīgas Kino muzejs	Muzeja krājums, studējošo pētniecības un mākslinieciskās jaunrades bāze vismaz 20 studējošajiem.

2.1.3.2. Studiju kursu īstenošanā iesaistītās struktūrvienības

Struktūrvienība	Studiju kursi
1. Kultūras teorijas un vēstures katedra	Starpdisciplinārie kultūras teorijas aspekti; Teorētiskā pētījuma izstrāde; Teorētiskā pētījuma izstrāde un aizstāvēšana; Doktorantu pētnieciskie semināri
2. Audiovizuālās mākslas katedra	Audiovizuālās un skatuves mākslas aktuālās tendences; Pētniecības metodes audiovizuālajā un skatuves mākslā; Teorētiskā pētījuma izstrāde; Teorētiskā pētījuma izstrāde un aizstāvēšana; Doktorantu pētnieciskie semināri; Mākslinieciskās jaunrades darba izstrāde; Mākslinieciskās jaunrades darba izstrāde un aizstāvēšana; Skatuves vai audiovizuālās mākslas prakse; Augstskolas prakse
3. Skatuves mākslas katedra	Pētniecības metodes audiovizuālajā un skatuves mākslā; Audiovizuālās un skatuves mākslas aktuālās tendences; Teorētiskā pētījuma izstrāde; Teorētiskā pētījuma izstrāde un aizstāvēšana; Doktorantu pētnieciskie semināri; Mākslinieciskās jaunrades darba izstrāde; Mākslinieciskās jaunrades darba izstrāde un aizstāvēšana; Skatuves vai audiovizuālās mākslas prakse; Augstskolas prakse
4. Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra	Teorētiskā pētījuma izstrāde; Teorētiskā pētījuma izstrāde un aizstāvēšana; Doktorantu pētnieciskie semināri
5. LKA Nacionālā Filmu skola (LKA NFS)	Pētniecības metodes audiovizuālajā un skatuves mākslā; Mākslinieciskās jaunrades darba izstrāde; Mākslinieciskās jaunrades darba izstrāde un aizstāvēšana; Audiovizuālās un skatuves mākslas aktuālās tendences; Skatuves vai audiovizuālās mākslas prakse; Augstskolas prakse

2.1.4. Studiju programmas īstenošanā iesaistītais palīgpersonāls, tā uzdevumi

Katras studiju programmas apakšprogrammas īstenošanai katra augstskola nozīmē savu apakšprogrammas vadītāju. Katra studiju programmas apakšprogrammas vadītāja institucionālā pakļautība un tā mijiedarbība ar citām augstskolas akadēmiskajām, administratīvajām un saimnieciskajām vienībām notiek atbilstoši attiecīgās augstskolas tradīcijai un praksei.

Studiju programmas īstenošanu pārrauga un koordinē studiju programmas Padome. Padomes sastāvu veido 6 (seši) pārstāvji – 2 (divi) no katras augstskolas, tajā skaitā katras augstskolas ieceltais apakšprogrammas vadītājs. Padome nosaka studiju programmas stratēģisko attīstību un starptautiskās sadarbības principus, nodrošinot studiju programmas attīstību atbilstoši nozaru attīstības vajadzībām, sadarbību ar nozares pārstāvjiem un darba devējiem, iesakot studiju programmā iesaistīto mācībspēku tālākizglītības virzienus un pilnveidojot studiju programmas saturu.

Bibliotēkas JVLMA, LMA un LKA nodrošina studējošos un docētājus ar studiju programmas satura apguvei nepieciešamajiem mācību līdzekļiem un informāciju.

JVLMA, LMA un LKA Informācijas tehnoloģiju daļas nodrošina atbilstošo studiju kursu apguvi ar nepieciešamo elektronisko tehnoloģiju un informācijas pieejamību.

JVLMA Studiju programmu direkcija, LMA Doktorantūra un LMA Studiju daļa savu kompetenci ietvaros, kā arī LKA Studiju departaments plāno, koordinē un kontrolē studiju programmu īstenošanas procesu, izveido, uztur un analizē informatīvo bāzi par studējošajiem, studiju programmām, studiju programmu apguves sasniegumiem, sadarbībā ar studējošajiem, katedru un nodaļu vadītājiem nodrošina studiju programmu pašnovērtēšanas ziņojumu izstrādi, sekmē docētāju tālākizglītību un profesionālo pilnveidi.

JVLMA Zinātniskās pētniecības centrs nodrošina saites starp izglītību un zinātni, nacionālā kultūras mantojuma saglabāšanu, izpēti, docētāju iekļaušanos dejas attīstības un starpdisciplināro aspektu pētniecībā.

LMA Mākslas zinātnes nodaļa un LMA Mākslas vēstures institūts, kuru uzdevums ir īstenot LMA Pētniecības stratēģiju fundamentālo (pamata) pētījumu jomā, un iecerētā LMA Ilgtermiņa sadarbības platforma starp pētniekiem un uzņēmējiem, kuras uzdevums būs veicināt industriālo (lietišķo) pētījumus un eksperimentālās izstrādes un tehnoloģisko un netehnoloģisko inovāciju pārnei, bet līdz Ilgtermiņa sadarbības platformas izveidei LMA Projektu un attīstības daļa sadarbojoties ar Dizaina nodaļu, nodrošinās un veicinās saikni starp augstskolas pētniecības stratēģijas iedzīvināšanu un profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* īstenošanu, tai skaitā nodrošinot sasaisti ar industriālajiem (lietišķajiem) pētījumiem un eksperimentālo izstrādi un tehnoloģisko, netehnoloģisko un radoši māksliniecisko inovāciju pārnei, un sniedzot tiešu ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, attīstot mākslinieciskās prakses un pētniecības mijiedarbību profesionālo mākslas doktora studiju ietvaros.

Programmas studiju procesu LKA pamatā nodrošina LKA Audiovizuālās mākslas katedra, Skatuves mākslas katedra, Kultūras teorijas un vēstures katedra, Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra, to mācībspēki un tehniskais personāls. Papildu tiek iesaistīts arī Studiju departaments.

LKA katedras nodrošina studiju un metodisko darbu: izveido un atjauno studiju kursu aprakstus, nodrošina atbilstošo studiju priekšmetu docēšanu, studējošo mākslinieciskās jaunrades darbu un pētniecisko darbu vadīšanu, recenzēšanu un veic citas ar studiju, metodisko, mākslinieciskās jaunrades darbu un zinātnisko darbu saistītas aktivitātes. LKA katedru palīgpersonāls – katedras

vadītājs ir atbildīgs par programmas studiju kvalitātes nodrošināšanu, docētāju piesaisti, katedras vadītāja palīgs iesaistās programmas praktiskās darbības nodrošināšanā, nodrošina dokumentācijas apriti, informē par aktuālajām izmaiņām programmas īstenošanas gaitā. LKA Studiju departaments nodrošina studiju procesa plānošanu un studiju dokumentācijas sagatavošanu.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītais LKA Studiju departamenta palīgpersonāls:

- studiju departamenta vadītājs atbild par studiju programmu realizāciju LKA, studiju procesa uzraudzību;
- studiju departamenta vadītāja vietnieks darbā ar studējošajiem pārrauga studējošo līgumu slēgšanu, nodrošina stipendiju, kredītu piešķiršanu studentiem, sagatavo informāciju par studiju maksājumiem, atbild uz studentus interesējošiem jautājumiem saistībā ar studiju procesu;
- studiju departamenta vadītāja vietnieks darbā ar docētājiem nodrošina docētāju darba plānošanu, studējošo servisa speciālists kārtu studentu lietvedības dokumentāciju, izsniedz izziņas un konsultē studējošos par visiem studiju jautājumiem;
- studiju programmu padomes lietvedis veic studiju kursu pielīdzināšanas un individuālo studiju plānu sagatavošanu. Studiju programmu direktors pārauga tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmu realizāciju.

LKA Nacionālā filmu skola (LKA NFS) nodrošina mūsdienīgu audiovizuālās mākslas izglītības infrastruktūru un tehnisko bāzi, bet arī producē jaunrades darbus studiju procesa ietvaros, publicē teorētiskus, empīriskus un metodoloģiskus pētījumus audiovizuālās mākslas jomā, kā arī organizē dažādus audiovizuālās mākslas pasākumus. NFS pārziņā ir studiju procesā tapušo audiovizuālo darbu arhivācija, nodrošinot tiem pieejamību un publiskas izrādīšanas iespējas dažādās skatēs un filmu festivālos gan Latvijā, gan ārzemēs.

Zinātniski pētniecisko darbību LKA atbalsta, organizē un koordinē LKA Zinātniskās pētniecības centrs (LKA ZPC), kas apvieno zinātniekus ar labākajiem zinātniskās darbības sasniegumiem un kuru galveno pētniecības virzienu skaitā ir arī skatuves mākslu, kultūras un radošo industriju, filmu mākslas un audiovizuālās jomas izpēti. Pētījumu tematikas izvēle notiek saiknē ar kultūras sektoru, mākslas nozaru (teātra, dejas un filmu mākslas) un radošo industriju nozaru interesēm. Tā kā LKA ZPC pētnieku īstenotajos projektos iespējams iesaistīt arī potenciālos profesionālās doktora studiju programmas “Mākslās” programmas studentus, LKA ZPC veicinās profesionālajā doktora programmā studējošo mākslinieciskās prakses un pētniecības mijiedarbību. Tāpat arī Centrs īsteno LKA pētniecības projektu iekšējos konkursus, kas ir pieejami LKA studentiem. Centra rīkotā studējošo konference “ZinātMāksla” ir platforma studentiem prezentēt savus pētnieciskos un radošos projektus. Savukārt jau tālākā pētniecības procesā būtiska platforma ir starptautiskā zinātniskā konference “Kultūras Krustpunkti”, kurā iekļautas visas LKA studiju programmās aptvertās tēmas.

LKA Radošās darbības centrs, LKA Rīgas Kino muzejs un LKA Eduarda Smiļģa Teātra muzejs nodrošina studējošo pētniecības un mākslinieciskās jaunrades bāzi, papildina studējošo prakses vietu nodrošinājumu. LKA Radošās darbības centrs studiju laikā sniedz atbalstu studējošiem dažādu pasākumu rīkošanā, kā arī piedāvā apmeklēt LKA radošo darbu skates.

Studiju un zinātniskās darbības bāzi studentiem nodrošina LKA bibliotēka un tās palīgpersonāls – bibliotēkas vadītāji, bibliotekāri.

LKA Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments nodrošina sadarbību ar citu valstu augstskolām, citām institūcijām, mūžizglītības programmas *Erasmus+* īstenošanu un dalību starptautiskajos projektos, kā arī nodrošina studiju programmu mārketingu un studentu piesaistes

aktivitāšu veikšanu. Departamenta palīgpersonāls – sabiedrisko attiecību vadītājs un sabiedrisko attiecību un mārketinga speciālists rūpējas par informācijas apriti, iekšējās un ārējās komunikācijas nodrošināšanu, ievieto aktuālo informāciju augstskolu mājas lapās un sociālajos tīklos, fotodokumentē nozīmīgākos notikumus programmas īstenošanas laikā.

LKA saimniecības daļa – direktors, datortehniķis, datortehnikas administrators, mācību filmu studijas pārzinis, pārvaldnieks, uzvedumu daļas tehniskais speciālists risina un koordinē ar studiju programmas īstenošanu saistītos saimnieciskos jautājumus, tai skaitā mācību telpu un uzturēšanu, apkalpošanu un pareizas ekspluatācijas uzraudzīšanu.

JVLMA Koncertdaļas galvenais uzdevums ir nodrošināt mākslinieciskās prakses iespējas studējošajiem.

JVLMA Sporta cents nodrošina studējošajiem iespējas nodarboties ar sportu.

2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā. Informāciju par bibliotēkas un datubāžu resursiem, to pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, bibliotēkas telpu piemērotību patstāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkā pieejamo literatūru studiju programmas īstenošanai, informatīvās un metodiskās bāzes atjaunošanas un pilnveidošanas iespējām.

2.2.1. JVLMA īstenotā apakšprogramma *Mūzika un skatuves māksla*

JVLMA ir izveidota e–studiju vide ar pieeju JVLMA studentiem, docētājiem, darbiniekiem un reflektantiem. Informācija internetā – JVLMA mājas lapā sadaļā: JVLMA e–vide. E–vidē ir ievietoti Studiju kursu satura apraksti un konkrēta studiju kursa vai tā daļas apguves plānojums, lekciju saturs, pārbaudījuma prasības un uzdevumi patstāvīgajam darbam. Ir veikta e–studiju vides materiālās bāzes nodrošināšana: papildus iegādāti projektori, biroja tehnika, datorkomplekti, interaktīvās tāfeles, mēbeles, programmatūra, audio tehnika, video kameras, ārējie cietie diski u.c.

JVLMA par informācijas sistēmu pārrauga IT daļu.

IT daļas darbinieku viena no funkcijām ir lietotāju atbalsts, datora tīkla, sistēmas un tehnikas uzturēšana ikdienā:

- Tehniskais atbalsts lietotājiem datoru klasē, bibliotēkas lasītavā, JVLMA dienestos, tai skaitā bezvadu pieejas punktu lietotājiem. Atbalsts ietver gan ar lietotāju un e-pasta kontiem saistītu problēmu risinājumus, tādi kā paroli nomaina, pieejas problēmas, gan lietotāju konsultācijas drošības jautājumos;
- E-studiju vides lietotāju atbalsts: studentu un mācībspēku atbalsts darbā ar lietojuma programmām – *Microsoft Office, Sibeliuss*, e-pasta klienti utt., dokumentu un attēlu skenēšana nosūtīšanai dažādiem meistarklašu pieteikumiem u.c.
- darbs ar foto un/vai video materiāliem to pēcapstrāde, studentu dažādu audiovizuālo prezentāciju sagatavošana iesniegšana starptautisku konkursu pieteikumiem u.c.;
- darbs ar lekciju auditoriju tehnisko aprīkojumu, tai skaitā tehnikas un/vai programmu savietojamības risinājumi, piem., lektora privātā datora saslēgšana vai video apskaņošanas tehnikas saslēgšana ar projektoru u.c., mācībspēku tehniskās konsultācijas;
- darbs ar apskaņošanas tehniku JVLMA rīkotajās prezentācijās, meistarklasēs, eksāmenos u.c. akadēmiskajos pasākumos;
- bezvadu datortīkla pieslēguma punktu uzturēšana – 12 gab., lietotāju atbalsts; paplašināts bezvadu tīkls, nodrošinot WiFi pārklājumu JVLMA sporta centrā;
- sistēmas ASIMUT lietotāju administrēšana.

Būtiska nozīme metodiskās un izziņas literatūras nodrošināšanai ir JVLMA Bibliotēkai, kura sadarbojoties ar katedru vadītājiem un studiju kursu docētājiem, atjauno, papildina un uzkrāj visu

nepieciešamos mācību līdzekļus, lai studējošie un docētāji spētu kvalitatīvi īstenot studiju programmas, t.sk. – mācību literatūra (grāmatas, nošu materiāli), metodiskie līdzekļi (metodiskie ieteikumi un citi pedagoga darba vajadzībām paredzēti mācību izdevumi), papildu literatūra (uzziņu literatūra, kartogrāfiskie izdevumi, citi studiju programmu īstenošanai nepieciešamie periodiskie un neperiodiskie izdevumi), uzskates līdzekļi (attēlizdevumi, tekstuāli izdevumi, vizuāli materiāli, kuros ievietota vizuāla vai audio informācija), digitālie mācību līdzekļi un resursi (elektroniskie izdevumi un resursi, kuros iekļauts studiju programmas īstenošanai nepieciešamais saturs), izdales materiāli (vingrinājumi, shēmas, paraugi un citi materiāli, kas paredzēti katram studējošam, individualizējot studiju procesu).

Bibliotēkas apmeklētājiem ir pieejamas abonētās datubāzes – *Grove Music*, *Letonika* un *Berliner Philharmoniker Digital Concert Hall*, kā arī *SCOPUS* un *Science Direct* datubāzes, kuras Latvijas augstskolas saņēma Akadēmiskā tīkla ietvaros. Bibliotēkas lietotājiem sadarbojoties ar Kultūras informācijas sistēmu centru, tiek nodrošināta iespēja izmēģināt dažādas datubāzes. Datubāzes pieejamas JVLMA IP adresu diapazonā.

Bibliotēka un pieejamās datubāzes novērtējums.

Bibliotēkas darba laiks:

	Nošu nodaļa	Grāmatu nodaļa, Lasītava	Audiovizuālo ierakstu nodaļa
Pirmdiena	8.30 - 17.00	8.30 - 19.00	8.30 - 19.00
Otrdiena	8.30 - 17.00	8.30 - 19.00	8.30 - 19.00
Trešdiena	8.30 - 17.00	8.30 - 19.00	8.30 - 19.00
Ceturtdiena	8.30 - 17.00	8.30 - 19.00	8.30 - 19.00
Piektdiena	8.30 - 17.00	8.30 - 19.00	8.30 - 19.00
Sestdiena	9.30 - 14.30	9.30 - 14.30	9.30 - 14.30
Svētdiena	Slēgts	Slēgts	Slēgts

Bibliotēkas struktūru veido trīs nodaļas: Nošu nodaļa, Grāmatu nodaļa un lasītava, Audiovizuālo ierakstu nodaļa un klausītava. Telpu skaits un platība visumā ir piemērota studējošo patstāvīgā darba uzdevumu izpildei, kā arī muzikoloģijas un nozares pedagoģijas pētniecībai.

Pēdējo piecu gadu laikā strauji attīstījusies bibliotēkas automatizācija un līdzdalība vietējos un starptautiskos projektos. Īpaša uzmanība un pūles veltītas Latvijas kultūras mantojuma saglabāšanai – izveidots Latvijas mūziķu darbu arhīvs, digitalizēti skaņu ieraksti, aizsākta Latvijas mūzikas vēstures foto un attēlu datu bāzes izveide.

Pieprasījums pēc JVLMA bibliotēkas krājuma un sniegtajiem pakalpojumiem ir liels. Tos izmanto JVLMA studenti un mācībbspēki, JVLMA kolektīvi, kā arī Latvijas Nacionālās operas, Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra, Liepājas simfoniskā orķestra mūziķi, kultūras darbinieki, mūzikas pedagogi un kolektīvu vadītāji. Bibliotēkas materiāli ir pieejami ikvienam interesentam. JVLMA bibliotēka ir Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas (LATABA) un Latvijas Mūzikas bibliotēku asociācijas locekle.

Bibliotēkas pakalpojumu klāstā ietilpst:

- Studiju programmu īstenošanai nepieciešamo iespieddarbu, audio un video ierakstu, kā arī citu informācijas nesēju komplektēšana, uzskaitē un glabāšana, nodrošinot ātru un ērtu pieejamību Bibliotēkas krājumam;
- Bibliogrāfisko un bibliotekāro pakalpojumu sniegšana;
- Izstāžu un citu pasākumu organizēšana saistībā ar Bibliotēkas krājumu un Bibliotēkas darbu;
- Bibliotēkas krājuma rādīšana elektroniskajā katalogā un internetā, līdzdalība digitālās bibliotēkas veidošanā;
- Bibliotēkas automatizācijas attīstība un pilnveidošana;
- Sadarbība ar citām bibliotēkām gan Latvijā, gan ārpus tās;

- Līdzdalība Nacionālā bibliotēku krājuma veidošanā un Latvijas kultūras mantojuma saglabāšanā.

Studiju virziena *Mākslas* īstenošanai bibliotēkā ir pieejami:

Nošu un Grāmatu nodaļas fondi: nošu materiāli, grāmatas par mūziku, humanitāro zinātņu literatūra, enciklopēdijas un uzzīņu literatūra – kopumā ap 150 000 iespiedvienības. Lielāko Bibliotēkas krājuma daļu veido nošu materiāli.

Grāmatu nodaļā ir pieejamas lielākās mūzikas enciklopēdijas: *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*; *MGG - Die Musik in Geschichte und Gegenwart*; *The Garland Encyclopedia of World Music*. Mūzikas studijām un zinātniskajam darbam mūsu Bibliotēkā ir literatūra latviešu, krievu, angļu, vācu, franču valodās. Ievērojams krājums ir pētījumi mūzikas teorijas un mūzikas vēstures jomās kā arī jaunākās grāmatas mūzikas filosofijā, mūzikas socioloģijā, mūzikas psiholoģijā un citās humanitārajās nozarēs – mākslas vēsturē, valodniecībā.

Pieejama uzzīņu literatūra – vārdnīcas, enciklopēdijas: Latvijas un ārvalstu populāri periodiskie izdevumi mūzikas un mākslas jomā: *Mūzikas Saule*, *Māksla Plus*, *Studija*, *Opera*, *Neue Zeitschrift für Musik*, *Opernwelt*, *Das internationale Opernmagazin*, *Das Orchester Zeitschrift für Orchesterkultur & Rundfunk Chorwesen*, *Музыкальная Академия* u.c.

Lasītavā ir moderni ierīkota ar datorizētām lietotāju vietām un brīvu pieeju inetrenetam, elektroniskajiem katalogiem, abonētajām datu bāzēm.

Audio un vizuālo ierakstu kolekcija un klausītavas: Bibliotēka lepojas ar unikālu skaņu ierakstu un video materiālu kolekciju. Šobrīd tās krājumā ir vairāk kā 54 000 skaņu ierakti un videomateriāli. Sevišķi plašas iespējas tiek piedāvātas interpretāciju pētniekiem, jo liela daļa skaņdarbu ir 3-50 un pat vairāk interpretācijās. JVLMA skaņu ierakstu uzkrājums šai ziņā ir pats plašākais un bagātākais Latvijā. Baletu, koncertu video ieraksti, dokumentālas filmas par mūziķiem, dažādu vēsturisku notikumu dokumentējumi bagātina Bibliotēkas krājumā esošos mūzikas materiālus. Bibliotēkas apmeklētāji izmanto klausītavas, kuras ir aprīkotas ar labu tehniku gan skaņu plašu, gan kasešu, gan kompaktdisku atskaņošanai.

Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas datortīklā ir pieejama lielākā elektroniskā pilnu tekstu mūzikas uzzīņu datu bāze **GROVE MUSIC ONLINE**. Studenti, mācībspēki, darbinieki to var lietot no visiem JVLMA pārziņā esošajiem datoriem.

JVLMA tīklā pieejama arī pilnu tekstupublikāciju datu bāze **EBSCO**

Pieprasījums pēc Bibliotēkas krājuma un sniegtajiem pakalpojumiem ir liels. Dienā bibliotēkas pakalpojumus izmanto apmēram 350 lietotāji un izsniegumu skaits sniedzās no 600 – 700 informācijas vienībām. JVLMA Bibliotēkas krājumu izmanto: JVLMA studenti un mācībspēki, Latvijas Nacionālās operas, Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra, Liepājas Simfoniskā orķestra mūziķi, kultūras darbinieki, mūzikas pedagogi un kolektīvu vadītāji. Bibliotēkas fondus uz vietas lasītavā var izmantot ikviens interesents.

Informatīvā nodrošinājuma atjaunošanas un pilnveidošanas iespējas tiek īstenotas atbilstoši JVLMA piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem un saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos *Kārtība kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem* noteiktā apmēra bibliotēkas fondu uzturēšanai.

2.2.2. LMA īstenotā apakšprogramma *Vizuālā māksla un dizains*

LMA ir izveidota pārvaldības sistēma, kura nomā Latvijas universitātes studiju vides resursus LAIS/LUIS un e–studiju vide MOODLE ar pieeju LMA studentiem un docētājiem. LMA studējošo rīcībā līdz ar plašu modernu un ar IKT iespējām nodrošinātu tehnoloģisko iekārtu klāstu, kuru starpā var minēt 3D printerus, programmējamu lāzergravēšanas darba galdu, programmējamās digitālās stellas, ir plašs digitālo tehnoloģiju, datorprogrammu un ierīču klāsts:

Nr.	Gabali vai licenču skaits	Nosaukums	Studējošo izmantošanas noslodze 2019. gadā
1	221	Dators	699
2	10	Digitaizeri	80
3	9	Kopētājs	699
4	15	Printeris	699
5	27	Projektors	699
6	1	Skaņas mikseris	16
7	10	Skeneris	158
8	8	Video demonstrācijas monitors	699
9	26	WACOM Datora planšete	158
10	26	CorelDraw Graphics Suite	305
11	83	MS Office	699
12	4	Autodesk 3ds Max	80
13	1	Autodesk Maya	80
14	40	Adobe CS	699
15	24	Adobe Creative Cloud	699
16	3	ACD SEE	80
17	9	Final CutStudio	80
18	26	Maxon Cinema 4D	78
19	15	Animate Pro Permanent	78
20	40	Tildes Biorojs	699
21	20	NTFS for Mac	80
22	5	Apple Motion	80
23	5	APPLE Compressor	80
24	5	ABBY Finereeder Pro	80

LMA informācijas sistēmas, datorus un to licences pārrauga IKT daļas speciālisti un katedru metodiķi. IKT daļas speciālisti sniedz tehnisko atbalstu, savukārt katedru metodiķi ir apmācīti strādāt ar e-studiju risinājumiem un sniegt metodisko atbalstu. LMA bezvadu tīklus un wi-fi piekļuves punktus uztur un atbalsta Tet, izmantojot savus resursus.

Būtiska nozīme studiju procesa nodrošināšanā un zināšanu uzkrāšanā un nodošanā ir LMA Bibliotēkai, kura, sadarbojoties ar programmu direktoriem un struktūrvienību vadītājiem, atjauno, papildina un uzkrāj studiju kursu īstenošanai nepieciešamos mācību līdzekļus, tai skaitā monogrāfijas, mācību literatūru, metodiskos līdzekļus (metodiskie ieteikumi un citi pedagoga darba vajadzībām paredzēti mācību izdevumi), periodiskos izdevumus, digitālos mācību līdzekļus un resursus (elektroniskie izdevumi un resursi, kuros iekļauts studiju programmas īstenošanai nepieciešamais saturs) un LMA diplomdarbus.

LMA Bibliotēka ir dibināta 1921. gadā, tā ir iekļauta LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā: 30.09.2010. (Reģistrācijas nr.: BLB2031) un akreditēta 14.12.2016. (Akreditācijas apliecības nr.: 871). Bibliotēkas telpu kopplatība ir 153 m², tajā ir darba vietas. Kopējais aktīvo lietotāju skaits ir 850 lietotāju. Bibliotēkas krājuma kopskaits 2019. gada beigās bija 32912. Bibliotēkā tiek izmantota integrētā bibliotēku informācijas sistēma Alise (<https://biblioteka.lma.lv>). Līdz ar digitālajām digitalizētām darba vietām lietotājiem ir pieejami printeri, skeneri, kopējamās un multifunkcionālās iekārtas – printeru kopskaits: 2; skeneru kopskaits: 3; kopējamo iekārtu kopskaits: 3; multifunkcionālo iekārtu kopskaits: 2. Šobrīd Bibliotēka izmanto vairāku datu bāzu izmēģinājuma versijas: BiblioRossica e-grāmatu izmēģinājuma pieeju, BiblioPlanet, Non-fiction library un Izdevniecības “Exact Editions” mākslas un dizaina žurnālu kolekciju. LMA Bibliotēka nodrošina darba laiku darba dienās no 9.30 līdz 18.00.

Ārkārtējās situācijas apstākļos bibliotēka nodrošināja studējošajiem informatīvo atbalstu un piekļuvi starptautiskiem tiešsaistes resursiem. Līdz ar LMA Bibliotēku studējošajiem ir pieejams Doktorantūras pētniecības centrs, kurā ir nodrošināta pieeja arī *SCOPUS* un *Science Direct* datubāzēm, kuras Latvijas augstskolas saņēma Akadēmiskā tīkla ietvaros. Metodisko, informatīvo un pētniecisko atbalstu, atbilstoši studiju jomai, nodrošina LMA Metodiskais centrs un Informācijas centrs.

Pieprasījums pēc Bibliotēkas krājuma un sniegtajiem pakalpojumiem ir liels. 2019. gadā bibliotēku apmeklētāju fizisko apmeklējumu kopskaits bija 6453. Lielākā daļa strādāja ar informācijas tehnoloģijām un brīvpiekļuves krātuvi, lasīšanai mājās tika izsniegtas 491 vienības (grāmatas).

Informatīvā nodrošinājuma atjaunošanas un pilnveidošanas iespējas tiek īstenotas atbilstoši piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem, kā arī ir paredzēts būtiski papildināt 2021. gadā projekta “Latvijas Mākslas akadēmijas STEM (radošo industriju) studiju programmu modernizēšana” (Nr.8.1.1.0/17/I/012) ietvaros.

2.2.3. LKA īstenotā apakšprogramma *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*

LKA studiju procesā tiek izmantota e-studiju vide Moodle un Latvijas Augstskolu Informatīvās Sistēmas (LAIS), kas nodrošina pilnvērtīgu informācijas apriti ar studentiem, piekļuvi resursiem un informācijai. Moodle nodrošina studiju procesam nepieciešamo komunikāciju ar studentiem. Katram studiju kursam tiek ievietots kursa apraksts, lekciju materiāli un papildus avoti, norādes uz uzdevumiem, testi un vērtējumu grāmatas. E-studiju vides lietošana notiek visos studijuursos un tās lietošana tiek intensificēta.

No 2018. līdz 2020. gada beigām LKA tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts “Latvijas Kultūras akadēmijas un Latvijas Kultūras koledžas pārvaldības efektivizācija un studiju procesa modernizācija” (Nr. 8.2.3.0/018/A/020). Projekta ietvaros 2019. gada laikā tika būtiski uzlabota LKA e-studiju vide, t.sk.:

- veikti būtiski funkcionalitātes uzlabojumi e-studiju vidē Moodle, paaugstinot studiju efektivitāti un kvalitāti. Piemēram, projekta ietvaros attīstītās e-studijas tiek izmantotas, lai stiprinātu studējošo pašvadītās mācīšanās komponenti izglītībā - veidojot aktuālo zināšanu pašnovērtējuma pārbaudes testus un izmantojot citus pašnovērtējuma instrumentus;
- notiek sistēmas administratoru un docētāju apmācība. Piesaistīta e-studiju platformas speciāliste, kas ikdienā nodrošina atbalstu docētājiem e-studiju vides lietošanas jautājumos;
- šobrīd notiek programmēšanas darbi, lai pilnveidotu pārvaldības informācijas sistēmas efektivitāti LKA studiju departamentā, grāmatvedībā un personāldaļā. Rezultātā tiks nodrošināta LAIS datu apmaiņa ar grāmatvedībā un personālvadībā izmantoto Horizon sistēmu, tādējādi veicinot kvalitatīvāku studiju procesa administrēšanu.

LKA pieejama studenta rokasgrāmata, kas skaidro studiju procesu. Vairākos no studiju kursiem tiek gatavoti un būs pieejami metodiskie materiāli.

Būtiska nozīme LKA studiju procesa nodrošināšanā ir LKA Bibliotēkai, kuras resursi tiek regulāri papildināti gan iegādājoties grāmatas, gan abonējot datu bāzes, kas būs ļoti noderīgas ne tikai profesionālajā doktora studiju programmā “Mākslās” studējošajiem, bet arī citiem LKA studentiem. LKA bibliotēkā pieejams plašs mākslas, humanitāro un sociālo zinātņu literatūras klāsts. Bibliotēkas krājumu veido literatūra filozofijas, kulturoloģijas, valodniecības, vēstures, literatūrzinātnes, socioloģijas, politikas, dramaturģijas, teātra, kino, mākslas un folkloras nozarēs, kā arī daiļliteratūra – tulkojumi un oriģinālliteratūra dažādās valodās. Krājuma komplektēšanā tiek ņemts vērā, lai katras akreditētās studiju programmas nozīmīgākie, nepieciešamākie informācijas resursi būtu pieejami vismaz vienā eksemplārā. Grāmatu iegāde, sekojot arī kursu satura vajadzībām, plānota vismaz divas reizes gadā. Krājumu regulāri papildina arī studentu, katedru,

pasniedzēju u.c. ziedojumi. Pieaug arī elektronisko resursu izmantošana, līdztekus EBSCO datu bāzes izmantošanas pieaugumam, ir pieaudzis arī iegādāto e – grāmatu skaits un to izmantošana.

LKA bibliotēkā pieejamas vietējās un ārvalstu abonētās datu bāzes un citi resursi. LKA bibliotēkā tiek abonēta EBSCO nacionālo elektronisko resursu pakete. Nacionālajā elektronisko resursu paketē iekļauti arī citi datubāzu resursi: EBSCO Academic Search Complete + MasterFILE Premier, Health Source: Nursing/Academic Edition+Consumer Edition, Newspaper Source, ERIC, GreenFILE, LISTA, MEDLINE. Bibliotēka maksimāli izmanto arī LKA studiju virziena “Mākslas” ietvaros īstenoto studiju programmu un apakšprogrammu specifikai atbilstošus bezmaksas datu bāzu izmēģinājumus, kā arī OPEN ACCESS datu bāzes. Bibliotēkas darbam tiek izmantota bibliotēku informācijas sistēma ALEPH ar Kataloģizācijas un Abonementa moduļiem. LKA bibliotēkas elektroniskais katalogs ir Valsts nozīmes kopkataloga sastāvdaļa, un bibliotēkas lietotāji iekļauti Vienotajā lasītāju datu bāzē. 2019. gada decembrī Valsts nozīmes bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, kura sastāvdaļa ir arī LKA bibliotēka, ir pievienots Karlsruhes Tehnoloģiju institūta virtuālajam katalogam (<https://kvk.bibliothek.kit.edu/>), kas atspoguļo arī lielāko Latvijas zinātnisko bibliotēku krājumu. Katra no kopkataloga bibliotēkām regulāri papildina elektronisko kopkatalogu ar jauniem datiem, veicot jaunienākušo resursu apstrādi, kā arī rekataloģizāciju (datu veidošanu par bibliotēku krājumā jau esošiem izdevumiem, kas vēl nav iekļauti elektroniskajā katalogā).

Bibliotēkas telpu kopējā platība ir 214 m², no tām krātuveju telpas – 150 m², lietotāju apkalpošanas telpas – 50 m². Lasītavā ir 30 lasītāju darba vietas, no tām 5 datorizētas ar brīvu pieeju internetam, elektroniskajiem katalogiem un datubāzēm. Ir pieejams arī bezvadu internets. Lietotāju rīcībā ir melnbaltais printeris, krāsainais printeris, kopēšanas un skenēšanas iekārtas (drukāšanas, skenēšanas un kopēšanas darbi tiek veikti atbilstoši maksas pakalpojumu cenrādim, kas tiek pieņemts ar LKA Senāta lēmumu). Informācijas resursus uz mājām izsniedz tikai reģistrētiem lietotājiem, kuri ir līgumattiecībās ar LKA, uz noteiktu lietošanas termiņu. Bibliotēkas krājumu uz vietas lasītavā var izmantot ikviens interesents, lasītājiem tā ir pieejama 5 dienas nedēļā (45.5 stundas). LKA Bibliotēka ir akreditēta un tai piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss, LKA Bibliotēka ir Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas biedre.

Sadarbības līgums starp LKA un Latvijas Nacionālo bibliotēku paredz, ka LKA studējošajiem tiek piedāvātas mūsdienu prasībām atbilstoši aprīkotas telpas, kā arī aparatūra ar profesionālu datorgrafikas, fotoapstrādes, skaņas, audio failu apstrādes programmatūru LNB audiovizuālajā lasītavā un skaņu ierakstu studijā. LNB piedāvā arī jaunākās grāmatas un filmas.

LKA darbojas sinematēka, kas atrodas LKA Nacionālajā filmu skolā (Elijas ielā 17, Rīgā), ar vairāk nekā 2500 dažādām filmām, videoierakstiem, teātra izrāžu ierakstiem, kas iegūti no līdzīga profila ārzemju augstskolām, no LKA Rīgas Kino muzeja, Latvijas televīzijas filmotēkas, Latvijas Nacionālā arhīva struktūrvienības Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva un iepirkumiem. Sinematēka veic arī LKA studējošo mākslinieciskās jaunrades darbu arhīva funkciju.

LKA struktūrvienības – LKA Eduarda Smiļģa teātra muzejs un LKA Rīgas Kino muzejs – ir nozīmīgs resurss profesionālās doktora studiju programmas “Mākslās” īstenošanā gan kā praktisks izziņas avots un studiju bāze studentiem, gan pētniecisku un radošu uzdevumu avots, gan kā mācību procesa norises vietas.

2.3. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai, raksturot finanšu resursu ieguves avotus un norādīt studiju programmas izmaksu aprēķinu (tajā skaitā, nepieciešamā finansējuma apmērs un nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu). Pamatojot finansiālās bāzes pietiekamību studiju programmas īstenošanai.

JVLMA, LMA un LKA vienojušās par studiju programmas finansēšanas principiem, kas fiksēts savstarpēji noslēgtā sadarbības līguma “Līgumu par studiju virziena *Mākslas* kopīgās profesionālās doktora studiju programmas “*Mākslās*” apakšprogrammu “*Mūzika un skatuves*”

māksla”, “Vizuālā māksla un dizains” un “Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja īstenošanu” 8. punktā – “Kopīgās studiju programmas finansēšana” (skatīt pielikumu Nr. 18).

Studiju programmas finansējums atrunāts arī JVLMA, LMA un LKA Senātos apstiprinātā “Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* īstenošanas nolikuma” 5. punktā – “Profesionālās doktora studiju programmas finansējums” (skatīt pielikumu Nr. 15).

Lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu studiju programmā, provizorisks augstskolu plānotais studējošo skaits pirmajā studiju gadā ir sekojošs: apakšprogrammā *Mūzika un skatuves māksla* – 3-4; apakšprogrammā *Vizuālā māksla un dizains* – 8; apakšprogrammā *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja* – 4.

Studiju programmas izmaksas ir aprēķinātas, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem: 2016. gada 5. jūlija noteikumi Nr. 445 “Pedagogu darba samaksas noteikumi” un Ministru kabineta noteikumiem “Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem” pievienoto pielikumu Studiju vietas bāzes izmaksu aprēķins, euro – T_{b2019}.

2.3.1. Izmaksu novērtējums JVLMA īstenotajai apakšprogrammai *Mūzika un skatuves māksla*

Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* apakšprogrammā *Mūzika un skatuves māksla* **izmaksas uz vienu studiju vietu gadā kopā: 20506,23 EUR.**

Studiju vietas bāze ir 1518,98 EUR; bakalaura studiju programmas izmaksas 1518,98 EUR x koefic. 4,5 = 6835,41 EUR; bakalaura izmaksas 6835,41 EUR x doktora koefic. 3 = 20506,23 EUR, **no tām:**

- 1) Akadēmiskā personāla darba algas +VSAOI 24,09 – **7323,08 EUR** – sastāda vidēji 36 %;⁷

Studiju programmas daļa	Izmaksa EURO gadā
A1 daļa (obligātie kopējie studiju kursi) Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi mākslas jomas profesionālās darbības teorijā un praksē	759,6
A2 (obligātie kopējie studiju kursi) pētnieciskā darba studiju kursi	1392,6
B daļa (ierobežotā izvēle) mākslinieciskā, jaunrades un projektēšanas darba studiju kursi	673,58
Mākslinieciskās jaunrades prakse	1455,9
Valsts pārbaudījumi	2532
C daļa (brīvās izvēles kursi)	506,4

- 2) Vispārējā personāla darba algas +VSAOI 24,09 – **6916,24 EUR** – sastāda vidēji 34 %;
- 3) Sociālās kompensācijas – **164,34 EUR**;
- 4) Aprīkojuma un uzturēšanas procentuālās izmaksas – **6102,57 EUR** – sastāda vidēji 30 %.

MK rekomendētā proporcija (51%, 34%, 15%) tiek pārdalīta, 15% novirzot no akadēmiskā personāla izmaksām uz uzturēšanas izmaksām, tādējādi paaugstinot uzturēšanas izmaksas līdz 30% no kopējās dotācijas. Iemesls šādam sadalījumam ir tas, ka tiek plānota JVLMA un viesdocētāju mobilitāte, kā arī studējošo mobilitāte Latvijā un uz ārvalstīm, kā arī izdevumi saistībā ar mākslinieciskās radošās prakses aktivitātēm (telpu īre, līgumi ar mākslinieciskajiem kolektīviem, īpašās pētnieciskās un profesionālās literatūras iegādes nepieciešamība, datubāzu abonēšana, instrumentārijs u. c.). Studiju programmā plānotos prakses kursus katras augstskolas struktūrvienības īsteno sadarbībā ar Latvijas un ārvalstu partneriem, nodrošinot prakses iespējas kā vietējās, tā citvalstu augstskolās, tai skaitā studējošo un docētāju mobilitātes plānošanu atbilstoši individuālā mākslinieciskā projekta izstrādes un teorētiskā pētījuma izstrādes plānam.

⁷ Izmaksas tiek rēķinātas ar JVLMA profesora likmi + 24.09 % VSAOI.

2.3.2. Izmaksu novērtējums LMA īstenotajai apakšprogrammai

Vizuālā māksla un dizains

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem 2006. gada 12. decembrī Nr. 994 “Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem”, vienas valsts budžeta finansētas studiju vietas izmaksas tiek aprēķinātas piemērojot bāzes izmaksām izglītības tematiskās jomas koeficientus – tematiskajā jomā Mākslas 3,5 un izglītības tematiskajā jomā Dizains 4,5. Savukārt izmaksu koeficients doktora studiju programmām – trīs reizes lielākas nekā attiecīgajai izglītības tematiskajai jomai noteiktās studiju izmaksu koeficientu vērtības.

Tādējādi 2019. gadā profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* apakšprogrammā *Vizuālā māksla un dizains* izmaksas uz vienu studiju vietu gadā:

- mākslinieciskajā jomā *Vizuālā māksla*: **15 949,29 EUR**,
- mākslinieciskajā jomā *Dizains*: **20 506,23 EUR**.

Ņemot vērā to, ka profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* tiek īstenota kā kopēja studiju programma, akadēmiskā personāla darba algas ir vidēji līdzīgas visos studiju programmas apakšprogrammās. Par atskaites punktu izvēloties aprēķinus, kuri atbilst MK noteikumos Nr. 994 “Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem” noteiktajam, akadēmiskā personāla darba algas veidotu aptuveni 8134 EUR no kopējām programmas izmaksām uz vienu studējošo, sastādot aptuveni 51 procentu no kopējām izmaksām uz vienu studējošo, vispārējā un atbalsta personāla atlīdzības sastādītu aptuveni 5422 EUR uz vienu studējošo, sastādot aptuveni 34 procentu no kopējām izmaksām, savukārt aprīkojums un uzturēšanas izmaksas veidotu aptuveni 2392 EUR.

Ņemot vērā to, ka paralēli tiktu īstenotas studijas vizuālās mākslas un dizaina jomā, dizaina tematiskajā jomā visas izmaksas saglabātos tieši tādas pašas, atskaitot aprīkojums un uzturēšanas izmaksas, kuras veidotu aptuveni 6859 EUR. Šādu atšķirību nosaka objektīvas atšķirības starp tām izmaksām, kuras raksturo vizuālās mākslas un dizaina studijas, kuru īstenošanai ir nepieciešamas sarežģītākas un dārgākas iekārtas un izejmateriāli.

Studiju programmā plānotos prakses kursus katras augstskolas struktūrvienības īsteno sadarbībā ar ārvalstu partneriem, nodrošinot prakses iespējas citvalstu augstskolās, tai skaitā studējošo un docētāju mobilitātes plānošanu atbilstoši individuālā mākslinieciskā projekta izstrādes un teorētiskā pētījuma izstrādes plānam.

2.3.3. Izmaksu novērtējums LKA īstenotajai apakšprogrammai

Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja

Studiju programma tiks īstenota no LKA līdzekļiem, ko veido valsts budžeta dotācija, studējošo maksa par studijām, ieņēmumi par augstskolas sniegtajiem maksas pakalpojumiem, snieguma un projektu finansējums, kā arī programmas “Erasmus+” finansējums studējošo un docētāju mobilitātei.

Programmas izmaksu aprēķinā iekļautas sekojošas izmaksas – nodokļi; apgrozāmie līdzekļi; mācību, darba dienesta komandējumi; attiecināmie pakalpojumi (t.sk. komunālie pakalpojumi un ēku uzturēšana); LKA aizņēmums no valsts kases; administrācijas algas; programmas docētāju algas; sociālie pabalsti naudā (stipendijas u.c.)

Augstskolas saskaņā ar sadarbības līgumu (skatīt pielikumu Nr. 18) un, ņemot vērā savu līdzšinējo savstarpējo norēķinu pieredzi, plāno noslēgt detalizētu vienošanos par savstarpējo norēķinu kārtību.

LR Kultūras ministrijai arī iesniegts pieprasījums par papildus budžeta vietu piešķiršanu.

2.4. *Materiāltehniskās bāzes novērtējums, ietverot informāciju par tās pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī atbilstību studiju programmas specifikai un īstenošanai. Kopīgās studiju programmas gadījumā pielikumā pievienot aizpildītu tabulu par studiju programmas atbilstību kopīgajai studiju programmai noteiktajām prasībām (Augstskolu likuma 55.¹ pants).*

Skatīt pielikumu Nr. 2.

Studiju plāna B daļa apakšprogrammai *Mūzika un skatuves māksla* tiks īstenota JVLMA telpās, apakšprogrammai *Vizuālā māksla un dizains* – LMA telpās, bet apakšprogrammai *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja* – LKA telpās.

Studiju plāna C daļa tiks īstenota attiecīgo apakšprogrammu īstenojošās augstskolas telpās vai saskaņā ar individuālo plānu;

Prakses studiju kursus īstēnos saskaņā ar prakses līgumiem.

Studiju plāna A daļa:

1. JVLMA telpās tiks īstenoti studiju kursi: Mākslu mijiedarbība un loma 20.–21. gadsimta norišu kontekstā, *Art of Living on Art*, Mākslinieciskā pētniecība mūzikā;
2. LMA telpās tiks īstenoti studiju kursi: Māksla un filosofija, Mūsdienu mākslas un dizaina konteksti, Pētniecības metodes mākslā un dizainā, māksliniecisko pētījumu metodoloģija;
3. LKA telpās tiks īstenoti studiju kursi: Starpdisciplinārie kultūras un mākslas studiju aspekti, Audiovizuālās un skatuves mākslas aktuālās tendences, Pētniecības metodes audiovizuālajā un skatuves mākslā.
4. Teorētiskā pētījuma izstrāde tiks īstenota attiecīgo apakšprogrammu īstenojošās augstskolas telpās;
5. Doktorantu pētnieciskie semināri – pēc augstskolu vienošanās.

JVLMA studiju process, kā arī zinātniski pētnieciskais un mākslinieciskās jaunrades darbs tiek īstenots augstskolas telpās Rīgā, Krišjāņa Barona ielā 1. Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* veiksmīgai realizācijai studējošajiem un mācībspēkiem pieejams sekojošs materiāltehniskais nodrošinājums: 8 mācību auditorijas, kas aprīkotas ar videoiekārtām, audioiekārtām, datortehniku, projektoriem, tāfelēm, logu aptumšotājiem un klavierēm, t.sk. 1 auditorija 60 studējošajiem, 3 auditorijas 15–20 studējošajiem, bet 4 auditorijas 10–15 studējošajiem.

Individuālajām nodarbībām vai darbam mazās grupās ar atbilstošu aprīkojumu profesionālo studiju kursu īstenošanai (ar vienu vai divām klavierēm, nošu pultīm, diriģenta podestu, spoguļi, audio/video aparāturu) pieejamas 15 studiju telpas.

Darbam ar informāciju tehnoloģijām studējošajiem un docētājiem pieejama datorklase ar 16 darba vietām.

Nozares profesionālā un metodiskā literatūra, uzskates līdzekļi un izdales materiāli pieejami JVLMA Bibliotēkas grāmatu un nošu nodaļā, savukārt audioiekārtas un mūzikas ieraksti, kā arī videoiekārtas un ieraksti pieejami audiovizuālo ierakstu nodaļā.

JVLMA koncertzālē iespējams pulcēt līdz 200 klausītāju. JVLMA Baletzāle piemērota nodarbībām līdz 16 studējošajiem. Darbam JVLMA Skaņu ierakstu studijā pieejamas vismaz 4 darba vietas.

LMA studiju process, kā arī zinātniski pētnieciskais un mākslinieciskās jaunrades darbs tiek īstenots augstskolas telpās Rīgā, Kalpaka bulvārī 13. Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* veiksmīgai realizācijai studējošajiem un mācībspēkiem pieejams sekojošs materiāltehniskais nodrošinājums: Doktorantūras individuālā darba telpa ar 8 darba vietām; transformējama auditorija semināriem, konferencēm un darba grupām – līdz 100 klausītājiem vai divām darba grupām, līdz 25 cilvēkiem katrā; transformējama izstāžu zāle, kas pielāgojama grupu nodarbību (četrām darba grupām – līdz 25 cilvēkiem katrā) vai līdz 8 individuālām mākslinieciskā darba telpām.

Saskaņā ar māksliniecisko jomu un individuālo studiju plānu studiju programmas B daļas apguvei, pieejamas specialitāšu darbnīcas un laboratorijas – audiovizuālo mediju laboratorija, dizaina laboratorija, tēlniecības, grafikas, tekstilmākslas, stikla mākslas, keramikas, modes mākslas, restaurācijas vai metāla mākslas darbnīcas.

LMA Bibliotēka ar lasītavu un atvērto krājumu nodrošina studiju programmā studējošajiem un docētājiem pieeju studiju literatūrai, metodiskajiem līdzekļiem, periodiskajiem izdevumiem, digitālajiem studiju līdzekļiem un resursiem, kā arī LMA diplomdarbiem.

Māksliniecisko un akadēmisko prakšu īstenošanai, kā arī starptautisko māksliniecisko pētījumu sadarbības īstenošanai pieejama J. Kugas māja, kurā iespējams rīkot arī konferences un seminārus līdz 25 studējošajiem.

LKA studiju process, kā arī zinātniski pētnieciskais un mākslinieciskās jaunrades darbs tiek īstenots trīs LKA ēkās – Ludzas ielā 24, Dzirnau ielā 46 (LKA Skatuves mākslas katedras studiju bāze Zirgu pasts) un – kopš 2017. gada septembra – arī Elijas ielā 17 (Nacionālās Filmu skolas un LKA Audiovizuālās mākslas katedras studiju bāze). LKA ēkas Ludzas ielā 24 kopējā platība ir 2200 m², tajā ir 19 auditorijas 437 m² platībā, 1 zāle 320 m² platībā un bibliotēka 35 m² platībā. LKA ēkas Dzirnau ielā 46 kopējā platība ir 1500 m², tajā ir 6 auditorijas 111 m² platībā un 3 zāles 320 m² platībā, kuras aprīkotas ar audiovizuālo tehniku.

Telpas Dzirnau ielā 46 speciāli pielāgota radošo industriju (tai skaitā audiovizuālās un skatuves mākslas) studiju procesam un eksperimentālai jaunradei, piedāvājot *black box* jeb t.s. melnās kastes principa multifunkcionālu zāli aptuveni 150 m² platībā divu stāvu augstumā ar visu nepieciešamo skaņas, gaismas un projekciju tehnisko ekipējumu. Savukārt ar 2017.gada 1. oktobri izveidotās LKA struktūrvienības “Nacionālā Filmu skola” telpu kopējā platība Elijas ielā 17 ir 1010.7 m², tās ir aprīkotas atbilstoši audiovizuālās, teātra un laikmetīgās dejas mākslas studentu apmācības un mākslinieciskajās jaunrades vajadzībām un ir pilnībā iekārtotas filmēšanas un montāžas vajadzībām.

2012. gadā tika pabeigts LR IZM 3.1.2.1.1. apakšaktivitātes “Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” projekts “Latvijas Kultūras akadēmijas Teātra un audiovizuālās mākslas katedras studiju bāzes ēkas rekonstrukcija un pieejamības nodrošināšana personām ar funkcionāliem traucējumiem” Dzirnau ielā 46. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas bija 1 676 461,72 eiro. Projekta rezultātā studiju vide tika pielāgota skatuves un audiovizuālās mākslas apmācībai. Dzirnau ielā 46 pieejamas auditorijas un praktisko nodarbību telpas 431 m² platībā.

Elijas ielā 17 studējošajiem pieejamas telpas 1011 m² platībā, tajā skaitā 430 m² filmēšanas paviljoni. NFS telpās galvenokārt tiek organizēts audiovizuālās mākslas studiju programmu un apakšprogrammu studiju process, notiek arī laikmetīgās dejas un teātra mākslas studiju kursu nodarbības. Elijas ielā 17 iekārtotas divas filmu montāžas telpas ar četrām montāžas darba stacijām, filmēšanas tehnikas noliktava (200 vienības). LKA studējošajiem ir pieejams, un viņi aktīvi mācību procesā izmanto digitālās kinokameras Sony PMW-F5 komplektu un digitālo videokameru Canon EOS C100 un Panasonic HC-VX870 komplektus. Filmēšanai LKA kino paviljonā un interjeros ir pieejami specializētie filmēšanas gaismu lukturi.

2018. gadā tika veikts iepirkums darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” 8.1.1., tā rezultātā Akadēmijas studējošajiem pieejama plaša un moderna tehnoloģiskā bāze, t. sk., filmēšanas tehnika 246 280 eiro vērtībā; skaņu tehnika 83 490 eiro vērtībā; apgaismojuma aparātūra 101 875 eiro vērtībā; datortehnika un programmatūra 165 863 eiro vērtībā.

NFS telpās darbojas LKA studējošajiem un docētājiem pieejama Sinematēka ar vairāk kā 2500 kinofilmu un teātra izrāžu videoierakstiem. LKA Sinematēkā glabājas studentu filmu un teātra izrāžu arhīvs, kā arī filmu ierakstu kolekcija DVD formātā. Sinematēkā pieejamie ieraksti paredzēti izmantošanai LKA studiju procesā, tos bez maksas var lietot studējošie, akadēmiskais un vispārējais personāls.

Atsevišķas nodarbības studējošajiem notiek LKA struktūrvienībās Eduarda Smiļģa teātra muzejā un Rīgas kino muzejā, abu muzeju kolekcijas LKA studējošie un akadēmijas personāls var

izmantot studiju procesam un pētnieciskajam darbam. Muzeju kvalificētais personāls sniedz nepieciešamās konsultācijas par Latvijas un pasaules audiovizuālās un skatuves mākslas vēsturi un aktualitātēm.

Visās LKA ēkās ir pieejams bezvadu internets, kas nodrošina 90 % pārklājuma. Auditorijas ir aprīkotas atbilstoši studiju procesa vajadzībām, tajās ir dators, projektors un ekrāns, tāfele, pēc nepieciešamības auditorijas iespējams aprīkot arī ar citu tehniku. Pieejamas datorklases un telpas ar transformējamiem galdiem, kuras var pielāgot semināriem, apaļā galda diskusijām u. c.

LKA studiju virziena “Mākslas” īstenošanā 2019. gadā papildus piesaistīts finansējums no dažādiem avotiem radošo un izglītojošu projektu īstenošanai – Valsts Kultūrkapitāla fonda finansējums radošajiem projektiem EUR 76900,00; Rīgas Domes finansējums dažādiem projektiem EUR 27142,65; LR Kultūras ministrijas finansējums dažādiem projektiem EUR 20350,00. 2019. gadā no VKKF piešķirtā finansējuma tika iegādāta un uzstādīta tehnika – projektors “Panasonic” LKA auditorijā un tehniskais aprīkojums un inventārs Eduarda Smiļģa teātra muzeja izstādes ierīkošanai. Rīgas domes finansējums deva iespēju līdzfinansēt metāla konstrukciju izveidi Kino muzejā. Šāda papildu finansējuma piesaiste tiek īstenota arī 2020. gadā un plānota arī turpmāk.

No 2018. līdz 2020. gada beigām LKA tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts “Latvijas Kultūras akadēmijas un Latvijas Kultūras koledžas pārvaldības efektivizācija un studiju procesa modernizācija” (Nr. 8.2.3.0/018/A/020). Projekta ietvaros LKA materiāltehniskā bāze papildināta ar aparāturu, kas nodrošina lekciju video ierakstīšanu un iespēju veidot un īstenot lekcijas tiešsaistes režīmā. Šis aprīkojums tiek izmantots gan video lekciju ierakstīšanai, gan tiešsaistes pasākumiem.

LKA materiāltehniskā bāze un infrastruktūra tiek regulāri pilnveidota, īpašu uzmanību pievēršot teātra mākslas, audiovizuālās mākslas un laikmetīgas dejas mākslas studiju nodrošināšanai, regulāri tiek veikts auditoriju kosmētiskais remonts un uzlabots to iekārtojums, papildināta biroja tehnika, iegādāta mācību literatūra, datori studiju procesa vajadzībām un tiek veiktas citas aktivitātes, piemēram, ir iegādāts “Lego Seriuos Play” izmantošanai nodarbībās.

LKA un tās struktūrvienībām šobrīd pieejamās telpas ir mazākas nekā tas būtu nepieciešams, tāpēc nākotnē, kad LKA pārcelsies uz Tabakas fabrikas radošo kvartālu Miera ielā 58a, daļa profesionālās doktora studiju programmas studiju procesa tiks īstenota tur, plašākās telpās, kur būs pieejama ērtāka bibliotēka (350 m²), plašas studējošo kopdarba telpas u.c. Plānots, ka kvartālā daļu veidos arī apvienotais kino un foto muzejs, kas nodrošinās papildus materiāltehnisko bāzi programmas īstenošanai.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas satura raksturojums, analizējot un novērtējot programmas studiju kursu/ moduļus, to aktualitāti, savstarpējo sasaisti, atbilstību nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Sniegt novērtējumu par studiju kursos/moduļos sasniedzamo rezultātu sasaisti ar studiju programmas rezultātiem (novērtējums balstoties uz veikto kartējumu).

Pielikumā pievienoti:

- *Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums.*
Skatīt pielikumu Nr. 3.
- *Doktora studiju programmas atbilstības normatīvo aktu prasībām novērtējums.*
Skatīt pielikumu Nr. 4.
- *Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām.*
Skatīt pielikumu Nr. 5.
- *Studiju kursu/moduļu apraksti, kārtojot tos secīgi pēc studiju plānojuma (studiju kursu apraksti jāpievieno visās valodās, kurās plānots īstenot studiju programmu).*
Skatīt pielikumu Nr. 6.
- *Studiju kursu/moduļu kartējums tabulas formā.*
Skatīt pielikumu Nr. 7.

Plānoto studiju rezultātu sasniedzamības un savstarpējās sasaistes vērtējums sniegts šī dokumenta 1.1. apakšpunktā.

Studiju programmas saturu analizēja un sniedza atzinumu neatkarīgie eksperti. Ekspertu atzinumu un vērtējumu skatīt šī dokumenta 1.3. apakšpunktā.

Kopumā eksperti atzīst, ka JVLMA, LMA un LKA piedāvātā kopīgā profesionālā doktora studiju programma *Mākslās* ir veiksmīgi izplānota, tajā ņemti vērā Eiropas standarti, kas attiecas uz augstākās izglītības trešā cikla studijām gan vispārējā, bet it sevišķi mākslinieciskās pētniecības jomā. Tādējādi studiju programmas saturs un tā realizācijas veidi nodrošina, ka sagaidāmie studiju rezultāti un iegūstamais profesionālais doktora grāds mākslās sniegs būtisku ieguldījumu gan akadēmiskajā vidē, gan mākslas dzīvē ne vien Latvijā, bet arī starptautiskā mērogā.

Analizējot studiju programmas aprakstā formulētos mērķus, uzdevumus un plānotos studiju rezultātus, eksperti konstatēja, ka tie ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki un darba devēji. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences. Studiju programma, kuru neatkarīgie eksperti salīdzināja ar ārvalstu augstskolu līdzīgām programmām, kopumā atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs. Neatkarīgie eksperti pamato izvēli, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi (skatīt pielikumu Nr.1).

Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām: Studiju programmas atbilstība kopīgajai studiju programmai noteiktajām prasībām – skatīt pielikumu Nr. 2; Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums – skatīt pielikumu Nr. 3; Doktora studiju programmas atbilstības normatīvo aktu prasībām novērtējums – skatīt pielikumu Nr. 4. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām analizēta pielikumā Nr. 14; studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem analizēta pielikumā Nr. 9.

Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu, par to liecina studiju programmas studiju kursu kartējums – skatīt pielikumā Nr. 7.

Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus. Studējošo prakses organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā.

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tie nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un iekļaujot informāciju par studiju procesa organizēšanu.

Studiju programmas īstenošanā sadarbojas trīs augstskolas – Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA), Latvijas Mākslas akadēmija (LMA) un Latvijas Kultūras akadēmija (LKA). JVLMA īsteno apakšprogrammu *Mūzika un skatuves māksla*, LMA īsteno apakšprogrammu *Vizuālā māksla un dizains*, LKA īsteno apakšprogrammu *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*.

Studiju programmas A1 un A2 daļas realizēšanā atbilstoši studiju plānam un starpaugstskolu noslēgtajam līgumam piedalās katra no iesaistītajām augstskolām, studiju programmas B un C daļu īsteno katra augstskola atbilstoši savai apakšprogrammai, programmas Prakses daļu īsteno saskaņā ar prakses līgumiem.

Studiju programmas īstenošana notiek atbilstoši nolikumā “Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* īstenošanas nolikums” noteiktajai kārtībai (skatīt pielikumu Nr. 15). Nolikums reglamentē studiju programmas izstrādes un apstiprināšanas kārtību, studiju programmas struktūru, satura un pārvaldības principus. Ar studiju programmas īstenošanu saistīti jautājumi, kuri nav reglamentēti šajā nolikumā, tiek skatīti citos studiju programmas normatīvajos dokumentos (t.sk. “Nolikums par mākslinieciskās jaunrades prakses darba organizāciju profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās* (skatīt pielikumu Nr. 8); “Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* padomes nolikums (skatīt pielikumu Nr. 17); Nolikums par valsts pārbaudījumiem un valsts pārbaudījumu komisiju profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās* (skatīt pielikumu Nr. 16)).

Studiju programma ietver visas profesionālā doktora grāda iegūšanai nepieciešamās prasības, to reglamentē speciāls dokuments – studiju satura un realizācijas apraksts, ko apstiprinājuši visu iesaistīto augstskolu (JVLMA, LMA, LKA) Senāti.

Studiju programmas satura un realizācijas apraksts ir dokuments, kas:

1. nosaka prasības attiecībā uz iepriekšējo izglītību;
2. nosaka, kuram studiju virzienam attiecīgā studiju programma atbilst;
3. atbilstoši izglītības pakāpei un veidam nosaka konkrētās programmas īstenošanas mērķus, uzdevumus un plānotos rezultātus, piedāvājamās izglītības saturu, programmu obligātās, ierobežotās izvēles un izvēles daļas apjomus, to apguves laika sadalījumu, iegūstamās izglītības vērtēšanas kritērijus, pārbaudes formas un kārtību;
4. ietver programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījumu, tā kvalifikāciju un paredzētos pienākumus. Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas, kurām ir doktora grāds;
5. ietver programmas īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījumu, norādot to uzdevumus konkrētās programmas īstenošanā;
6. ietver nepieciešamā palīgpersonāla raksturojumu, norādot tā uzdevumus;
7. ietver programmas īstenošanai nepieciešamās materiālās bāzes raksturojumu;
8. novērtē programmas izmaksas;
9. ietver pamatojumu tam, ka studiju programma atbilst augstskolas vai koledžas attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem.

Lai novērtētu studiju programmas studiju plānā paredzētā satura īstenošanas izmaksas akadēmiskajam gadam, katra augstskola izstrādā speciālu dokumentu “Studiju programmas (*programmas nosaukums*) apakšprogrammas (*apakšprogrammas nosaukums*) studiju plānā

paredzētā satura apguvei nepieciešamo resursu saraksts (turpmāk tekstā – Resursu saraksts)”. Katras apakšprogrammas resursu sarakstu apstiprina attiecīgās augstskolas Senāts.

Saskaņā ar Resursu sarakstā iekļautajiem darba veidiem un to apjomu, ņemot vērā valsts izglītības standartos noteiktās prasības, kā arī valsts budžeta piešķirtās mērķdotācijas apmēru, tiek izstrādāts konkrētas studiju programmas un apakšprogrammas izmaksu aprēķins – *Izmaksu kalkulācija* katram akadēmiskajam gadam. Izmaksu kalkulāciju JVLMA apstiprina JVLMA Finanšu koleģiālās vadības komisija, LMA – rektors un galvenā grāmatvede, par kārtējā gada budžeta struktūru lemj LMA Senāts, LKA – rektors un finanšu direktors, par kārtējā gada budžeta struktūru lemj LKA Senāts.

Studiju programmas saturu veido studiju kursi un/vai studiju moduļi.

Studiju kurss ir noteiktā līmenī un apjomā organizēts studiju programmai atbilstošu zināšanu, prasmju un kompetences sistēmas izklāsts, kam ir definēti studiju rezultāti, par kuru sasniegšanu tiek piešķirti kredītpunkti. Kredītpunkts ir studiju uzskaites vienība, kas atbilst studējošā 40 akadēmisko stundu darba apjomam (vienai studiju nedēļai), 1 Latvijas kredītpunkts (saīsin. KP) atbilst 1,5 ECTS kredītpunktiem. Studiju kursa saturu un apjomu nosaka speciāls dokuments – Studiju kursa apraksts. Studiju kursa aprakstu izstrādā vai aktualizē studiju programmas īstenošanā iesaistītās akadēmiskās struktūrvienības (katedras, klases) docētājs atbilstoši Augstskolu likuma 56¹ panta *Studiju kurss* prasībām, saskaņojot to ar katedras vadītāju un apakšprogrammas vadītāju. Studiju kursa aprakstu apstiprina JVLMA, LMA, LKA prorektori, kuru pārraudzībā nodota attiecīgā programmas apakšprogramma

Studiju modulis ir studiju programmas sastāvdaļa, ko izveido, apvienojot studiju kursus vai to daļas, kuriem ir kopīgs mērķis un sasniedzamie studiju rezultāti.

Studiju rezultāti ir studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa noslēgumā iegūstamais zināšanu, prasmju un kompetences kopums.

Augstskolas, plānojot attiecīgo akadēmisko gadu, nosaka pirmā un otrā pusgada dalījumu, saglabājot programmas īstenošanas kopējos nosacījumus akadēmiskā gada griezumā – 44 nedēļas; no tām 20 studiju nedēļās tiek plānotas teorētiskās un praktiskās nodarbības; 10 studiju nedēļas ir prakses darba nedēļas, kurās var plānot arī konsultācijas vai arī citas individuālās nodarbības, var būt arī patstāvīgais darbs; 10 studiju nedēļas ir patstāvīgā darba nedēļas un plānotie pārbaudījumi, 4 nedēļas – patstāvīgais darbs.

Studijas notiek saskaņā ar katram doktorantam individuāli sastādītu plānu un studiju saturu, kas atbilst studiju programmas prasībām. Doktorantu individuālo studiju plānu izpildi kontrolē apakšprogrammas vadītājs.

Studiju plāns ir studiju programmas sastāvdaļa, kurā atbilstoši studiju programmas mērķiem loģiskā secībā, apjomā un laikā ir plānota studiju kursu/moduļu satura apguve. Studiju plānu apstiprina JVLMA, LMA un LKA Senāti.

Doktoranta individuālos studiju plānus un pārskatus sagatavo doktorants kopā ar mākslinieciskās jaunrades darba un teorētiskā pētījuma vadītājiem, tos apstiprina apakšprogrammas vadītājs. Doktorantu individuālos studiju plānus, pārskatus un citus studiju dokumentus uzglabā doktorantu studiju kartēs, kuras administrē attiecīgi Studiju programmu direkcijā JVLMA, Studiju daļā LMA vai Studiju departamentā LKA.

Lai nodrošinātu studiju plānā paredzēto visu studiju darba formu (teorētiskās un praktiskās nodarbības, prakses (mākslinieciskās jaunrades, augstskolas prakses, pārbaudījumi, patstāvīgais darbs) īstenošanas kvalitāti, katram akadēmiskajam gadam tiek izstrādāts kalendārais plāns. Kalendāro plānu apstiprina JVLMA, LMA, LKA prorektori, kuru pārraudzībā nodota attiecīgā programmas apakšprogramma, ņemot vērā valsts izglītības standartā noteiktās prasības un katras augstskolas akadēmiskā gada darbības galveno pasākumu plānā iekļautās aktivitātes.

Doktoranta studiju rezultāti tiek vērtēti katru semestri saskaņā ar attiecīgās apakšprogrammas realizējošās augstskolas noteikto kārtību:

1. Individuālā mākslinieciskā projekta rezultātus vērtē docētājs – mākslinieciskā projekta vadītājs un/vai komisija saskaņā ar apakšprogrammas studiju kursa aprakstu;

2. Teorētiskā pētījuma rezultātus vērtē pētījuma vadītājs un/vai komisija saskaņā ar apakšprogrammas studiju kursa aprakstu;
3. A daļas (obligātās) studiju kursu un B daļas (ierobežotās izvēles) un C daļas (brīvās izvēles) studiju kursu apguves rezultātus vērtē studiju kursu docētāji.

Apelācijas sūdzības, kas ir iesniegtas par valsts pārbaudījumu norisi vai par pārbaudījumu vērtējumiem citos studiju posmos, izskata tā augstskola, kura ir imatrikulējusi attiecīgo doktorantu saskaņā ar tās iekšējiem normatīvajiem aktiem.

Pēc profesionālās doktora studiju programmas sekmīgas apguves vienā no apakšprogrammām, mākslinieciskās jaunrades darba un teorētiskā pētījuma valsts pārbaudījumu aizstāvēšanas valsts pārbaudījumu komisija piešķir doktora grādu mākslās. Kārtība, kādā tiek izveidota un darbojas valsts pārbaudījumu komisija, kā arī valsts pārbaudījumu plānošanas, organizēšana, un norises kārtību nosaka “Nolikums par valsts pārbaudījumiem un valsts pārbaudījumu komisiju profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās*”.

Pārbaudījumi studiju programmas studijuursos un studiju kursu satura apguves vērtēšana notiek saskaņā ar MK noteikumos “Noteikumi par profesionālā doktora grāda mākslās profesionālās augstākās izglītības valsts standartu un profesionālā doktora grāda mākslās piešķiršanas kārtību” formulētajām prasībām, kas nosaka programmas apguves vērtēšanas pamatprincipus un vērtēšanas pamatformas un JVLMA Senāta apstiprinātajam Studiju programmu nolikumam, LMA Senāta apstiprinātajam Studiju kārtības nolikumam, kā arī LKA Senāta apstiprinātajam Nolikumam par pārbaudījumiem Latvijas Kultūras akadēmijā.

Augstskolas – JVLMA, LMA un LKA – ievēro šādus vērtēšanas pamatprincipus:

1) vērtēšanas atklātības princips – atbilstoši izvirzītajiem studiju programmu mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem, ir noteikts prasību kopums studiju rezultātu sasniegšanas vērtēšanai;

2) vērtējuma obligātuma princips – nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visu studiju programmas satura apguvi;

3) vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips – augstskola nosaka kārtību iegūtā vērtējuma pārskatīšanai;

4) vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips – studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus.

Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi vērtē 10 ballu skalā vai ar vērtējumu “ieskaitīts/neieskaitīts”. Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi studiju programmas studiju kursa gala pārbaudījuma ietvaros ar vērtējumu “ieskaitīts/neieskaitīts” var vērtēt, ja studiju kursa apjoms nav vairāk kā divi kredītpunkti. Ar vērtējumu “ieskaitīts/neieskaitīts” var vērtēt arī studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi tādu studiju kursā noteikto pārbaudījumu ietvaros, kuri nav studiju kursa gala pārbaudījumi.

Studiju rezultātu vērtējumi 10 ballu skalā ir šādi:

- izcili (10) – zināšanas, prasmes un kompetence pārsniedz studiju programmas, studiju kursa apguves prasības, liecina par spēju veikt patstāvīgus, mākslinieciskajā izpētē balstītus mākslinieciskās prakses projektus un dziļu problēmu izpratni;
- teicami (9) – zināšanas, prasmes un kompetence pilnībā atbilst studiju programmas, studiju kursa apguves prasībām, iegūta prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas;
- ļoti labi (8) – pilnīgi izpildītas studiju programmas, studiju kursa apguves prasības, tomēr atsevišķos jautājumos nav pietiekami dziļas izpratnes, lai zināšanas patstāvīgi lietotu sarežģītāku problēmu risināšanā;
- labi (7) – kopumā izpildītas studiju programmas, studiju kursa apguves prasības, tomēr dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas izmantot patstāvīgi;
- gandrīz labi (6) – izpildītas studiju programmas, studiju kursa apguves prasības, tomēr vienlaikus konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme izmantot iegūtās zināšanas;

- viduvēji (5) – kopumā apgūta studiju programma, studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu problēmu pārzināšana un neprasme izmantot iegūtās zināšanas;
- gandrīz viduvēji (4) – kopumā apgūta studiju programma, studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā;
- vāji (3) – zināšanas ir virspusējas un nepilnīgas, studējošais nespēj tās lietot konkrētās situācijās;
- ļoti vāji (2) – ir virspusējas zināšanas tikai par atsevišķām problēmām, lielākā daļa studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa nav apgūta;
- ļoti, ļoti vāji (1) – nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, nav gandrīz nekādu zināšanu studiju kursā, studiju modulī vai studiju programmā.

Novērtējot studiju rezultātus studiju programmā vai studiju kursā 10 ballu skalā, augstskola var paredzēt arī papildu kritērijus konkrēta vērtējuma noteikšanai 10 ballu skalā.

Ar vērtējumu “ieskaitīts” vai “neieskaitīts” novērtē atkarībā no tā, vai pārbaudījumā studējošā uzrādītās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst vai neatbilst attiecīgajā pārbaudījumā augstskolas noteiktajam zināšanu, prasmju un kompetences līmenim.

Par sekmīgiem uzskata vērtējumus no “izcili” (10) līdz “gandrīz viduvēji” (4) un vērtējumu “ieskaitīts”.

Profesionālā doktora grāda mākslās iegūšanai ir jānokārto valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļas ir doktora teorētiskais pētījums un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādāšana un aizstāvēšana.

Par profesionālo doktora grādu mākslās piešķiršanu lemj valsts pārbaudījumu komisija pēc akreditētas profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* apguves, doktora teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba izstrādāšanas un aizstāvēšanas.

Lai starptautiskās sadarbības ietvaros būtu iespējams izmantot ECTS atzīmju vērtēšanas sistēmas skalu, tiek izmantota abu vērtēšanas sistēmu salīdzināšanas kārtība.

Kompetences vērtējuma salīdzinājums ar ECTS

Apguves līmenis	Atzīme	Skaidrojums	Aptuvenā ECTS atzīme
ļoti augsts	10	izcili (with distinction)	A
	9	teicami (excellent)	A
augsts	8	ļoti labi (very good)	B
	7	labi (good)	C
vidējs	6	gandrīz labi (almost good)	D
	5	viduvēji (satisfactory)	E
	4	gandrīz viduvēji (almost satisfactory)	E/FX
zems	3–1	negatīvs vērtējums (unsatisfactory)	Fail

Pārbaudes formas

Studiju kursu satura apguves pārbaudes formas var būt mutiskas, rakstiskas vai jauktas – mutiskas un rakstiskas, kā arī radošās darbības izpausmēs – koncertprogrammas atskaņojums vai izpildījums, izstādes, teātra izrādes, koncertuzvedumi, mākslas projekti, dizaina prototipi, tai skaitā produktu vai servisu prototipi vai dizainparaugi. Pārbaudes formas un pārbaudījumu prasības ir formulētas studiju kursu aprakstos.

Vērtēšanas kārtība

Kompetences vērtēšanas kārtība attiecināma uz:

- izglītības programmas uzsākšanas kompetences noskaidrošanu – reflektantu uzņemšanu;
- kompetences noskaidrošanu studiju programmas apguves procesā – studiju starprezultātiem;

- kompetences noskaidrošanu studiju kursa noslēgumā vai studiju programmas noslēgumā – valsts pārbaudījumiem.

Profesionālās doktora studiju programmas dokumentāro administrēšanu nodrošina JVLMA Studiju programmu direkcija, LMA Studiju daļa, LKA Studiju departaments.

Respektējot to, ka studējošie studijas savieno ar pedagoģisko un māksliniecisko darbību, iesaistoties konkrētajā darba vidē, un, ņemot vērā kultūras institūciju vai kultūrizglītības iestāžu darba plānojumu, JVLMA, LMA un LKA studiju procesa īstenošanā ņem vērā studentcentrētas izglītības principus, t.sk. izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, veidojot individuālus studiju plānus, individualizē studiju kursa apguves metodes, regulāri novērtē un uzlabo pasniegšanas veidus un metodes, balstās uz studējošā patstāvību, vienlaicīgi nodrošinot docētāju vadību un atbalstu, tostarp konsultācijas. Studentcentrētas izglītības principus programmā plānots veicināt arī ieviešot seminārnodarbību īpatnību. Semināra forma veicina studējošo līdzdalību studiju procesā, dod iespēju spriest par katra studējošā individuālajām zināšanām un interesēm, veicina studējošo spējam un ieguldītajam darbam adekvātu novērtējumu.

Studentcentrēta pieeja studiju programmā tiks nodrošināta arī regulārā komunikācijā ar studentiem – apakšprogrammu vadītājiem regulāri pārrunājot studiju programmu saturu un studiju procesu, uzturot tiešu personīgu un attālinātu komunikāciju ar katru studējošo un kursu kopumā, iesakot papildus aktivitātes, atbalstot, daloties ar aktuālo informāciju.

3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze, norādot atbalstu studējošajiem. Informācija par studējošo prakses mērķiem, tās nozīmi kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā. Sadarbības iestāžu izvēles principi un to ieguldījums kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā. Pielikumā pievienot prakses nolikumu.

Skatīt pielikumu Nr. 8.

Studējošo prakses īstenošanas kārtība profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās* noteikta JVLMA, LMA un LKA Senātu apstiprinātajā nolikumā “Nolikums par mākslinieciskās jaunrades prakses darba organizāciju profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās*”.

Studiju programmas ietvaros īsteno šādas prakses:

- apakšprogramma *Mūzika un skatuves māksla*: Radošā prakse un Augstskolas prakse;
- apakšprogramma *Vizuālā māksla un dizains*: Mākslinieciskās vai dizaina jaunrades prakse un Augstskolas jaunrades, pedagoģiskā un pētnieciskā prakse;
- apakšprogramma *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*: Skatuves vai audiovizuālās mākslas prakse un Augstskolas prakse.

Prakses apjomu kredītpunktos, to sadalījumu pa studiju semestriem, kā arī kompetences vērtējuma veidus nosaka studiju programma. Prakses mērķus, sasniedzamos rezultātus un saturu nosaka studiju kursa apraksti un atbilstoši studiju kursu aprakstiem izstrādātā prakses darba programma.

Par visu veidu prakses darba organizēšanu un norisi atbild attiecīgās apakšprogrammas vadītājs. Prakses var būt īstenotas attiecīgo apakšprogrammu īstenojošajā augstskolā vai arī ārpus tās – citās kultūras vai kultūrizglītības institūcijās, tai skaitā ārpus Latvijas.

Prakses īstenošana notiek saskaņā ar prakses līgumiem, kas tiek slēgti starp attiecīgo augstskolu un prakses vietu vai starp augstskolu, prakses vietu un doktorantu. Prakses līgumā ietver prakses mērķi, uzdevumus, prakses norises plānojumu, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtību, kā arī pušu pienākumus un atbildību. Nosakot prakses mērķus un uzdevumus, prakses saturā iekļauj arī studējošā iepazīšanos ar attiecīgās prakses organizācijas pārvaldes struktūru un darbības principiem. Prakses mērķu un uzdevumu noteikšanā, kā arī prakses izvērtējumā piedalās to organizāciju pārstāvji, ar kurām noslēgts līgums par prakses īstenošanu.

Studējošo prakses mērķis ir organizēt doktoranta profesionālās pašrealizācijas iespējas, kā rezultātā doktorants uzkrāj profesionāli praktiskās darbības pieredzi, kā arī sekmēt kvalificētu un radošu docētāju pilnveidi, padziļinot doktorantu profesionālās iemaņas un prasmes, lietojot profesionālā doktora studiju procesā gūto teorētisko un praktisko zināšanu un atziņu izmantošanu.

Augstskolas prakses īstenošanu doktorantam primāri nodrošina apakšprogrammu īstenojošā augstskola darbam ar bakalaura un maģistra programmās studējošajiem. Tomēr, izvērtējot doktoranta radoši mākslinieciskos un pedagoģiskos izaicinājumus, tā var tikt īstenota arī sadarbībā ar citām Latvijas vai ārvalstu augstskolām, ko nodrošina JVLMA, LMA un LKA plašais vietējās un starptautiskās sadarbības tīklojums.

Uz šo brīdi līgumi noslēgti ar valsts organizācijām – Latvijas Nacionālā Opera un Balets, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, Valsts akadēmiskais koris “Latvija”, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Latvijas Nacionālais teātris; Latvijas radošo savienību organizācijām – Latvijas Mākslinieku savienība, Horeogrāfu asociācija; organizācijām – nodibinājums “Mūzikas un mākslas atbalsta fonds”, dizaina birojs “H2E”, “Mākslas galerija Daugava – MS”, Latvijas Jaunā teātra institūts, filmu studijas “Vides Filmu Studija” un “Studija Lokomotīve”, kā arī animācijas studija “Atom Art”.

Sadarbības iestāžu izvēle radošās un mākslinieciskās jaunrades prakses kontekstā studiju programmas īstenošanas sākumposmā saistīta gan ar potenciālā doktoranta mākslinieciskās jomas attīstības pilnveidi, gan ar studiju programmas mākslinieciskajām jomām atbilstošām Latvijas un ārvalstu kultūras institūcijām, to statūtos noteikto stratēģisko mērķu un interešu sasniegšanu.

Sadarbības rezultātā doktoranti iegūst profesionālo un māksliniecisko pieredzi atbilstošās vai starpnozaru kultūras realizācijas jomas kultūras un radošo industriju institūciju darbībā, monitorē to lomu māksliniecisko un kultūras procesu norisēs, kas ļauj doktorantiem kritiski izvērtēt un pilnveidot savas zināšanas, prasmes un iemaņas attiecīgajās jomās, kā arī kritiski izvērtēt atbilstošo institūciju darbību, veidojot atgriezenisku sadarbību, kuras rezultātā pilnveidojās atbilstošās jomas institucionālie procesi un pilnveidojās atbilstošās apakšprogrammas.

Uzsākot studiju programmas īstenošanu, sadarbības iestāžu saraksts papildināsies, ņemot vērā profesionāli mākslinieciskās jomas, ko pārstāvēs doktoranti, kā arī viņu profesionāli mākslinieciskās attīstības un pilnveides stratēģiju.

3.4. Novērtējums, kā augstskolā/ koledžā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā, sniegt piemērus. Norādīt, kā tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti. Ja studiju programma ir kopīga, raksturot un novērtēt kopīgo kvalitātes nodrošināšanas sistēmu. Pielikumā pievienot studiju programmas atbilstību Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem.

Skatīt pielikumu Nr. 9.

Studiju procesam JVLMA, LMA un LKA tiek nodrošināta regulāra ārējās un regulāra iekšējās kvalitātes novērtēšana. Regulāra ārējā kvalitātes novērtēšana studiju virziena “Mākslas” un tajā ietilpstošo studiju programmu akreditācija JVLMA, LMA un LKA notiek saskaņā ar MK 11.12.2018. noteikumiem Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi”, bet jauno studiju programmu licencēšana tiek veikta saskaņā ar MK 11.12.2018. noteikumiem Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi”. Savukārt regulāra iekšējās kvalitātes novērtēšana JVLMA, LMA un LKA ieviesta un tiek īstenota saskaņā ar:

- LR Augstskolu likuma 5. panta 2¹ daļas prasībām, kurā noteikts, ka augstskolas īsteno savas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, iedibina politiku un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai, izstrādā mehānismus savu studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei, izveido un publisko tādas studējošo sekmju vērtēšanas kritērijus, nosacījumus un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu, izveido iekšējo kārtību un mehānismus akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai, nodrošina, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības rādītājiem;

- Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā.

Principi, kas noteikti augstskolu izveidotajā kvalitātes nodrošināšanas sistēmā atspoguļojas dokumentos: “Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Kvalitātes politika”, “Latvijas Mākslas akadēmijas iekšējās kvalitātes vadības sistēmas principi un politikai” un “Latvijas Kultūras akadēmijas Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmata”. Akadēmijas kvalitātes vadību īsteno, piemērojot Eiropas izcilības modeli (EFQM), kas balstīts uz klienta (studējošo) interešu izzināšanu un ievērošanu, partnerattiecībām ar studējošajiem, uz izpratni par kvalitātes pilnveidošanu, darbinieku izglītošanu un iesaistīšanu pilnveidošanās procesos, procesu vadību, balstoties uz faktiem, inovācijām, akadēmijas personāla (darbinieki, studējošie) interešu ievērošanu un konkrētu mērķu sasniegšanu.

Iekšējās kvalitātes ieviešanas mērķi augstskolās saistīti ar profesionāli efektīva akadēmiskā procesa nodrošināšanu un nepārtrauktu uzraudzību JVLMA, LMA un LKA, kā arī darba tirgus prasībām atbilstoša kvalitātīva produkta radīšana, t.i. – augstskolas garantē, ka izglītojamais – absolvents ir ieguvis studiju programmas prasībām atbilstošas zināšanas, prasmes, iemaņas un attieksmes.

Novērtējumu, kā JVLMA, LMA un LKA izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās*, tabulas formā skatīt Pielikumā Nr. 9.

Kopīgās kvalitātes nodrošināšanai profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās* izstrādāts un JVLMA, LMA un LKA Senātos apstiprināts dokuments “Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* padomes nolikums” (skatīt 17. pielikumu). Tas nosaka, ka studiju programmas kvalitātes sistēmu veido un uzraudzību nodrošina Programmas padome (turpmāk – Padome), Programmas direktors un apakšprogrammu vadītāji. Studiju procesa kvalitāti nodrošina ikviena studiju procesā iesaistītā persona, atbilstoši attiecīgās apakšprogrammas īstenošanas augstskolas noteiktajai kārtībai, ciktāl to nenosaka citādi Programmas kvalitātes noteikumi, kas attiecināmi uz visu apakšprogrammu īstenošanai. JVLMA ieceļ Programmas direktoru, un katra Programmā iesaistītā augstskola ieceļ apakšprogrammas vadītāju. Par Programmas direktoru var būt persona ar profesionālo doktora grādu mākslās vai zinātnisko doktora grādu *Humanitārās un mākslas zinātnes Mūzikas, vizuālās mākslas un arhitektūras* nozarē.

Programmas direktors risina jautājumus, kas saistīti ar Programmas plānošanu, īstenošanu un uzraudzību, kā arī jautājumus, kas saistīti ar apakšprogrammu kopīgajām un vienotajām prasībām.

Apakšprogrammu vadītāji nodrošina Programmas kopīgajām un vienotajām prasībām atbilstošu apakšprogrammu satura īstenošanas plānošanu un uzraudzību, kā arī nodrošina apakšprogrammas studiju procesa nodrošināšanas koordinēšanu.

Padomes sastāvā ir 6 (seši) pārstāvji – 2 (divi) no katras augstskolas, tajā skaitā katras augstskolas ieceltais apakšprogrammas vadītājs. Ja nepieciešams, Padomes sastāvu var paplašināt, proporcionāli pieaicinot vairāk pārstāvjus. Lēmumus Padome pieņem, pārstāvjiem savstarpēji vienojoties. Akadēmiskā gada sākumā katras augstskolas rektors ar rīkojumu apstiprina augstskolu pārstāvošos padomes locekļus. Padomes darbu organizē un koordinē Programmas direktors. Padome savu darbību īsteno saskaņā ar JVLMA, LMA, LKA Senātu apstiprinātu dokumentu – “Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* padomes nolikums”.

Padomes kompetencē ir:

1. vienoties par Programmas attīstības stratēģiju;
2. noteikt vienotas prasības attiecībā uz Programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamā grāda un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu;
3. pilnveidot Programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu;
4. nepieciešamības gadījumā par Programmas īstenošanu ziņot augstskolu vadībai;
5. līdzdarboties Programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku izvērtēšanā.

Apakšprogrammu vadītāji katrs izstrādā attiecīgās apakšprogrammas ikgadējo pārskatu. Balstoties uz apakšprogrammu ziņojumiem, ikgadējo pārskatu par kopīgās studiju programmas īstenošanu sagatavo Programmas direktors un par to ziņo Padomei. Līdz nākamā gada 15. janvārim

pašnovērtējuma ziņojums par katru iepriekšējo akadēmisko gadu tiek iesniegts JVLMA, LMA un LKA Senātos apstiprināšanai.

Studiju programmas kopīgā kvalitāte tiek nodrošināta arī, sekojot dokumentā “Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas projekta “Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās izveide*” komunikācijas un publicitātes plāns” noteikto kritēriju un termiņu izpildei.

Šis dokuments izstrādāts Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” 2. kārtas projekta “Profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās izveide*” Nr. 8.2.1.0/18/A/009 ietvaros ar mērķi nodrošināt profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* stratēģisku un pozitīvu komunikāciju, veicinot programmas starptautisku konkurētspēju un atpazīstamību.

Plāns nosaka kā projekta iesniedzējs – Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmija (turpmāk – JVLMA) un sadarbības partneri: Latvijas Mākslas akadēmija (turpmāk – LMA) un Latvijas Kultūras akadēmija (turpmāk – LKA) nodrošinās projekta ietvaros radīto rezultātu izplatīšanu projekta iesniedzēja un sadarbības partnera institūcijās un pārējām ieinteresētajām pusēm Latvijā un ārvalstīs, kā arī definē merķauditorijas, mērķauditorijas sasniegšanas, iesaistīšanas un informēšanas pasākumus projekta īstenošanas laikā un pēc projekta pabeigšanas, izmantojot konkrēti norādītus un attiecīgajai mērķauditorijai atbilstošākos komunikāciju kanālus.

Plāns ir izstrādāts saskaņā ar “Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas attīstība stratēģijā 2016.–2020. gadam”⁸ noteiktā attīstības virziena, kas paredz JVLMA attīstību kā “kvalitatīvu, starptautiski konkurētspējīgu mūzikas, skatuves mākslas un mūzikas pedagoģijas studiju un mākslinieciski radošās darbības izcilības centrs”, sasniegšanai noteiktajiem uzdevumiem, kā arī ir tieši vērsts uz stratēģijā noteiktā uzdevuma “1.1.2. Nodrošināta studiju virziena Mākslas visu līmeņu profesionālo studiju pieejamība un pēctecīga īstenošana: profesionālais bakalaurs mūzikā vai horeogrāfijā; profesionālais maģistrs mūzikā vai horeogrāfijā; profesionālais doktors mūzikā vai horeogrāfijā” īstenošanu.

Plāna īstenošanas gaitā plānots detalizēti diskutēt ar sadarbības partneriem, ņemot vērā sadarbības partneru īstenoto citu projektu ietvaros plānotas komunikācijas un publicitātes pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu komunikāciju studiju programmas tiešajai mērķauditorijai un interesentiem Latvijas un starptautiskā mērogā.

Nr. p.k.	Komunikācijas aktivitāte, saturs	Komunikācijas kanāls	Mērķgrupa	Termiņš, biežums	Sasniedzamais rezultāts	Iesaistītās institūcijas
1.	JVLMA, LMA, LKA sadarbība vienota komunikācijas kanāla izveidē: aktualizēt projekta sadaļu augstskolu mājaslapās; regulāri atjaunot informāciju par projekta aktivitātēm; publicēt projekta dokumentus un veidlapas.	JVLMA, LMA, LKA mājaslapas	Visas iesaistītās mērķgrupas	Regulāri no 2018. līdz 2022. gadam	Dažādas sabiedrības grupas saņem aktuālāko informāciju par projektu.	JVLMA, LMA, LKA
2.	Vispārējās projekta publicitātes veidošana: sadarbībā ar JVLMA, LMA, LKA sabiedrisko attiecību speciālistiem, veidot preses materiālus par profesionālās doktorantūras īstenošanas procesu – preses relīzes un to izsūtīšana plašsaziņas līdzekļiem, projekta aktualitāšu atspoguļošana lokālās, reģionālās un nacionālās nozīmes laikrakstos, raidījumos, sociālajos medijos.	Drukātie un elektroniskie plašsaziņas līdzekļi (TV, radio, laikraksti, tīmekļa vietnes, sociālie tīkli)	Visas iesaistītās mērķgrupas	Vismaz vienu reizi ceturksnī	Sabiedrības vispārēja informēšana par profesionālās doktorantūras studiju programmas ieviešanu un satura inovācijām; masu mediju savlaicīga informēšana par projekta aktuālākajām norisēm.	JVLMA, LMA, LKA
3.	Ieinteresēto pušu (stakeholders) piesaiste projekta izstrādes gaitā: iesaistīt nacionālu un starptautisku organizāciju un institūciju pārstāvjus mākslinieciskās jaunrades darba virzīnu un nozīmības, mākslinieciskā līmeņa un darba finansējuma izvērtēšanas procesā; veicināt sadarbības partneru finansējuma	Tiešā komunikācija – darba grupas, preses konferences, semināri.	JVLMA, LMA, LKA augstskolu, kultūras institūciju, kultūrizglītības iestāžu, pašvaldību un citu ieinteresēto	Regulāri no 2018. līdz 2022. gadam	Augstskolas, sadarbojoties gan savā starpā, gan ar kultūras institūcijām, kultūrizglītības iestādēm, pašvaldībām un citām ieinteresētajām institūcijām, saskaņo mākslinieciskās jaunrades darba virzienus, izvērtē tā nozīmību, māksliniecisko līmeni un lemj par šā darba finansējumu. Tādējādi tiek	JVLMA, LMA, LKA

⁸ “Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Attīstība stratēģija 2016.–2020. gadam”; uzdevumi: 1.2.2.; 1.2.3.; 1.3.1.; 1.3.6.; 1.3.12 u.c. (http://www.music.lv/upload/pages/30/Attistibas_strategija_19042017.parjvlma.pdf)

Nr. p.k.	Komunikācijas aktivitāte, saturs	Komunikācijas kanāls	Mērķgrupa	Termiņš, biežums	Sasniedzamais rezultāts	Iesaistītās institūcijas
	avotu piesaisti mākslinieciskā jaunrades procesa atbalstam.		institūciju pārstāvji.		sekmēta iesaistīto pušu līdzdalība un sekmētas savstarpējas diskusijas kvalitatīva rezultāta sasniegšanai.	
4.	Potenciālo studentu piesaiste: definēt mērķgrupā visbiežāk izmantotos komunikācijas kanālus un Latvijas un ārvalstu nozares autoritātes (<i>influencers</i>); sagatavot informāciju mērķgrupai izprotamā un saistošā veidā.	JVLMA, LMA, LKA mājaslapas, sociālie portāli, blogi, intervijas ar nozares autoritātēm un ekspertiem	Potenciālie studenti	Regulāri no 2018. līdz 2022. gadam	Studentu intereses veicināšana par studijām profesionālajā doktorantūrā nacionālā un starptautiskā mērogā; potenciālo studentu informēšana par programmas iespējām, ieguvumiem un prestižu.	JVLMA, LMA, LKA
5.	Projekta publicitātes, komunikācijas un vizuālās identitātes prasību nodrošināšana: izvietot obligāti noteiktā vizuālā elementu ansambļa un projekta nosaukumu uz plāksnes, informatīvajos pasākumos izmantot informatīvā <i>roll-up</i> stendu.	Informatīvais plakāts, bukleti, inkografika, <i>roll-up</i> stends	Visas iesaistītās mērķgrupas	Informatīvais plakāts visu projekta īstenošanas laiku, informatīvā <i>roll-up</i> stenda izmantošana pasākumos.	Ir ievērotas projekta publicitātes, komunikācijas un vizuālās identitātes prasības.	JVLMA, LMA, LKA
6.	Drukātās informācijas un reklāmas kampaņas īstenošana: efektīvi izmantot JVLMA, LMA, LKA resursus (piemēram, JVLMA “Jāzepa Vītola piemiņas istaba”, LMA “Jāņa Kugas māja” Kuldīgā, LKA “black box” multifunkcionāla zāle, LKA “Eduarda Smiļģa Teātra muzejs” un “Rīgas Kino muzejs”) sabiedrības informēšanā un profesionālās doktorantūras prestiža celšanā; veidot piesaistošu fotogrāfiju, video un ziņu plūsmu par attīstības norisēm izvietojumam sociālajos tīklos un izsūtīšanai plašsaziņas līdzekļiem; ar iesaistītajām institūcijām saskaņot un vienoties par informācijas pasniegšanas iespējām; video un foto materiālu izmantošana publiskos un informatīvos pasākumos.	Īpašie pasākumi (preses konferences, semināri, koncerti, intervijas, diskusijas), plašsaziņas līdzekļi, sociālie portāli, TV, radio	Visas iesaistītās mērķgrupas	Vismaz vienu reizi ceturksnī	Mākslu un kultūras nozīmes izcelšana sabiedrības labklājības, integrācijas un izglītības veidošanā, radot saturu informāciju un komunikāciju tehnoloģiju inovācijām, cilvēkresursu radošā kapitāla attīstībā un radošo industriju pievienotās vērtības radīšanā.	JVLMA, LMA, LKA
7.	Konsultāciju sniegšana mērķgrupām: informēt un izglītēt iesaistīto institūciju un organizāciju interesentus; risināt problēmsituācijas.	Tikšanās, konsultācijas, sarakstes.	JVLMA, LMA, LKA studiju programmu vadītāji, studenti, citas ieinteresētās puses	Regulāri no 2018. gada	Ir nodrošināta korekta un kvalitatīva informācija, saņemtas atbildes uz interesējošiem jautājumiem, risinātas problēmsituācijas.	JVLMA, LMA, LKA
8.	Starptautiskās sadarbības un pieredzes apmaiņas veicināšana: piesaistīt starptautiska mēroga pasniedzējus dažādu īpašu pasākumu kontekstā; īstenot studiju mobilitātes programmas (ERASMUS+, NORDPLUS), nodrošināt mākslinieciskās jaunrades attīstību sadarbības tīklu (Sibēlijs, NordOpera, NordTrad, KUNO, CIRBUS, UNESCO u. c.) un dažādu starptautisku projektu ietvaros (“Urbanising in place. Building the food, water, energy nexus from below”. “HERNET. The role of networks in heritage management”); JVLMA administratīvās un studiju programmu vadības pieredzes apmaiņas braucieni Norden programmas projektu ietvaros uz augstskolām Somijā un Dānijā, kur šādas programmas jau tiek īstenotas.	JVLMA, LMA, LKA un iesaistīto partneraugstskolu mājaslapas un sociālie portāli, preses relīzes nacionālā un starptautiskā mēroga plašsaziņu līdzekļiem, vieslekcijas, darba un intensīvie semināri, meistarklases, <i>round table</i> , konkursi, koncerti, festivāli, izstādes, performances	Visas iesaistītās mērķgrupas	Regulāri no 2019. gada	Profesionālās doktorantūras prestiža celšana nacionālā un starptautiskā mērogā, apmaiņas pieredzes nodrošināšana. Starptautiskās sadarbības sekmēšana un dalība daudzpusējos tematisko pētījumos un tīklos. Starptautisku pedagoģisko aktivitāšu ieviešana un popularizēšana.	JVLMA, LMA, LKA
8.	Projekta īstenošanas un rezultātu izvērtēšana: novērtēt komunikācijas plāna darbības efektivitāti; veikt mediju monitoringu, nodrukāto publikāciju analīzi, studentu apmierinātības mērījumus studiju programmas aprobācijas laikā.	Drukātie un elektroniskie plašsaziņu līdzekļi (TV, radio, laikraksti, tīmekļa vietnes, sociālie tīkli)	Visas iesaistītās mērķgrupas	Viens pasākums 2022. gadā, studiju programmas apmierinātības mērījumi – regulāri pēc profesionālās doktorantūras ieviešanas	Ar izvērtēšanas rezultātiem iepazīstināti projekta sadarbības partneri un sabiedrība.	JVLMA, LMA, LKA

Nr. p.k.	Komunikācijas aktivitāte, saturs	Komunikācijas kanāls	Mērķgrupa	Termiņš, biežums	Sasniedzamais rezultāts	Iesaistītās institūcijas
9.	Atgriezeniskās saites veidošana: sadarboties ar profesionālās doktorantūras studentiem un absolventiem; iesaistīt studentus un absolventus daudzdimensionālās mākslinieciskās jaunrades projektos; sekmēt studentu dalību starptautiska mēroga pasākumos.	Konferences, semināri, daudzdimensionāli mākslinieciskās jaunrades projekti dažādu pasākumu kontekstos	Visas iesaistītās mērķgrupas	Regulāri pēc profesionālās doktorantūras ieviešanas	Profesionālās doktorantūras aktualizācija un pilnveide ilgtermiņā; studentu pieredzes apmaiņas nodrošināšana.	JVLMA, LMA, LKA
11.	Mākslinieciskās jaunrades darba rezultātu publicēšana: publicēt apkopojumu informāciju par veiktajiem mākslinieciskās jaunrades projektiem valsts un citās Eiropas savienības oficiālajās valodās, norādot projektu autorus un to īstenotājus.	JVLMA, LMA, LKA mājaslapas, drukātie un elektroniskie plašsaziņu līdzekļi (TV, radio, laikraksti, tīmekļa vietnes, sociālie portāli).	Visas iesaistītās mērķgrupas	Regulāri pēc profesionālās doktorantūras ieviešanas	Sabiedrības informēšana par mākslinieciskās jaunrades darba rezultātiem.	JVLMA, LMA, LKA

3.5. Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/ vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju iesaisti studiju programmas izveidē. Norādīt, kā turpmāk plānots ieinteresētās puses iesaistīt studiju programmas pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem). Pielikumā pievienot tabulu, kurā apkopoti darba devēju nodomu līgumi (apliecinājumi) par studējošo prakses nodrošināšanu.

Skatīt pielikumu Nr. 10.

Studiju programmas izveidē iesaistīti kā studējošie, tā augstskolu absolventi un darba devēji. Iesaiste bijusi gan tieša, gan pastarpināta – analizējot un izmantojot datus no aktuālākajiem pētījumiem par Latvijas kultūrizglītības efektivitāti un tās cilvēkresursu atbilstību kultūras nozares un radošo industriju darba tirgus prasībām.

Neaizstājams resurss jaunas, unikālas doktora līmeņa studiju programmas veidošanā Latvijas kultūrizglītības telpā ir Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centra 1. un 2. kārtas pētījums “Pētījums par kultūrizglītības īstenošanas pēctecību profesionālās ievirzes, profesionālās vidējās izglītības, augstākās izglītības programmās un sagatavoto speciālistu skaita atbilstību kultūras nozares un radošo industriju darba tirgus prasībām”. Šis dokuments atspoguļo kultūras un radošo industriju sektora darba devēju nostāju attiecībā uz pilnveidojamajām radošo profesiju pārstāvja kompetencēm un prasmēm. Izkristalizējusies, piemēram, nepieciešamība pēc caurviju prasmju (angļu val. *soft skills*) attīstīšanas. Kopumā no nozarē strādājošajiem kā vietējā, tā starptautiskā mērogā tiek sagaidītas sekojošas kvalitātes: komunikācijas prasmes, radoša domāšana, spēja strādāt grupā, lēmumu pieņemšanas spēja, motivācija, elastība, holistiska un kontekstuāla domāšana un darbība, kritiskā un loģiskā domāšana, emocionālā inteliģence, erudīcija kultūras un mākslas jautājumos, spēja pārredzēt “spēles laukumu”, izpratne par darbības kontekstu, stratēģiskā domāšana, sadarbības spējas ar dažādiem partneriem no citām, it kā ļoti atšķirīgām nozarēm, spēja integrēt dažādu nozaru cilvēkus. Vairāku darba devēju pārstāvji norāda, ka nozarē strādājošajiem nepieciešama kultūras bagāža, jābūt plašām kultūras un mākslas zināšanām nepieciešams vispārējs priekšstats par aktuālajiem kultūras procesiem un vēsturi. Šie ir aspekti, ko plānots respektēt un attīstīt arī jaunajā studiju programmā, kā studiju plāna obligātajā A daļā, tā B daļā un mākslinieciskās jaunrades un augstskolas prakses ietvaros. Tas, ka studiju plāna A un daļēji B daļas studiju kursu norise visām apakšprogrammām paredzēta kopīga, nodrošina doktorantam iespēju paplašināt izpratnes un erudīcijas robežas dažādu kultūras sfēru virzienā un mijiedarbē visaugstākā līmeņa katras mākslinieciskās jomas speciālistu uzraudzībā.

Svarīgs resurss, veidojot programmu un izzinot studējošo, absolventu un darba devēju viedokļus par šī brīža izglītības procesiem, ir ERAF projekta “Labas pārvaldības nodrošināšana Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā” Nr. 8.2.3.0/18/A/013 ietvaros SIA “Dynamic University” 2019. gadā izstrādātais “Pētījums par JVLMA studiju virziena “Mākslas” studiju

programmu atbilstību nepieciešamo cilvēkresursu attīstības prognozēm un profesiju standartos noteiktajām prasībām”. Tā ietvaros veiktas arī aptaujas ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem gan par studiju saturu, gan par procesu un “produktu”, kas nonāk darba tirgū.

Kā vienu no būtiskākajiem trūkstošajiem elementiem absolventu kvalifikācijas pilnīgai atbilstībai darba tirgus prasībām pēc JVLMA absolvēšanas darba devēji min nepietiekami plašu pedagoģisko praksi. Savukārt studējošie starp mazāk kvalitatīviem norāda tādus aspektus, kā studiju metožu mūsdienīgums un e-studiju vides pieejamība, sagaidāmo rezultātu skaidrība un problēmrisināšanas prasmju attīstība. Absolventu zīmīgākie ieteikumi studiju procesa un satura pilnveidei saistīti ar studiju kvalitātes monitoringu, studiju satura papildināšanu ar menedžmentu saistītiem kursiem, kā arī augstskolas komunikācijas pilnveidi ar studējošajiem.

Šie visi ir būtiski aspekti, kas ņemti vērā gan veidojot profesionālo doktora studiju programmu. Piemēram, A daļas studiju kursā *Art of Living on Art (Māksla dzīvot no mākslas)* paredzēts attīstīt studējošo spējas pielietot savas zināšanas, izpratni, pieredzi un situācijas apzināšanos praktiskā un mērķorientētā rīcībā – attīstot uzņēmējdarbībai nepieciešamu domāšanas veidu. Savukārt pārējos A daļas studijuursos studējošajam dota iespēja gan paplašināt savu kultūras bagāžu, gan zināšanas un priekšstatus par aktuālajiem kultūras procesiem un vēsturi.

Arī LMA šobrīd īsteno ERAF projektu “Latvijas Mākslas akadēmijas pārvaldības pilnveide”, Nr. 8.2.3.0/18/A/018, kura mērķis ir pilnveidot LMA studiju programmu satura kvalitāti un efektīvi izmantojot pieejamos resursus, nodrošināt labāku augstākās izglītības institūcijas pārvaldību un vadības personāla kompetenču un prasmju paaugstināšanu. Projekta ietvaros plānots pilnveidot LMA studiju virziena “Mākslas” īstenoto studiju programmu saturu, salāgojot to ar nozares attīstības vajadzībām, pilnveidot LMA organizatorisko un pārvaldības struktūras, pilnveidot LMA kvalitātes vadības sistēmas, pilnveidot un ieviest LMA e-risinājumus, kā arī pilnveidot LMA vadības personāla kompetences. Tāpat kā JVLMA īstenotajā projektā, arī LMA projekta viena no būtiskajām aktivitātēm ir studiju programmu atbilstības pilnveide nozares attīstības vajadzībām un konkurētspēja, tā īstenošana veicinās LMA īstenotā studiju virziena “Mākslas” studiju programmu satura pilnveidi un salāgošanu ar nozares attīstības vajadzībām, kas tiek nodrošināts iesaistot studējošos, absolventus un nozares pārstāvjus.

Gan JVLMA, gan LMA, gan LKA studiju kvalitātes uzturēšanā, kā arī lēmumu pieņemšanā par jaunu studiju programmu izstrādi, kā arī to saturu, iesaistās arī augstskolu studējošo pašpārvalde. Tā konsultē studentus neskaidros jautājumos, iesaistās studentu sociālo jautājumu risināšanā, sniedz priekšlikumus studiju procesa pilnveidošanai, kā arī pārstāv studējošo intereses augstskolu koleģiālajās lēmēj institūcijās. Studējošo pašpārvaldes ir pārstāvētas arī JVLMA, LMA un LKA Senātos, kas pieņemuši lēmumus par jaunu studiju programmu – tai skaitā profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* – izstrādi, kā arī izvērtējuši to saturu.

Nepastarpināta darba devēju iesaiste profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* izveidē notikusi, izstrādājot Sadarbības līgumu par Prakses īstenošanu. Dialogs ar organizācijām ļāvis sadzirdēt ieteikumus un viedokļus veiksmīgas sadarbības stiprināšanai. Tomēr, jāņem vērā, ka šāda veida programma Latvijā ir unikāla un tikai sākot to īstenot un saskaroties ar konkrētiem doktorantiem un viņu idejām, mērķiem un izvirzītajiem uzdevumiem, izkristalizēsies daudzas sadarbības nianšes. Līdz ar to izstrādātajā līgumā paredzēts, ka iestāžu pārstāvji regulāri tiekas, lai apkopotu sadarbības rezultātus, kā arī saskaņotu darbību turpmākajā periodā.

Ikgadējās mākslu augstskolu veiktās aptaujas uzrāda, ka studējošajiem vai programmu absolventiem bieži nav darba devēju tradicionālā izpratnē. Piemēram, 2019. gada LMA absolventu anketas atspoguļoja, ka kā pašnodarbināto vai darba devēju sevi kvalificēja 23,9 % LMA absolventu. Tāpēc, līdz ar tradicionālo darba devēju iesaisti JVLMA, LMA un LKA studiju programmu pilnveidē, tiek iesaistīti arī attiecīgo kultūras un radošo industriju nozaru pārstāvji, kuri palīdz prognozēt nozares attīstības tendences un to ietvaros pilnveidot studiju programmas.

Studējošo un absolventu nepastarpināta iesaiste studiju programmas pilnveidē tiks īstenota, izmantojot virkni atgriezenisko saiti nodrošinošu rīku, tai skaitā īstenojot studējošo centrētu studiju

procesu, veicot aptaujas, īstenojot programmas pilnveides darbnīcas, iesaistot studējošos un absolventus programmas pilnveides procesos.

JVLMA, LMA un LKA augstskolu normatīvajos aktos noteikta ikgadēja darba devēju un absolventu aptauja par darba devēju apmierinātību ar studējošo prasmēm, iemaņām un atbilstību nozares pieprasījumam, kā arī absolventu atsauksmēm. Veikto aptauju rezultāti tiek izmantoti, lai veiktu nepieciešamos uzlabojumus un izmaiņas studiju programmu saturā un īstenošanā, kā arī izstrādātu jaunas studiju programmas, tai skaitā arī profesionālo doktora studiju programmu *Mākslās*. Papildus informāciju ļauj iegūt arī neformālas sarunas ar studentiem studiju semestra ietvaros, ja tiek identificētas problēmas studiju norisē.

Saistībā ar studentu nodarbinātību pēc absolvēšanas ir svarīgi pastāvīgi monitorēt to, kādas absolventu prasmes ir būtiskas darba devējiem vai uzņēmējdarbībā, kādi studiju kursi ir aktuāli, bet kādi zaudē aktualitāti. Lai varētu motivēt pasniedzējus un veicināt viņu profesionālo attīstību, ir svarīgi arī uzturēt objektīvas zināšanas par to, kuri docētāji vairāk iedvesmo studentus, un kuriem tas neizdodas tik veiksmīgi.

Studējošo, darbadevēju un absolventu aptaujas tiks veikta arī profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* kontekstā. Iegūtie dati tiks analizēti un apspriesti studiju programmas Padomes sanāksmēs, tālāk izmantoti studiju programmas stratēģiskajā plānošanā un pilnveidē, kā arī JVLMA, LMA un LKA studiju iekšējās kvalitātes kopējam monitoringam.

Studējošo aptaujas tiks veiktas katra studiju kursa noslēgumā, kā arī par studiju procesu kopumā katra akadēmiskā studiju gada griezumā. Iegūtie dati tiks analizēti programmas Padomes sanāksmēs, izmatoti augstskolu kopējās statistikas plūsmā, kā arī ņemti vērā studiju kursu satura un īstenošanas pilnveidē, akadēmiskā personāla amatu vēlēšanās, docētāju slodzes veidošanā.

Vienlaikus jau tiek veiktas potenciālo reflektantu aptaujas, kas iegūtas studiju programmas izveides sākuma fāzē par ekspektācijām profesionālās doktora studiju programmas kontekstā. Lai arī šo aptauju analīzei nav piešķirts pētījuma statuss, tomēr studējošo un absolventu viedokļi ir ņemti vērā, veidojot programmas studiju kursu piedāvājumu un plānojot to realizācijas formu un apjomu. Piemēram, Doktorantu pētnieciskie semināri nodrošina un attīsta doktorantu savstarpējo akadēmisko komunikāciju, nodrošina atgriezenisko saiti par teorētiskā pētījuma problēmjautājumiem un izstrādes dinamiku ne tikai studiju procesa noslēgumā, bet arī tā procesa gaitā.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 617 "Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu doktora grāda iegūšanai un kārtību, kādā piešķir profesionālo doktora grādu mākslās" un JVLMA, LMA un LKA Senātu apstiprināto "Nolikumu par valsts pārbaudījumiem un valsts pārbaudījumu komisiju profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās*" valsts pārbaudījumu komisijas sastāvu veido komisijas locekļi ar doktora grādu mākslās, kā arī profesionālo institūciju pārstāvji, kuri veic mūsdienu līmenim (attiecīgās nozares vai saistīto kultūras un radošo industriju nozaru perspektīvākajām attīstības tendencēm) atbilstošu mākslinieciskās jaunrades darbu. Komisijā iekļauj vismaz vienu personu, kas ir ieguvusi profesionālo doktora grādu mākslās ārvalstīs vai vismaz vienu ārvalstu profesionālās organizācijas pārstāvi, kurš veic mūsdienu līmenim atbilstošu mākslinieciskās jaunrades darbu. Vērtējums un viedoklis ar pamatojumu, kas tiks saņemts no profesionālo institūciju Latvijas un ārvalstu pārstāvjiem pēc studiju programmas valsts pārbaudījumu vērtēšanas, ir vēl viens informācijas avots, ko ņemt vērā studiju programmas pilnveidē.

IV. Mācībspēki

4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums, kritēriji, kuri izvirzīti mācībspēku atlases procesā, un to analīze, pamatojot atlases kritēriju atbilstību studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Studiju programmas specifika nosaka, ka tās īstenošanai tiek piesaistīti gan akadēmiskie docētāji, gan liela daļa nozaru speciālistu ar ilggadēju empīrisku un praktisku pieredzi un autoritāti.

Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēlē galvenā loma bija šādiem kritērijiem – akadēmisko, mākslinieciskās jaunrades un zinātnisko kompetenču atbilstība studiju programmai un akadēmiskā izcilība, radošās darbības izcilība apvienojumā ar akadēmisko pieredzi. Saskaņā ar šiem kritērijiem, programmas mācībspēki izvēlēti sekojoši:

Apakšprogrammā *Mūzika un skatuves māksla*:

- 1) akadēmisko un zinātnisko kompetenču atbilstībai studiju programmai un akadēmiskā izcilība:
  - profesore, *PhD* Anda Beitāne;
  - asociētais profesors, *Dr.art.* Valdis Bernhofs;
  - profesors, *Dr.phil.* Mārtiņš Boiko;
  - asociētā profesore, *Dr.art.* Baiba Jaunslaviete;
  - profesors, *Dr.art.* Jānis Kudiņš;
  - pieaicinātā docētāja, *Dr.art.* Līga Pētersone;
- 2) radošās darbības izcilība apvienojumā ar akadēmisko pieredzi:
  - profesors, *PhD* Guntars Prānis;
  - docente, *Mg. art.* Valda Vidzemniece;
  - docents, *DMA* Jānis Porietis;
  - asociētais profesors, *Dr.art.* Indriķis Veitners;
  - asociētā profesore, *Dr.art.* Terēze Ziberte-Ijaba
- 3) praktiskā darbība izpildītājmākslā apvienojumā ar akadēmisko pieredzi:
  - asociētais profesors, *Mg. art.* Toms Ostrovskis;
  - profesore, *Mg. art.* Aira Birziņa;
  - profesore, *Mg. art.* Lilija Greidāne;
  - profesore, *Mg. art.* Vita Kalnciema;
  - profesors, *Mg. art.* Juris Kalnciems;
  - asociētais profesors, *Mg. art.* Rolands Kronlaks;
  - profesore, *Mg. art.* Selga Mence;
  - asociētais profesors, *Mg. art.* Mārtiņš Ozoliņš;
  - profesors, *Mg. art.* Jānis Maļeckis;
  - asociētais profesors, *Mg. art.* Edgars Saksons.

Apakšprogrammā *Vizuālā māksla un dizains*:

- 1) akadēmisko un zinātnisko kompetenču atbilstībai studiju programmai un akadēmiskā izcilība:
  - profesore, *Dr.art.* Silvija Grosa;
  - profesors, *Dr.phil.* Jānis Taurens;
  - profesors, *Dr.art.* Andris Teikmanis;
  - asociētais profesors, *Dr.art.* Arnis Rītups;
- 2) radošās darbības izcilība apvienojumā ar akadēmisko pieredzi:
  - asociētā profesore, *Dr.art.* Aija Freimane;
  - asociētais profesors, *Dr.art.* Raitis Šmits;
  - profesore, *Mg. art.* Barbara Ābele;
  - profesore, *Dr.art.* Inguna Audere;
  - profesore, *Mg. art.* Ieva Krūmiņa;

3) praktiskā darbība vizuālajā un dizaina mākslā apvienojumā ar akadēmisko pieredzi:

- profesors, *Mg. art.* Aigars Bikše;
- profesors, *Mg. art.* Mārtiņš Kalseris;
- profesors, *Mg. art.* Jānis Murovskis;
- profesors, *Mg. art.* Gļebs Panteļejevs;
- profesors, *Mg. art.* Juris Petraškevičs;
- profesors, *Mg. art.* Kristaps Zariņš.

Apakšprogrammā *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja*:

1) akadēmisko un zinātnisko kompetenču atbilstībai studiju programmai un akadēmiskā izcilība:

- profesore, *Dr.art.* Rūta Muktupāvela;
- profesore, *Dr.art.* Inga Pērkone-Redoviča;
- profesore, *Dr.sc.soc.* Anda Laķe;
- profesore, *Dr.art.* Zane Šiliņa,

2) radošās darbības izcilība apvienojumā ar akadēmisko pieredzi:

- profesore, *Mg. art.* Olga Žitluhina,
- profesors, *Mg. art.* Pēteris Krilovs,
- asociētais profesors, *Dr.art.* Dāvis Sīmanis.

3) praktiskā darbība audiovizuālajā, skatuves vai laikmetīgās dejas mākslā apvienojumā ar akadēmisko pieredzi:

- asociētā profesore, *Dr.art.* Līga Ulberte;
- asociētā profesore, *Mg. art.* Zane Kreicberga.

Izvēloties mācībspēkus, ņemta vērā arī līdzšinējā sadarbība un iekļaušanās konkrētajā augstskolā, atbalsts studentcentrētai studiju videi, līdzšinējā iesaiste studiju programmas izveidē, kā arī vērtējums studējošo aptaujas anketās.

Studiju programmas īstenošanā plānots piesaistīt arī viesdocētājus, tostarp arī ārzemju speciālistus. Tā, piemēram, sarunas par iespējamo sadarbību profesionālās doktora studiju programmas *Mākslās* apakšprogrammas “Audiovizuālā mākslas, teātris un laikmetīgā deja” īstenošanā sekmīgi norisinājušās ar Helsinkos rezidējošo teātra režisoru, pētnieku un skatuves mākslas pedagogu *Ph.D.artistic research* Dāvidu Džovanzanu (*Davide Giovanzana*), kurš ir Masku un fiziskā teātra ansambļa “Teatteri Matamorfoosi” izveidotājs Somijā, LKA Goda profesors un kopš 2007. gada regulāri strādā ar LKA dramatiskā teātra aktieru, režisoru un laikmetīgās dejas studentiem, iestudējot vairākas studentu izrādes.

Papildus Erasmus+ mobilitātes, Nordplus stipendiju programmas u.c. programmu ietvaros studiju programmas visu apakšprogrammu īstenošanā periodiski plānots piesaistīt arī citus ārzemju viesdocētājus.

Programmas īstenošanā piesaistīto mācībspēku pētnieciskā un mākslinieciskās jaunrades aktivitāte ir augsta – šajā programmā tiek iesaistīti Latvijā zinošākie un vadošie savu jomu profesionāļi, eksperti un pētnieki. Kā rāda pielikumā Nr. 13 pievienotais pārskats par programmā iesaistīto mācībspēku sniegumu pēdējos 6 gados (2014–2020), tapusi virkne zinātnisku publikāciju, t.sk. monogrāfijas un raksti kolektīvās monogrāfijās, raksti recenzētos zinātniskos rakstu krājumos u.c. Studiju programmā iesaistītie docētāji piedalās arī JVLMA, LMA un LKA īstenotajos fundamentālo un lietišķo pētījumu projektos, Valsts pētījumu programmās u.c. Studiju programmā iesaistīto docētāju māksliniecisko jaunradi apliecina viņu radošās darbības sasniegumi – koncerti, piedalīšanās starptautiskos kultūras un mākslas projektos, izstādes, filmas, iestudētās teātra izrādes, laikmetīgās dejas izrādes, performances un citi mākslinieciskās jaunrades projekti.

Pielikumā pievienots mācībspēku saraksts un apliecinājums, ka docētāju svešvalodas prasmju līmenis atbilst vismaz B2 līmenim atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmenim (skatīt pielikumu Nr. 11), mācībspēku CV (skatīt pielikumu Nr. 12).

Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums un kritēriji, kuri izvirzīti mācībspēku atlases procesā ir noteikti sekojošos dokumentos: JVLMA “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā”, LMA “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Latvijas Mākslas akadēmijā” un LKA “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Latvijas Kultūras akadēmijā” un “Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Latvijas Kultūras akadēmijā”.

Šie dokumenti balstīti JVLMA, LMA un LKA Satversmēs, LR Augstskolu likumā, LR Zinātniskās darbības likumā, LR Izglītības likumā, LR Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumos Nr. 49 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm”, LR Ministru kabineta noteikumos Nr. 391 “Profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanas kārtība”, Augstākās izglītības padomes “Lēmumā par nozaru profesoru padomēm”, Augstākās izglītības padomes “Rekomendācijās par profesoru un asociēto profesoru ievēlēšanas kārtību un par pretendentu kvalifikācijas novērtēšanas kritērijiem” (04.04.2001), t.sk., tā 1. pielikumu “Kritēriji profesora amata pretendenta atbilstībai starptautiskajam vērtējumam”, kas ietver arī norādes par kritērijiem mākslas nozarēs.

Apakšprogrammā *Mūzika un skatuves māksla* iesaistāmo mācībspēku pamatojums un kritēriji noteikti “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā”. Šis dokuments precizē ārējos tiesību aktos izvirzītās prasības, piemērojot tās Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas (JVLMA) kā mākslas augstskolas Satversmē noteiktajiem darbības mērķiem un uzdevumiem.

Nolikums nosaka akadēmisko amatu pretendentiem izvirzāmās prasības, akadēmiskā personāla ievēlēšanas un darbā pieņemšanas kārtību, kā arī akadēmiskā personāla uzdevumus un darba vērtēšanas kritērijus.

Akadēmiskā personāla – profesors, asociētais profesors, docents, lektors, asistents – amatu skaitu un īpatsvaru struktūrvienībā vai studiju programmā nosaka Senāts atbilstoši studiju programmu īstenošanas resursu nepieciešamībai un finansējuma iespējām, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumos Nr. 994 “Kārtība, kādā augstskolas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem” noteiktajām kvotām.

Persona, kura ir ievēlēta JVLMA izsludinātajā akadēmiskajā amatā, iegūst JVLMA akadēmiskā personāla statusu. Tomēr, lai nodrošinātu 2019. gada 7. jūnija LR Satversmes tiesas lēmuma lietā Nr. 2018-15-01 “Par Augstskolu likuma 27. panta piektās daļas un 30. panta ceturtās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 106. panta pirmajam teikumam” izpildi attiecībā uz JVLMA akadēmiskajos amatos – profesors vai asociētais profesors ievēlētajām personām, ar tiem akadēmiskajos amatos – profesors vai asociētais profesors ievēlētajiem docētājiem, kuriem 2019./2020. akadēmiskajā gadā beidzas ievēlēšanas termiņš, tiek pagarināti darba līgumi par darbu esošajā akadēmiskajā amatā uz nenoteiktu laiku vai līdz brīdim, kad Augstskolu likumā tiks pieņemti LR Satversme 106. panta pirmajam teikumam atbilstoši grozījumi, un arī šie asociētie profesori un profesori, tiek uzskatīti par akadēmiskā personāla pārstāvjiem.

Personu var ievēlēt tikai vienā – profesora, asociētā profesora, docenta, lektora vai asistenta – akadēmiskajā amatā un tikai vienā augstskolā. Šādā akadēmiskajā amatā ievēlētu personu vienlaikus var ievēlēt arī vadošā pētnieka, pētnieka vai zinātniskā asistenta amatā.

Akadēmiskais personāls nodrošina augstas kvalitātes studijas savā studiju kursā, veic mūsdienu līmenim atbilstošu mākslinieciskās jaunrades vai zinātniskās pētniecības darbu. Uzdevumu apjomu katrā no pamatdarbības veidiem nosaka JVLMA Senāts.

Akadēmiskā personāla tiesības un pienākums ir sekmēt studiju un pētnieciskā darba brīvību, veicināt atklātumu JVLMA pārvaldē un tās lietu kārtošana.

Akadēmiskais personāls ir atbildīgs par savu pienākumu pildīšanu.

Ja JVLMA ir brīvs vai uz laiku brīvs akadēmiskais amats, Senāts pēc rektora ierosinājuma var nolemt neizsludināt konkursu. Tādā gadījumā rektoram ir tiesības uz laiku līdz diviem gadiem pieņemt darbā viesdocētājus.

Studiju kursu īstenošanai var būt pieaicināti docētāji, kuriem JVLMA ir blakus darbs. Ar šīm

personām, nerīkojot konkursu, rektors slēdz līgumu, nosakot darbības periodu un stundas darba atalgojuma likmi. Šādiem docētājiem nav akadēmiskā personāla statuss.

Studiju kursu īstenošanā, nerīkojot konkursu, var tikt iesaistīts arī JVLMA personāls, kuriem ir atbilstoša kvalifikācija studiju kursa īstenošanai un kuriem docētāja pienākumu veikšana ir papildus darbs. Šādām personām darbības periodu un stundas darba atalgojuma likmi nosaka ar rīkojumu. Šādiem docētājiem nav akadēmiskā personāla statuss.

Par īpašu ieguldījumu augstākajā izglītībā, profesoriem un asociētajiem profesoriem sasniedzot pensijas vecumu, ar Senāta lēmumu augstskola var piešķirt goda nosaukumu – emeritus profesors.

Akadēmiskā darba prorektors sadarbībā ar atbilstošās katedras vadītāju izvērtē studiju programmas docētāju resursu kvalitāti, darba apjomu un iesniedz rektoram atzinumu par nepieciešamību akadēmiskā amata konkursa izsludināšanai.

Ja JVLMA ir brīvs akadēmiskais amats, rektors ne vēlāk kā sešas nedēļas pirms vēlēšanām izsludina atklātu konkursu konkrētajā studiju programmā/ apakšprogrammā/specializācijā, nosakot akadēmisko amatu un konkursa norises gaitu.

Atklāta konkursa pretendents, sludinājumā noteiktajā termiņā, kas ir ne mazāk kā trīs nedēļas pirms konkursa noteiktā datuma, iesniedz JVLMA Personāldaļā šādus dokumentus:

- rektoram adresētu iesniegumu par atļauju piedalīties konkursā;
  - dokumentu kopijas, kas apliecina nepieciešamos akadēmiskos un zinātniskos grādus (kopijas, salīdzinot ar pretendenta uzrādītajiem dokumentu oriģināliem, apstiprina JVLMA Personāldaļa).
- Ja persona ar augstāko izglītību bez zinātniskā grāda *Nolikuma 7.6.¹ punkta kārtībā* pretendē uz asistenta, lektora vai docenta amatu profesionālās bakalaura studiju programmas profila priekšmeta docēšanai, iesniedzami dokumenti (izziņa no darba vietas un / vai atsauksmes no darba pasūtītāja u.c. dokumenti), kas apliecina *Nolikuma 7.6.¹ punktā (un apakšpunktos)* prasīto profesionālo pieredzi;
- dzīves un darba gājuma aprakstu (*curriculum vitae*);
  - atskaiti par pēdējo sešu gadu perioda mākslinieciskās jaunrades, zinātnisko, pedagoģisko darbu un profesionālo pilnveidi, saskaņā *Nolikuma 2. pielikumā* norādīto atskaites formu;
  - studiju kursa/kursu aprakstu;
  - dokumentus, kuri apliecina atskaitē par pēdējo sešu gadu perioda mākslinieciskās jaunrades, zinātnisko, pedagoģisko darbu un profesionālo pilnveidi iekļautās ziņas.

Senāta, Profesoru padomes vai Zinātniskās padomes priekšsēdētājs organizē pretendentu iesniegto dokumentu satura izvērtēšanu un apkopo Senāta, Profesoru padomes vai Zinātniskās padomes locekļu iesniegtās pretendentu vērtējuma lapas.

Profesoru padomes priekšsēdētājs organizē profesoru un asociēto profesoru amatu pretendentiem neatkarīga, starptautiski atzīta eksperta vērtējumu.

Ievēlēšanas kārtība akadēmiskajos amatos:

Profesora un asociētā profesora amatā ievēl JVLMA Profesoru padome.

Docenta, lektora un asistenta amatā ievēl JVLMA Senāts.

Pēc iepazīšanās ar dokumentiem un pēc pārrunām ar pretendentiem (ar docentu, lektoru, asistentu un zinātnisko asistentu amatu pretendentiem pārrunas nav obligātas), Senāts, Profesoru padome vai Zinātniskā padome, aizklāti balsojot, pieņem lēmumu par ievēlēšanu un akadēmiskā amata nosaukuma piešķiršanu vai neievēlēšanu.

Ievēlēšanai amatā ir nepieciešams vairāk kā 50% balsu no klātesošo senatoru, Profesoru padomes vai Zinātniskās padomes locekļu balsu skaita, bet konkursa situācijā akadēmiskajā amatā tiek ievēlēta persona, kura ir ieguvusi lielāku balsu skaitu. Vairāk kā 50% balsu no klātesošo locekļu balsu skaita ir nepieciešams arī konkursa gadījumā, ja uz vienu vietu pretendē divi vai vairāk pretendenti.

Senāts ir lemttiesīgs, Profesoru vai Zinātniskā padome ir lemttiesīga, ja sēdē piedalās vairāk nekā puse no balsttiesīgo Senāta, Profesoru vai Zinātniskās padomes locekļu skaita.

Senāta, Profesoru vai Zinātniskās padomes priekšsēdētājs nodrošina, ka uz Senāta, Profesoru

vai Zinātniskās padomes sēdi tiek uzaicināti visi akadēmiskā amata vietas pretendenti.

Senāta, Profesoru vai Zinātniskās padomes sēdē priekšsēdētājs iepazīstina klātesošos ar pretendentu iesniegtajiem dokumentiem un ekspertu slēdzieniem, ja tādi ir nepieciešami.

Senāta, Profesoru vai Zinātniskās padomes sēdē klātesošie var izteikt argumentētu katra pretendenta vērtējumu.

Prasības akadēmisko amatu pretendentiem

Asistenta amatā, izņemot mūzikas, dejas un mākslas profesionālo/specializācijas vai profila studiju kursu īstenošanai, var ievēlēt personas ar doktora vai maģistra grādu. Ja asistentam nav doktora grāda, asistentu akadēmiskajā amatā var ievēlēt ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

Studiju programmas mūzikas, dejas un mākslas profesionālo/specializācijas vai profila studiju kursu īstenošanai asistenta amatu var ieņemt persona ar maģistra grādu.

Lektora amatā, izņemot mūzikas, dejas un mākslas studiju programmas profesionālo/specializācijas vai profila studiju kursu īstenošanai, var ievēlēt personas ar doktora vai maģistra grādu.

Studiju programmas mūzikas, dejas un mākslas profesionālo/specializācijas vai profila studiju kursu īstenošanai lektora amatu var ieņemt persona ar maģistra grādu. Šādā gadījumā personai ir nepieciešams pasniedzamajam studiju kursam atbilstošs divu gadu praktiskā darba stāžs.

Pretendenta piemērotību lektora amatam novērtē Senāts, ņemot vērā mākslinieciski radošos un profesionālos sasniegumus un saskaņā ar nolikumu, t.sk., 8.3. punkta – 8.6. punkta kritērijiem.

Docenta amatā, izņemot studiju programmas mūzikas un horeogrāfijas profesionālo/specializācijas vai profila studiju kursu īstenošanai, var ievēlēt personu, kurai ir doktora grāds.

Studiju programmas mūzikas, dejas un mākslas profesionālo/specializācijas vai profila studiju kursu īstenošanai docenta amatu var ieņemt persona ar maģistra grādu. Šādā gadījumā personai ir nepieciešams pasniedzamajam studiju kursam atbilstošs vismaz septiņu gadu praktiskā darba stāžs. Pretendenta piemērotību docenta amatam novērtē Senāts, ņemot vērā mākslinieciski radošos un profesionālos sasniegumus un saskaņā ar nolikuma 8.3. punkta – 8.6. punkta kritērijiem.

Uz **asociētā profesora** amatu Kompozīcijas, Horeogrāfijas un atskaņotājmākslas katedrās var pretendēt persona, kurai ir doktora vai maģistra grāds, vismaz desmit gadu praktiskā darba pieredze attiecīgajā nozarē, kā arī augsti sasniegumi mākslinieciski radošajā, profesionālajā un pedagoģiskajā darbā.

Pretendenta piemērotību asociētā profesora amatam novērtē Profesoru padome, ņemot vērā mākslinieciski radošos un profesionālos sasniegumus un saskaņā ar nolikumu, t.sk., 8.3. punkta – 8.6. punkta kritērijiem.

Uz asociētā profesora amatu teorētisko studiju kursu docēšanai Mūzikas skolotāju, Muzikoloģijas un Vispārizglītojošo studiju kursu katedrās var pretendēt persona, kurai ir doktora grāds, atzīti augsti sasniegumi zinātniski pētnieciskajā, pedagoģiskajā un radošajā darbā.

Uz **profesora** amatu Kompozīcijas, Horeogrāfijas un atskaņotājmākslas katedrās var pretendēt persona, kurai ir doktora vai maģistra grāds, vismaz triju gadu pieredze asociētā profesora amatā, kā arī starptautiski atzīti augsti sasniegumi mākslinieciski radošajā un pedagoģiskajā darbā.

Pretendenta piemērotību profesora amatam novērtē Profesoru padome, ņemot vērā mākslinieciski radošos un profesionālos sasniegumus un saskaņā ar nolikumu, t.sk., 8.3. punkta – 8.6. punkta kritērijiem.

Uz profesora amatu teorētisko studiju kursu docēšanai Mūzikas skolotāju, Muzikoloģijas un Vispārizglītojošo studiju kursu katedrās var pretendēt persona, kurai ir doktora grāds, vismaz triju gadu pieredze asociētā profesora amatā, kā arī starptautiski atzīti augsti sasniegumi zinātniski pētnieciskajā, pedagoģiskajā un radošajā darbā.

Akadēmiskā personāla darbības pamatveidi un darba vērtēšanas kritēriji

JVLMA Satversmē noteiktie akadēmiskās darbības pamatvirzieni ir sekojoši:

- pirmā līmeņa, pamatstudiju un augstākās izglītības līmeņa studiju nodrošināšana, īstenojot akadēmiskās un profesionālās studiju programmas;

- mākslinieciskās jaunrades un atskaņotājmākslas aktivitātes;
- zinātniski pētnieciskais darbs;
- organizatoriskais darbs augstskolā un ārpus tās.

Atbilstoši šiem uzdevumiem akadēmiskā personāla darbības pamatveidi ir: 1) izglītojošā, 2) mākslinieciski radošā 3) zinātniski pētnieciskā, 4) organizatoriskā (akadēmiskā un sabiedriskā) darbība. Ievēlot augstākā akadēmiskā amatā personu, kā arī ievēlot personu jau sasniegtajā pakāpē nākamajiem sešiem gadiem, Senāts vai Profesoru padome novērtē pretendenta iepriekšējā perioda darba sasniegumus visos minētajos darbības veidos. Docētāju darba novērtēšanā tiek iesaistīti JVLMA studējošie.

Mākslinieciski radošās darbības vērtēšanas kritēriji:

- Solo koncerti/pilni publiski koncerti/autorkoncerti
- Jaundarbu radīšana un atskaņojumi koncertos, oriģinālhoreogrāfiju, deju kompozīciju radīšana un uzvedumi, jaundarbu iestudēšana un atskaņošana koncertos
- Ieskaņojumi, ieraksti radiofondos, TV videoierakstos, CD, DVD;
- Skaņdarbu, oriģinālhoreogrāfiju izdevumi
- Līdzdalība programmas atskaņojumā koncertos, festivālos, skatēs, konkursos nacionālajā līmenī
- Piedalīšanās starptautiskajos kultūras un mākslas projektos (koncerti, konkursi, skates, festivāli u.tml.)
- Eksperta darbība žūrijās (koncerti, konkursi, skates, festivāli u.tml.) nacionālajā līmenī
- Eksperta darbība žūrijās (koncerti, konkursi, skates, festivāli u.tml.) starptautiskajā līmenī
- Deju/horeogrāfijas uzvedumu sagatavošana un izpildījums publiskajos koncertos
- Koncertu un publisku pasākumu apskaņošana
- Skaņu ierakstu veikšana (skaņu režiju veidošana)

Zinātniskās kvalifikācijas vērtēšanas kritēriji:

- Publikācijas mākslas zinātņu starptautiskajos akadēmiskajos izdevumos (žurnālos, almanahos, krājumos);
- Dalība starptautiskajās zinātniskajās konferencēs (ar referātu) Latvijā un ārvalstīs;
- Latvijas Zinātnes padomes un citu valsts pētījumu projektu un programmu vadība vai līdzdalība to īstenošanā;
- Starptautiski finansētu pētījumu projektu vadība vai līdzdalība to īstenošanā;
- Zinātnisko līgumdarbu vadība vai līdzdalība to īstenošanā;
- Eksperta darbība Latvijas Zinātnes padomes un starptautiskajos projektos un programmās;
- Publicētās monogrāfijas, sastādītie rakstu krājumi, žurnālu numuri;
- Publikācijas rakstu krājumos, žurnālos u.tml.

Pedagoģiskās darbības vērtēšanas kritēriji:

- Doktorantu promocijas darbu vadība;
- Doktorantu aizstāvētie/ recenzētie promocijas darbi;
- Maģistru darbu un diplomreferātu vadība (tai skaitā maģistra diploma koncerteksāmena sagatavošanas vadība);
- Lekciju, nodarbību un semināru vadība;
- Studiju kursu apraksta izstrāde;
- Studiju programmu un apakšprogrammu izstrāde un vadība;
- Piedalīšanās ar referātiem akadēmiskajās konferencēs;
- Mācību grāmatu un mācību līdzekļu sagatavošana un to nodošana publicēšanai vai izdotie darbi;
- Kvalifikācijas celšana Latvijas un/vai ārvalstu augstskolās vai zinātniskās pētniecības iestādēs (t.sk. koncertmeistara darbs meistarklasēs);
- Lekciju lasīšana ārvalstu augstskolās;
- Meistarklašu vadīšana;
- Pieaicinātā eksperta darbs eksāmenos citu valstu augstskolās;

- Studējošo sasniegumi;
- Studējošo aptauju rezultāti (novērtējums).

Organizatoriskās darbības vērtēšanas kritēriji

- Zinātnisko un akadēmisko komisiju vai koleģiālo institūciju vadība vai līdzdalība to darbībā;
- Starptautisko konferenču, festivālu, konkursu organizācijas komisijas vadība vai līdzdalība to darbībā;
- Zinātnisko izdevumu redakcijas kolēģijas vadība vai līdzdalība to darbībā;
- Augstskolas, katedras vai klases vadība;
- Izglītības vai kultūras (uzņēmuma/ iestādes) institūcijas vai tās struktūrvienības vadība;
- Starptautisko zinātnisko, akadēmisko vai mākslas nozaru apvienību vadība vai līdzdalība to darbībā;
- Latvijas profesionālo nevalstisko organizāciju vadība vai līdzdalība to darbībā;
- Oficiāli apstiprināts valsts, pašvaldību un citu juridisko vai fizisko personu dibināto uzņēmēj sabiedrību konsultants;
- Starptautiski finansētu mākslinieciskās jaunrades, kultūras projektu un programmu vadība vai līdzdalība to īstenošanā.

Apakšprogrammā *Vizuālā māksla un dizains* iesaistāmo mācībspēku pamatojums un kritēriji noteikti “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Latvijas Mākslas akadēmijā”. Šis dokuments nosaka, ka atklātā konkursā pretendenti uz profesora un asociētā profesora akadēmiskā amata vietām Latvijas Mākslas akadēmijā (turpmāk tekstā – Akadēmija) tiek ievēlēti vienā no Latvijas Mākslas akadēmijas Profesoru padomēm, kuras tiek izveidotas ievērojot “Noteikumus par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm” un AIP Lēmumu.

Pretendenti uz docenta, lektora, asistenta, vadošā pētnieka un pētnieka akadēmiskā amata vietām Akadēmijā tiek ievēlēti Latvijas Mākslas akadēmijas Akadēmijas apvienotajā padomē (turpmāk tekstā – Akadēmijas apvienotajā padome).

Pretendenti uz vadošā pētnieka, pētnieka un zinātniskā asistenta akadēmiskā amata vietām LMA Mākslas vēstures institūtā (turpmāk tekstā – Institūts) tiek ievēlēti Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūta Zinātniskajā padomē (turpmāk tekstā – Institūta Zinātniskā padome). Vadošo pētnieku un pētnieku vēlēšanu rezultāti tiek apstiprināti Senāta sēdē.

Akadēmijas akadēmisko personālu veido: profesori, asociētie profesori; docenti, vadošie pētnieki; lektori, pētnieki; asistenti, zinātniskie asistenti.

Akadēmijas akadēmiskais personāls veic zinātniskos pētījumus, māksliniecisko jaunradi un piedalās studējošo izglītošanā. Uzdevumu apjomu katrā no pamatdarbības veidiem nosaka Akadēmija.

Akadēmijas **profesors** ir savā mākslas apakšnozarē starptautiski atzīts speciālists, kurš veic mūsdienu augstskolas mērķiem un līmenim atbilstošu, individuāli orientētu pētniecību mākslinieciskajā jaunradē, dizainā, kultūras teorijā vai zinātnē, lai nodrošinātu augstu pedagoģiskā darba kvalitāti.

Līdz ar ievēlēšanu amatā profesors iegūst tiesības vadīt pētniecisko un izglītojošo darbu savā specialitātē (apakšnozarē) mākslās, vizuāli plastiskās mākslās, dizainā, audio vizuālo mediju mākslās, mākslas zinātnē un kultūras teorijā.

Akadēmijas profesoru galvenie uzdevumi ir:

- augsti kvalificētu lekciju lasīšana, studiju, nodarbību un pārbaudījumu pārraudzība savā studiju kursā;
- pētniecības darba vadīšana zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades vadīšana nozarē, kas atbilst profesora štata vietas nosaukumam;
- doktora līmeņa studiju un pētniecības darba vadīšana zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades vadīšana nozarē, kas atbilst profesora štata vietas nosaukumam;
- piedalīšanās studiju programmu, augstskolu un to struktūrvienību darba un kvalitātes vērtēšanā;

- jaunās zinātnieku, mākslinieku un docētāju paaudzes gatavošana.

Akadēmijas **asociētais profesors** ir savā mākslas apakšnozarē starptautiski atzīts speciālists, kurš veic mūsdienu augstskolas mērķiem un līmenim atbilstošu pētniecību mākslinieciskajā jaunradē, dizainā vai zinātnē, lai nodrošinātu augstu pedagoģiskā darba kvalitāti.

Līdz ar ievēlēšanu amatā asociētais profesors iegūst tiesības vadīt pētniecisko un izglītojošo darbu savā specialitātē (apakšnozarē) mākslās, vizuāli plastiskās mākslās, dizainā, audio vizuālo mēdiju mākslās, mākslas zinātnē un kultūras teorijā.

Akadēmijas asociēto profesoru galvenie uzdevumi ir:

- augsti kvalificētu lekciju lasīšana, studiju, nodarbību un pārbaudījumu pārraudzība savā studiju kursā;
- pētniecības darba vadīšana zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades vadīšana nozarē;
- piedalīšanās studiju programmu darba un kvalitātes vērtēšanā;
- jaunās zinātnieku un mākslinieku paaudzes gatavošana.

Akadēmijas **docents** ir atzīts speciālists mākslas apakšnozarē, kurš veic mākslinieciskās jaunrades vai pētniecības darbu savā specialitātē.

Līdz ar ievēlēšanu amatā docents iegūst tiesības vadīt pētniecisko un izglītojošo darbu savā mākslinieciskās jaunrades (vizuāli plastisko mākslu vai dizaina) vai mākslas zinātnes un kultūras teorijas specialitātē.

Akadēmijas docentu galvenie uzdevumi ir:

- kvalificētu lekciju lasīšana, studiju, nodarbību un pārbaudījumu pārraudzība savā studiju kursā;
- pētniecības darba vadīšana zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades vadīšana nozarē;
- jaunās zinātnieku un mākslinieku paaudzes gatavošana.

Akadēmijas **lektori, asistenti, vadošie pētnieki un pētnieki** īsteno pētniecisko un izglītojošo darbu mākslas apakšnozarē.

Persona, kura ir ievēlēta Akadēmijas izsludinātajā akadēmiskajā amatā, iegūst Akadēmijas akadēmiskā personāla statusu.

Ar pensionēto akadēmisko personālu rektors var slēgt individuālus līgumus, arī līgumus par zinātnisko pētījumu veikšanu, paredzot konkrētu samaksu par noteiktu darba apjomu atbilstoši darbinieka kvalifikācijai. Par īpašu ieguldījumu augstākajā izglītībā, profesoriem un asociētajiem profesoriem sasniedzot pensijas vecumu, Akadēmija saskaņā ar “Nolikumu par Latvijas Mākslas akadēmijas emeritus profesora goda nosaukumu piešķiršanu” var piešķirt goda nosaukumu – emeritus profesors.

Personu var ievēlēt tikai vienā – profesora, asociētā profesora, docenta, lektora vai asistenta – akadēmiskajā amatā un tikai vienā augstskolā vai koledžā. Šādā akadēmiskajā amatā ievēlēta persona akadēmisko darbu citā augstskolā vai koledžā var veikt, būdama viesprofesora, viesdocenta vai vieslektora amatā. Šādā akadēmiskajā amatā ievēlētu personu vienlaikus var ievēlēt arī vadošā pētnieka vai pētnieka amatā. Akadēmijā akadēmiskajā amatā ievēlēta persona var veikt viesprofesora, viesdocenta vai vieslektora amatus citās augstākās izglītības institūcijās tikai ar rakstisku Akadēmijas rektora atļauju. Akadēmijas rektors var veikt viesprofesora, viesdocenta vai vieslektora amatus citās augstākās izglītības institūcijās tikai ar Senāta atļauju.

Akadēmijas akadēmiskā personāla tiesības un pienākums ir sekmēt mācību, studiju un pētniecības darba brīvību, veicināt atklātumu Akadēmijas pārvaldē un tās lietu kārtošānā. Akadēmiskajam personālam darba pienākumi jāpilda tā, lai augstskola spētu īstenot savus uzdevumus, lai netiktu pārkāptas nevienas citas personas tiesības un netiktu traucēta amata vai darba pienākumu izpilde.

Akadēmijas vadības pienākums ir rūpēties par personāla darba apstākļiem, nodrošināt iespēju celt kvalifikāciju un pārkvalificēties.

Akadēmiskais personāls ir atbildīgs par savu pienākumu pildīšanu.

Akadēmiskā personāla – vadošo pētnieku, pētnieku, lektoru, asistentu – amatu skaitu un īpatnību struktūrvienībā vai studiju programmās pēc struktūrvienības vai programmas vadītāja vai prorektoru akadēmiskajā vai administratīvajā darbā ierosinājuma, nosaka rektors atbilstoši studiju programmu īstenošanas resursu nepieciešamībai un finansējuma iespējām. Akadēmijas profesoru, asociēto profesoru un docentu vietu skaitu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai un atbilstoši Akadēmijas Satversmei pēc rektora ierosinājuma nosaka Senāts.

Ja ir brīvi akadēmiskie amati vai tajos attiecīgajā semestrī beidzas ievēlēšanas termiņš, Senāts pēc rektora ierosinājuma izsludina konkursu. Atklātā konkursa izsludināšanu uz brīvajiem profesora un asociētā profesora amatiem nosaka Senāts.

Atklātā konkursa izsludināšanu uz brīviem vadošā pētnieka, pētnieka un asistenta amatiem Institutā pēc rektora ierosinājuma izsludina Institūta Zinātniskā padome.

Ja Akadēmijā ir brīvs vai uz laiku brīvs akadēmiskais amats, Senāts pēc rektora ierosinājuma var nolemt neizsludināt konkursu. Tādā gadījumā rektoram ir tiesības uz laiku līdz diviem gadiem pieņemt darbā viesdocētājus. Viesprofesoriem, viesdocentiem un vieslektoriem ir tādas pašas tiesības, pienākumi un atalgojums kā profesoriem, docentiem un lektoriem, bet viņi nevar piedalīties vēlēto vadības institūciju darbā.

Akadēmijā akadēmiskajos amatos kā pilnā, tā arī daļējā slodzē var ievēlēt Latvijas pilsoņus, Eiropas Savienības valstu pilsoņus, kā arī personas, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kuru akadēmiskā izglītība un profesionālā kvalifikācija atbilst zinātnes vai mākslas nozares prasībām studiju un pētniecības darbam un, ja tas netiek ar Senāta lēmumu noteikts atšķirīgi, kuri pārvalda valsts valodu.

Akadēmijas akadēmiskā personāla amata vietas pretendents ir jāatbilst šādām pamatprasībām (detalizēta informācija tiek sniegta Nolikuma 5. nodaļā):

- Augstskolu likuma prasībām atbilstoša izglītība mākslas zinātnes, mākslas nozarē vai pielīdzināmā nozarē;
- augstskolas darba pieredze, atbilstoši Augstskolu likuma nosacījumiem;
- profesionālās darbības pieredze nozarē – mākslinieciskās jaunrades darba rezultāti vai pētījumi mākslas zinātnē un/vai kultūras teorijā (saskaņā ar kritērijiem akadēmisko amatu vēlēšanu konkursam – Nolikuma 5. nodaļa);
- atbilstība starptautiskā novērtējuma kritērijiem, profesora amata pretendents atbilstība starptautiskā novērtējuma kritērijiem ir obligāta (Nolikuma 6. nodaļa).

Asistenta amatā var ievēlēt personas ar doktora vai maģistra grādu. Ja asistentam nav doktora grāda, asistentu akadēmiskajā amatā var ievēlēt ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

Lektora amatā var ievēlēt personas ar doktora vai maģistra grādu.

Docenta amatā mākslas specialitātēs, tai skaitā mākslas zinātnes apakšnozarē, var ievēlēt personu, kurai ir doktora vai maģistra grāds un kuras mākslinieciskās jaunrades darba rezultāti un pētnieciskā kvalifikācija atbilst Nolikumā definētajiem kritērijiem.

Asociētā profesora amatā mākslas zinātnes apakšnozarē var ievēlēt personu, kurai ir doktora grāds.

Asociētā profesora amatā mākslas specialitātēs var ievēlēt personu, kurai ir doktora vai maģistra grāds un kuras mākslinieciskās jaunrades darba rezultāti atbilst Nolikumā definētajiem kritērijiem.

Profesora amatā mākslas zinātnes apakšnozarē var ievēlēt personu, kurai ir doktora grāds un ne mazāk kā triju gadu darba pieredze asociētā profesora vai profesora amatā.

Profesora amatā mākslas specialitātēs var ievēlēt personu, kurai ir doktora vai maģistra grāds, ne mazāk kā triju gadu darba pieredze asociētā profesora vai profesora amatā un kuras mākslinieciskās jaunrades darba rezultāti atbilst Nolikumā definētajiem kritērijiem.

Vadošā pētnieka amatā var ievēlēt personas ar doktora grādu, pētnieka un zinātniskā asistenta akadēmiskā amatā var ievēlēt personas ar doktora vai maģistra grādu.

Katram profesora vai asociētā profesora amata pretendenta nepieciešamas trīs ekspertu atsauksmes, no tām vismaz viena ārvalstu eksperta atsauksme.

Pieteikumā kandidēšanai uz akadēmiskajiem amatiem ir iekļaujami tikai dokumentāli apstiprināti fakti.

Akadēmijā akadēmiskajos amatos kā pilnā, tā arī daļējā slodzē nevar tikt ievēlētas personas, uz kurām attiecas Izglītības likuma 50. pantā noteiktie ierobežojumi strādāt par pedagogu:

- 1) persona, kas sodīta par tīšu noziegumu un nav rehabilitēta;
- 2) persona, kuras rīcībspēja ierobežota normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 3) persona, kurai nav Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniegta dokumenta, kas apliecina valsts valodas prasmi augstākajā pakāpē, izņemot, ja akadēmiskais amats, uz kuru pretendē persona, iesaistīts noteiktu izglītības programmu īstenošanā, kuras tiek īstenotas uz starptautiska līguma pamata;
- 4) persona, kurai ar tiesas lēmumu atņemtas aizgādības tiesības.

Kritēriji akadēmisko amatu vēlēšanu konkursam Latvijas Mākslas akadēmijā

Pretendentam ir jābūt ar konkursā izsludinātajai akadēmiskā amata vietas specifikai atbilstošu izglītību, vai arī ar pielīdzināmu atbilstošas pakāpes izglītību citā nozarē.

Pretendenta atbilstību profesora amatam novērtē, ņemot vērā atbilstību savā nozarē starptautiski atzīta speciālista kritērijiem un ņemot vērā pēdējo sešu gadu laikā iegūto mākslinieciskās jaunrades, pētniecisko, profesionālo un pedagoģisko kvalifikāciju atbilstoši to vērtēšanas kritērijiem.

- Profesora amata pretendenta mākslas specialitātē ir jāatbilst savā nozarē starptautiski atzīta speciālista kritērijiem saskaņā ar Nolikuma 6.2. pantu.
- Profesora amata pretendenta mākslas specialitātē ir jāatbilst mākslinieciskās jaunrades, pedagoģisko un organizatorisko kompetenču kvalifikācijai atbilstoši Nolikuma 7., 9. un 10. nodaļas normām.
- Profesora amata pretendenta mākslas specialitātē pētniecisko kompetenču kvalifikācija atbilstoši Nolikuma 8. nodaļas normām nav obligāta, tomēr tā var tikt papildus novērtēta.
- Profesora amata pretendenta mākslas zinātnes specialitātē ir jāatbilst savā nozarē starptautiski atzīta speciālista kritērijiem saskaņā ar Nolikuma 6.3. pantu.
- Profesora amata pretendenta mākslas zinātnes specialitātē ir jāatbilst pētniecisko, pedagoģisko un organizatorisko kompetenču kvalifikācijai atbilstoši Nolikuma 8., 9. un 10. nodaļas normām.
- Profesora amata pretendenta mākslas zinātnes specialitātē mākslinieciskās jaunrades kompetenču kvalifikācija atbilstoši Nolikuma 7. nodaļas normām nav obligāta, tomēr tā var tikt papildus novērtēta.

Pretendenta atbilstību asociētā profesora amatam novērtē, ņemot vērā pēdējo sešu gadu laikā iegūto mākslinieciskās jaunrades, pētniecisko, profesionālo un pedagoģisko kvalifikāciju atbilstoši to vērtēšanas kritērijiem.

- Asociētā profesora amata pretendenta mākslas specialitātē ir jāatbilst mākslinieciskās jaunrades, pedagoģisko un organizatorisko kompetenču kvalifikācijai atbilstoši Nolikuma 7., 9. un 10. nodaļas normām.
- Asociētā profesora amata pretendenta mākslas specialitātē pētniecisko kompetenču kvalifikācija atbilstoši Nolikuma 8. nodaļas normām nav obligāta, tomēr tā var tikt papildus novērtēta.
- Asociētā profesora amata pretendenta mākslas zinātnes specialitātē ir jāatbilst pētniecisko, pedagoģisko un organizatorisko kompetenču kvalifikācijai atbilstoši Nolikuma 8., 9. un 10. nodaļas normām.

- Asociētā profesora amata pretendenta mākslas zinātnes specialitātē mākslinieciskās jaunrades kompetenču kvalifikācija atbilstoši Nolikuma 7. nodaļas normām nav obligāta, tomēr tā var tikt papildus novērtēta.

Pretendenta atbilstību izsludinātajai docenta, vadošā pētnieka, lektora, pētnieka vai asistenta amata vietai novērtē, ņemot vērā iegūto mākslinieciskās jaunrades, pētniecisko vai profesionālo kvalifikāciju, kā arī pedagoģisko zināšanu pilnveidi pēdējo sešu gadu laikā.

Docenta, lektora vai asistenta amata pretendenta mākslinieciskās jaunrades, pētniecisko vai pedagoģisko un organizatorisko kompetenču kvalifikāciju novērtē atbilstoši Nolikuma 7., 8., 9. un 10. nodaļas kritērijiem.

Vadošā pētnieka, pētnieka vai zinātniskā asistenta amata pretendenta pētniecisko kvalifikāciju novērtē atbilstoši Nolikuma 8. nodaļas kritērijiem.

Starptautiska novērtējuma kritēriji

Pozitīvam starptautiskajam vērtējumam (vērtējums attiecas uz pēdējiem sešiem gadiem) atbilst:

- pretendenti, kuriem ir vismaz divas publikācijas starptautiski citējamās vai starptautiski recenzējamās izdevumos;
- pretendenti, kuri ir strādājuši pētniecības darbā kādā no ārvalstu augstskolām vai zinātniski pētnieciskiem institūtiem, publicējot vismaz vienu zinātnisku publikāciju starptautiski citējamās vai starptautiski recenzējamās izdevumos par šajā periodā paveikto;
- pretendenti, kuri vismaz pusgadu strādājuši par mācībspēkiem vai nolasījuši vismaz vienu pilnu studiju kursu kādā no ārvalstu augstskolām;
- pretendenti, kuri ir bijuši starptautisku pētniecisku vai augstākās izglītības projektu vadītāji vai koordinatori.

Pozitīvam starptautiskajam vērtējumam (vērtējums attiecas uz pēdējiem sešiem gadiem) atbilst pretendenti ar šādiem trim nosacījumiem:

- kuri piedalījušies starptautiskajos kultūras un mākslas projektos vai konkursos, iegūdami atzinību;
- kuru mākslinieciskajai jaunradei ir ievērojama nozīme nacionālajā kultūrā un mākslā;
- kuri ir ieguvuši starptautisku novērtējumu mākslas pedagoģijā – piemēram, vadot mākslas meistardarbnīcas, sagatavojot starptautisku mākslas konkursu laureātus u.c.

Pozitīvam starptautiskajam vērtējumam (vērtējums attiecas uz pēdējiem sešiem gadiem) atbilst pretendenti mākslas zinātņu nozarēs, kuriem ir vairākas publikācijas mākslas zinātņu starptautiskajos akadēmiskajos izdevumos (žurnālos, almanahos, krājumos) vai kuru pedagoģiskajam darbam ir starptautiska publicitāte (vieslekciju cikli, regulāra uzstāšanās konferencēs u.c.).

Pretendenta atbilstība starptautiskajam vērtējumam ir pozitīva, ja viņa darbība atbilst vismaz vienam no iepriekšminētajiem kritērijiem.

Mākslinieciskās jaunrades rezultātu vērtēšana

Pretendentu atbilstību profesora amatam mākslas specialitātēs vērtē vismaz pēc četriem, asociētā profesora amatam mākslas specialitātēs vismaz pēc trim un docenta amatam mākslas specialitātēs vērtē vismaz pēc diviem mākslinieciskās jaunrades vērtēšanas kritērijiem.

Mākslinieciskās jaunrades vērtēšanas kritēriji:

- piedalīšanās starptautiskajos kultūras un mākslas projektos vai konkursos, iegūstot atzinību;
- mākslinieciskās jaunrades rezultātiem ir ievērojama nozīme nacionālajā kultūrā un mākslā;
- ir iegūts starptautisks novērtējums mākslas pedagoģijā – piemēram, vadot mākslas meistardarbnīcas, sagatavojot starptautisku mākslas konkursu laureātus u.c.;

- piedalīšanās starptautiskās izstādēs, kuru darbu atlasī nosaka žūrija, vai dalība starptautiskās personālizstādēs vai citās starptautiski nozīmīgās mākslas norisēs;
- piedalīšanās starptautiskajās mākslas zinātniskajās konferencēs vai mākslas, vai dizaina simpozijos Latvijā un ārvalstīs;
- valsts līmeņa mākslinieciskās jaunrades projektu (izstādes, konkursi, simpoziji u.c.) vadība vai nozīmīga loma to īstenošanā;
- starptautisku mākslinieciskās jaunrades projektu (izstādes, konkursi, simpoziji u.c.) vadība vai nozīmīga loma to īstenošanā;
- starptautiski finansētu mākslinieciskās jaunrades projektu vadība vai nozīmīga loma to īstenošanā;
- eksperta darbība valsts līmeņa vai starptautiskajos mākslinieciskās jaunrades un mākslinieciskās izglītības projektos un programmās;
- līdzdalība starptautisku mākslinieciskās jaunrades un mākslinieciskās izglītības organizāciju un mākslas vai dizaina augstskolu sadarbības tīklu aktivitātēs.

Pētnieciskās kvalifikācijas vērtēšana

Pretendentu atbilstību profesora amatam vērtē vismaz pēc trijiem, bet asociētā profesora amatam vismaz pēc diviem pētnieciskās kvalifikācijas vērtēšanas kritērijiem.

Pētnieciskās kvalifikācijas vērtēšanas kritēriji:

- zinātniskās publikācijas izdevumos, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātajā vispāratzīto recenzējamo zinātnisko izdevumu sarakstā, starptautiskajā zinātniskajā periodikā, starptautiskajos un vietējos zinātniskajos izdevumos vai zinātniskās monogrāfijas (profesoriem – piecas publikācijas, asociētajiem profesoriem – trīs publikācijas);
- piedalīšanās starptautiskajās zinātniskajās konferencēs (ar jebkura veida referātu) Latvijā un ārvalstīs (profesoriem – piecās konferencēs, asociētajiem profesoriem – trijās konferencēs);
- Latvijas Zinātnes padomes un citu valsts pētījumu projektu un programmu vadība vai līdzdalība to īstenošanā;
- starptautiski finansētu pētījumu projektu vadība vai līdzdalība to īstenošanā;
- zinātnisko līgumdarbu vadība vai līdzdalība to īstenošanā;
- eksperta darbība Latvijas Zinātnes padomes un starptautiskajos projektos un programmās;
- starptautisku mākslinieciskās jaunrades un sporta projektu vadība vai līdzdalība to īstenošanā, kā arī līdzdalība izstādēs un konkursos;
- saņemtie patenti un licences.

Pedagoģiskās kvalifikācijas vērtēšana

Pretendentu atbilstību profesora amatam vērtē vismaz pēc pieciem, bet asociētā profesora amatam vismaz pēc četriem pedagoģiskās kvalifikācijas vērtēšanas kritērijiem.

Pedagoģiskās kvalifikācijas vērtēšanas kritēriji:

- doktorantu darbu vadība;
- maģistrantu darbu vadība;
- lekciju, semināru un nodarbību vadība;
- studiju kursu (priekšmetu) programmu izstrāde;
- studiju programmu izstrāde un vadība;
- piedalīšanās ar referātiem akadēmiskajās konferencēs;
- mācību grāmatu un mācību līdzekļu sagatavošana un to nodošana publicēšanai vai izdotie darbi;
- pedagoģisko zināšanu pilnveide un/vai kvalifikācijas celšana ārvalstu un Latvijas augstskolās vai zinātniskās pētniecības, vai kultūras institūcijās;

- lekciju lasīšana vai nodarbību vadīšana ārvalstu augstskolās.

Organizatoriskās kompetences vērtēšana saistībā ar akadēmisko un sabiedrisko darbību

Pretendentu atbilstību profesora amatam vērtē vismaz pēc trijiem, bet asociētā profesora amatam vismaz pēc viena organizatoriskās kompetences saistībā ar akadēmisko un sabiedrisko darbību vērtēšanas kritērijiem.

Organizatoriskās kompetences vērtēšana saistībā ar akadēmisko un sabiedrisko darbību vērtēšanas kritēriji:

- pētniecisko, kultūras un akadēmisko komisiju vai koleģiālo institūciju vadība vai līdzdalība to darbībā;
- starptautisko konferenču vai jaunrades simpoziju organizācijas komisijas vadība vai līdzdalība to darbībā;
- pētniecisko, kultūras un akadēmisko izdevumu redakcijas kolēģijas vadība vai līdzdalība to darbībā;
- augstskolas, fakultātes, institūta, meistardarbnīcas (profesoru grupas), katedras, laboratorijas vadība;
- starptautisko pētniecisko, kultūras, akadēmisko un mākslas nozaru apvienību vadība vai līdzdalība to darbībā;
- oficiāli apstiprināts valsts, pašvaldību un citu juridisko vai fizisko personu dibināto uzņēmēj sabiedrību konsultants.

Apakšprogrammā *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja* iesaistāmo mācībspēku pamatojums un kritēriji noteikti “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Latvijas Kultūras akadēmijā”. Šis dokuments nosaka, ka akadēmiskais personāls Latvijas Kultūras akadēmijā (turpmāk – LKA) ir: profesori, asociētie profesori, docenti, vadošie pētnieki, lektori, pētnieki un asistenti. Akadēmiskais personāls veic studējošo izglītošanu un zinātniskos pētījumus, iekļaujas mākslinieciskās jaunrades procesā.

Akadēmisko personālu akadēmiskos amatos, izņemot profesorus un asociētos profesorus, ievēl LKA Senāts atbilstoši “Nolikumam par vēlēšanām akadēmiskos amatos Latvijas Kultūras akadēmijā”. LKA Satversmē atrunātajos gadījumos, balstoties uz “Nolikumu par vēlēšanām akadēmiskos amatos Latvijas Kultūras akadēmijā”, akadēmisko amatu var ieņemt, noslēdzot darba līgumu uz rektora rīkojuma pamata.

Akadēmiskā personāla uzdevumus, tiesības un pienākumus nosaka LR Augstskolu likums, LR Likums par zinātnisko darbību un LKA Satversme.

Profesors ir savā darbības jomā starptautiski atzīts speciālists, kurš veic mūsdienu līmenim atbilstošu zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades darbu un nodrošina augstas kvalitātes studijas savā zinātnes vai mākslas apakšnozarē. Nepieciešama ne mazāk kā trīs akadēmisko studiju gadu ilga augstskolas pedagoģiskā darba pieredze asociētā profesora amatā.

Profesora amatā mākslas zinātņu nozarēs var ievēlēt personas ar doktora grādu, kurām ir publikācijas mākslas zinātņu akadēmiskajos izdevumos, mācību grāmatas vai mācību līdzekļi un kuru zinātniskajam un pedagoģiskajam darbam ir publicitāte (vieslekcijas, regulāra uzstāšanās konferencēs, līdzdalība starptautisko izdevumu redkolēģijās u. tml.).

Profesora amatā mākslas apakšnozarēs var ievēlēt personas ar akadēmisko grādu attiecīgajā nozarē, kurām ir radošas darbības augsta nozīmība nacionālajā kultūrā un mākslā, kuras piedalās starptautiskos kultūras un mākslas pasākumos (projektos, konkursos, festivālos, publikācijas 2 akadēmiskos izdevumos), kuras izstrādā un vada jaunas augstskolas studiju programmas, kuras ir mācību grāmatu vai mācību līdzekļu autori. Nepieciešama arī ne mazāk kā trīs akadēmisko studiju gadu ilga augstskolas pedagoģiskā darba pieredze asociētā profesora amatā un profesionālās darbības pieredze mākslinieciskajā jaunradē vai kultūras vadzinībās.

Profesoru štata vietu skaitu un sarakstu LKA nosaka LKA Senāts. Profesors tiek ievēlēts uz sešu gadu periodu.

Asociētais profesors ir savā nozarē atzīts speciālists, kurš veic mūsdienu līmenim atbilstošu zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades darbu un nodrošina augstas kvalitātes studijas savā zinātnes vai mākslas apakšnozarē. Nepieciešama ne mazāk kā piecu akadēmisko studiju gadu ilga augstskolas pedagoģiskā darba pieredze.

Asociētā profesora amatā mākslas zinātņu nozarēs var ievēlēt personas ar doktora grādu, kurām ir publikācijas akadēmiskos izdevumos, mācību grāmatas vai mācību līdzekļi, kuras piedalās valsts un starptautiskos kultūras, mākslas un izglītības projektos.

Asociētā profesora amatā mākslas apakšnozarēs var ievēlēt personas ar maģistra grādu, kurām ir radošās darbības augsta nozīmība nacionālajā kultūrā un mākslā, kuras piedalās valsts un starptautiskos kultūras, mākslas un izglītības projektos un kurām ir pastāvīga profesionālās darbības pieredze mākslinieciskajā jaunradē vai kultūras projektu vadībā. Nepieciešama ne mazāk kā piecu akadēmisko studiju gadu ilga augstskolas pedagoģiskā darba pieredze.

Asociētā profesora štata vietu skaitu atbilstoši nepieciešamībai un finansējuma iespējām nosaka LKA senāts. Asociētais profesors tiek ievēlēts uz sešu gadu periodu.

Docents ir savā nozarē atzīts speciālists, kurš veic mūsdienu līmenim atbilstošu zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades darbu un nodrošina augstas kvalitātes studijas savā zinātnes vai mākslas apakšnozarē.

Docenta amatā var ievēlēt doktorus, kuriem ir mākslas zinātņu apakšnozarei atbilstošas publikācijas akadēmiskajos izdevumos, mācību grāmatas vai mācību līdzekļi un kuri piedalās dažādos kultūras, mākslas un izglītības projektos. Docenta amatā mākslas apakšnozarēs var ievēlēt arī personas ar akadēmisko grādu, kurām ir nozīmīgi sasniegumi nacionālajā kultūrā un mākslā un kurām ir pastāvīga profesionālās darbības pieredze mākslinieciskajā jaunradē vai kultūras projektu vadībā.

Docenta štata vietu skaitu atbilstoši nepieciešamībai un finansējuma iespējām nosaka LKA Senāts. Docents tiek ievēlēts uz sešu gadu periodu.

Lektors ir savā nozarē atzīts speciālists, kurš veic atbilstošu zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades darbu un nodrošina kvalitatīvas studijas zinātnes vai mākslas apakšnozarēs.

Lektora amatā var ievēlēt personas, kurām ir vismaz maģistra grāds, atbilstošas zinātniskas publikācijas vai publicēti mācību līdzekļi un kuras piedalās dažādos kultūras, mākslas un izglītības projektos. Lektora amatā var ievēlēt arī personas ar akadēmisko grādu, kurām ir pastāvīga 3 profesionālās darbības pieredze mākslinieciskajā jaunradē vai kultūras projektu vadība.

Lektora štata vietu skaitu atbilstoši nepieciešamībai un LKA katedru ieteikumam un finansējuma iespējām nosaka rektors. Lektors tiek ievēlēts uz sešu gadu periodu.

Asistenti ir speciālists, kurš veic zinātnisko vai mākslinieciskās jaunrades darbu un nodrošina kvalitatīvas studijas savā nozarē.

Asistenta amatā var ievēlēt personas ar vismaz maģistra grādu vai personas ar akadēmisku grādu, kurām ir pastāvīga profesionālā darbība mākslinieciskajā jaunradē vai kultūras vadībizinībās.

Asistenta štata vietu skaitu atbilstoši nepieciešamībai, finansējuma iespējām un katedru ieteikumam nosaka rektors. Asistents tiek ievēlēts uz sešu gadu periodu.

Vadošie pētnieki un pētnieki ir personas, kuras veic LKA uzdevumiem atbilstošu zinātnisko darbību saskaņā ar LR Likumu par zinātnisko darbību. Par vadošiem pētniekiem var būt personas ar doktora grādu; par pētniekiem – personas ar doktora vai maģistra grādu.

Vadošo pētnieku un pētnieku štata vietu skaitu atbilstoši nepieciešamībai un finansējuma iespējām nosaka rektors. Vadošie pētnieki un pētnieki tiek ievēlēti uz sešu gadu periodu.

Profesora galvenie uzdevumi ir augsti kvalificētu lekciju lasīšana; studiju nodrošināšanu savā kursā; pētniecības darba vadīšana zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades vadīšana nozarē, kas atbilst profesora štata vietas nosaukumam; doktora līmeņa studiju un pētnieciskā darba vadīšana; mācību grāmatu un mācību līdzekļu sagatavošana; piedalīšanās studiju programmu,

akadēmijas struktūrvienību darba un kvalitātes vērtēšanā; jaunu zinātnieku, mākslinieku un speciālistu gatavošana.

Asociētā profesora galvenie uzdevumi ir lekciju lasīšana, studiju nodrošināšana savā programmā, aktīvs pētniecības darbs zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades nozarē, kura atbilst asociētā profesora štata vietas nosaukumam; pētniecības darba vadīšana doktora vai maģistra grāda iegūšanai, mācību grāmatu un mācību līdzekļu sagatavošana; jaunu zinātnieku, mākslinieku un speciālistu izglītošana un atbalstīšana.

Docenta galvenie uzdevumi ir lekciju lasīšana, studiju nodarbību vadīšana; pētniecības darbs zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskajā jaunradē, kas atbilst štata vietas nosaukumam.

Lektora galvenie uzdevumi ir lekciju lasīšana, studiju nodarbību vadīšana; pētniecības darbs zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskajā jaunradē, kas atbilst lektora štata vietas nosaukumam.

Asistenta galvenie uzdevumi ir praktisko nodarbību vadīšana, pētniecība un mākslinieciskā jaunrade.

Akadēmiskā personāla tiesības un pienākumi ir sekmēt mācību, studiju un pētniecības darba brīvību, veicināt atklātumu LKA pārvaldē un tās lietu kārtošana.

Akadēmiskais personāls ir atbildīgs par savu akadēmisko, pētniecisko un mākslinieciskās jaunrades pienākumu pildīšanu.

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām, ietvert analīzi par mācībspēku kvalifikācijas atbilstību studiju programmas rezultātu sasniegšanai.

Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku kvalifikācijas atbilstības vērtēšanas kritēriji ir formulēti sekojošos dokumentos: JVLMA “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā”, LMA “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Latvijas Mākslas akadēmijā” un LKA “Nolikumā par akadēmiskajiem amatiem Latvijas Kultūras akadēmijā”, kuri izstrādāti, pamatojoties uz sekojošos ārējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām:

- JVLMA, LMA un LKA Satversmes,
- Augstskolu likums,
- Zinātniskās darbības likums,
- Izglītības likums,
- LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 49 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm”,
- LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 391 “Profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanas kārtība”,
- Augstākās izglītības padomes “Lēmums par nozaru profesoru padomēm”,
- Augstākās izglītības padomes “Rekomendācijas par profesoru un asociēto profesoru ievēlēšanas kārtību un par pretendentu kvalifikācijas novērtēšanas kritērijiem” (04.04.2001), t.sk., tā 1. pielikumu “Kritēriji profesora amata pretendenta atbilstībai starptautiskajam vērtējumam”, kas ietver arī norādes par kritērijiem mākslas nozarēs,
- LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 994 “Kārtība, kādā augstskolas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem”.

Nolikumi precizē augstāk minētajos tiesību aktos izvirzītās prasības, piemērojot tās JVLMA, LMA un LKA augstskolu Satversmēs noteiktajiem darbības mērķiem un uzdevumiem.

Akadēmiskajam personālam nepieciešamā izglītība studiju kursu īstenošanai profesionālajā doktora studiju programmā *Mākslās* noteikta sekojoša:

- obligātās, A daļas studiju kursu akadēmiskā personāla studiju programmā noteiktā kvalifikācija: docētāji ar doktora vai maģistra grādu atbilstošajā zinātnes nozarē vai apakšnozarē, atbilstoša profesionālā kvalifikācija un tālākizglītība par inovācijām augstākās izglītības sistēmā vai augstskolu didaktikā;

- ierobežotās izvēles studiju kursu, prakses, valsts pārbaudījumu, brīvās izvēles studiju kursu akadēmiskā personāla studiju programmā noteiktā kvalifikācija: docētāji ar doktora vai maģistra grādu, profesionālā darba pieredze, tālākizglītība par inovācijām augstākās izglītības sistēmā vai augstskolu didaktikā. Valsts pārbaudījumu komisijā ir vismaz viena persona, kas ir ieguvusi profesionālo vai zinātnisko doktora grādu mākslās ārvalstīs vai vismaz viens ārvalstu profesionālās organizācijas vai augstskolas pārstāvis, kurš veic mūsdienu līmenim (attiecīgās nozares vai saistīto kultūras un radošo industriju nozaru perspektīvākajām attīstības tendencēm) atbilstošu mākslinieciskās jaunrades darbu.

Profesionālās doktora studiju programmas īstenošanā ir iesaistīts augstas kvalifikācijas akadēmiskais personāls, kas izvēlēts izvērtējot mācībspēku mākslinieciskās jaunrades, zinātniskās un pedagoģiskās biogrāfijas, CV dokumentus, vēlēšanu procesu un rezultātus, akadēmiskā personāla pašnovērtēšanas ziņojumus, studējošo darba rezultātus un studējošo atsauksmes. JVLMA, LMA un LKA apstiprina, ka akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Studiju programmas obligātās un ierobežotās izvēles studiju kursu īstenošanā iesaistīti:

- 20 JVLMA ievēlēts docētājs – 10 profesori, 8 asociētie profesori, 2 docenti; kā arī pieaicinātā docētāja, programmas direktore *Dr.art. Līga Pētersone*;
- 15 LMA ievēlēti profesori un asociētie profesori;
- 9 LKA ievēlēti profesori un asociētie profesori.

Mācībspēku izvēles kritēriji aprakstīti iepriekšējā sadaļā (skatīt apakšnodaļu 4.1.). Visiem mācībspēkiem ir atbilstoša akadēmiskā un pētnieciskā vai radošā darbība, pieredze un publikācijas.

JVLMA, LMA un LKA akadēmiskā personāla kvalitatīva sastāva nodrošināšanai, personāla vēlēšanām ir izvirzīti kritēriji ar uzrādīto sasniegumu diferencētu vērtējumu. Kvalifikācijas kritēriju ievērošanu akadēmiskā personāla (īpaši profesoru un asociēto profesoru) ievēlēšanā izvērtē un sniedz savu rekomendāciju pieaicināti neitrāli eksperti. Šādai pieejai ir būtiska nozīme kvalitatīva akadēmiskā personāla atlasei un atjaunotnei. Studiju darba kvalitātes uzturēšanai, tai skaitā arī konkurences veidošanas procesam, tiek plānots pieaicināt stundu mācībspēki un uz īslaicīgiem līgumiem strādājošus docētājus no citām mākslinieciskajām institūcijām.

Docētāju sastāva veidošanā tiek strādāts pie tādu kritēriju piemērošanas, kas sekmē sastāva atjaunotni, akadēmisko amatu skaita un personāliju stabilitāti, slodžu sadales vienmērību, ciešāku sadarbību ar profesionālajām institūcijām, t.sk. darba devējiem.

Optimālā studiju programmas akadēmiskā personāla struktūra izriet no studiju programmas izvirzītajiem darbības uzdevumiem un var būt un ir atšķirīga pa apakšprogrammām un mākslinieciskajām jomām. Darbojoties brīvas konkurences izglītības un akadēmisko pakalpojumu tirgū, JVLMA, LMA un LKA sekmē elastīgu un atraktīvu personāla piesaistes politiku.

Arvien paplašinās viesprofesoru piesaistīšana, piedāvājot šīs vietas visupirms savā nozarē izcilākajiem profesionāļiem – gan Latvijas, gan ārvalstu pedagogiem, kuru kvalifikācijas atbilstību attiecīgajam nosaukumam nosaka atbilstoši JVLMA, LMA un LKA iekšējos normatīvajos aktos noteiktajam.

4.3. Raksturot augstskolas/ koledžas piemērotos mehānismus un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai, sniegt piemērus par mācībspēku zinātniski pētniecisko darbību (ja piemērojams, māksliniecisko jaunradi).
Pielikumā pievienoti:

- Saraksts ar visiem mācībspēkiem, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā.
Skatīt pielikumu Nr. 11.
- Visu mācībspēku, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā, radošās un zinātniskās biogrāfijas (*Curriculum Vitae Europass* formātā).
Skatīt pielikumu Nr. 12.
- Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamos izdevumos vai pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts.
Skatīt pielikumu Nr. 13.

4.3.1. Apakšprogramma *Mūzika un skatuves māksla*:

JVLMA mācībspēku profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana un profesionālās meistarības pilnveide tiek īstenota atbilstoši nolikumā “Nolikums par JVLMA personāla mobilitāti Erasmus mūžizglītības programmas ietvaros” un rīkojumā “Rīkojums par akadēmiskā personāla augstākās izglītības profesionālo pilnveidi *Kārtība, kādā Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas akadēmiskais personāls īsteno augstākās izglītības profesionālo pilnveidi*” noteiktajām prasībām. JVLMA visam personālam ir nodrošinātas plašas iespējas profesionālās pilnveides nolūkos izmantot arī Erasmus mūžizglītības programmas.

JVLMA darbība ir vērsta uz starptautiskās sadarbības attīstību globālā mērogā un uz integrāciju Eiropas mūzikas, dejas un mākslas izglītības sistēmā, lai veicinātu mācībspēku apmaiņu un nodrošinātu to izglītību augstā kvalitātē. JVLMA darbība balstās uz īstermiņa aktivitātēm (viesprofesoru meistarklases, semināri, lekcijas), docētāju apmaiņu, dažādiem pasākumiem (koncerti, konkursi, festivāli, konferences, izstādes, individuālie pētījumi), dažādu ES projektu realizāciju, VIAA pārvaldītajām programmām, vēstniecību projektiem, kas tiek realizēti ar Eiropas valstu diplomātisko pārstāvniecību atbalstu, un transnacionālām programmām – *Yamaha*, *USA Fulbright*. Mācībspēku apmaiņa galvenokārt notiek ES programmas ERASMUS + un NORDPLUS ietvaros. JVLMA ir noslēgusi divpusējos līgumus ar apmēram 100 Eiropas mūzikas augstskolām.

Tiek atbalstīta docētāju radošā darbība, nodrošinot koncertprakses iespējas JVLMA koncertzālēs, kā arī, konkursa kārtībā, atbalstot koncertdarbību ārpus JVLMA. Tiek veicināta svešvalodu apguve, kā arī zināšanu pārnese kolēģu starpā un mentorings.

Visas studiju programmas īstenošanā iesaistītās akadēmiskās struktūrvienības veikušas aktīvu māksliniecisko darbību un izmantojušas JVLMA piedāvātās starptautiskās mobilitātes iespējas akadēmisku, māksliniecisku un pētniecisku aktivitāšu veikšanai.

Iepriekšējos sešos gados JVLMA sasniegusi būtiskus rezultātus zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanā, kā arī sadarbības iesaistē starptautiskos projektos. Asociētā profesora *Dr.art. Valda Bernhofa* vadībā tiek īstenots Latvijas–Lietuvas–Taivānas zinātniskās sadarbības atbalsta fonda projekts “Brain-Computer Music Interfacing for Embodied Musical Interaction”, tā īstenošana paredzēta līdz 2021. gadam. V. Bernhofs kā projekta grupas dalībnieks iesaistījies arī Heidelbergas (Vācija) universitātes Neiroloģijas klīnikas un Vācijas valdības finansētā zinātniskā projektā “Neuronale Grundlagen der Klangwahrnehmung und musikalisches Lernen” grupā “Music and Brain”, kas tiek īstenots sadarbībā ar Grācas un Bāzeles universitātēm. Dalība starptautiskos projektos rezultējas ar nozarei nozīmīgām, starptautiskās datubāzēs iekļautām publikācijām, piemēram: Serrallach B., Gross C., Bernhofs V., Engelmann D., Benner J., Gündert N., Blatow M., Wengenroth M., Seitz A., Brunner M., Seither S., Parncutt R., Schneider P. and Seither-Preisler A. (2016). Neural biomarkers for dyslexia, ADHD and ADD in the auditory cortex of children. *Frontiers in Neuroscience*, 10 (324), pp. 1-23⁹.

⁹ <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fnins.2016.00324/full>

2018. gada februārī vadošie Latvijas mūzikas zinātnieki, JVLMA muzikoloģijas katedras mācībspēki uzsākuši fundamentālu Latvijas mūzikas vēstures pētniecību, kas izriet no vajadzības papildināt fragmentāro Latvijas mūzikas vēsturi. Vairākos krājumos plānots atspoguļot līdz šim maz pētītus, pētnieku redzeslokā nenonākušus jautājumus, kas skar gan akadēmiskās, gan tradicionālās mūzikas vēsture aspektus Latvijas teritorijā. Vēlētais zinātniskais personāls, kurš ilgtermiņā pievērsās Latvijas mūzikas vēstures pētniecības projektam, publicē nozīmīgus pētījumus arī citos, gan Latvijas, gan ārvalstu izdevumos. Nozīmīga ir prof. M. Boiko šķirkļa “Latvia: history, culture, and geography of music” (2019) izdošana starptautiski atzītajā enciklopēdiskajā izdevumā “The Sage International Encyclopedia of Music and Culture” (Vol. 3.). Etnomuzikoloģijā, veicinot arvien jaunu starptautisko sadarbību, nozīmīgs ir pētnieces, profesores, *PhD* Andas Beitānes pienesums. Kopš 2017.g., sadarbībā ar Vīnes Mūzikas un izpildītājmākslu universitāti, tiek īstenots starptautiskas projekts “European Voices: Audiovisuals.” Projekta ietvaros 2018. g. iznāca prof. Beitānes grāmata un dubultalbums “Notes from Latvia: Multipart Music in the Field,” kas ir pētījums par tradicionālo daudz balsīgo mūziku Latvijā. Sadarbībā ar JVLMA, iznākusi arī otrā publikācija sērijā “European Voices: Audiovisuals,” – “Jashar and Idajet Sejdiu. Our songs are indulget,” kuras autors ir Vīnes Mūzikas un izpildītājmākslas universitātes Tautas mūzikas pētniecības un etnomuzikoloģijas institūta vecākais pētnieks un JVLMA viesprofesors Ardians Ahmedaja.

Nozīmīgs jaunpienesums latviešu mūzikas vēsturē ir virknei studiju programmā iesaistīto mācībspēku izstrādātajām zinātniskajām monogrāfijām. Piemēram, profesores *Dr.art.* Baibas Jaunslavietes (sastādītāja un nodaļu un rakstu autore) “Maija Einfelde dzīvē un mūzikā” (2016), profesora *Dr.art.* Guntara Prāņa *Missale Rigense* Livonijas garīgajā kultūrā. Gregoriskie dziedājumi viduslaiku Rīgā (2018), profesores *PhD* Andas Beitānes grāmata un dubultais CD *Notes from Latvia. Multipart Music in the Field* (2018), asociētā profesora *Dr.art.* Indriķa Veitnera “Latvijas dzeza vēsture 1922–1940” (2018), profesora *Dr.art.* Jāņa Kudiņa zinātniskā monogrāfija “Oskars Stroks. Tango Karaļa mantojums” (2019).

Studiju programmā iesaistītie Izpildītājmākslas nodaļas docētāji aktīvi iesaistās starptautiskos projektos, veicina sadarbību un pieredzes apmaiņu izpildītājmākslā un horeogrāfijā, regulāri sniedz solo koncertus, piedalās kamer mūzikas projektos un jaundarbu pirmatskaņojumos, kā arī CD ierakstos.

Daži piemēri:

- asociētais profesors Toms Ostrovskis no 2016. līdz 2019. gadam bijis dalībnieks “ActInArt” Nordplus mobilitātes tīkla projekta aktivitātēs (uzņēmējdarbība kultūrizglītībā). Savukārt SKANI izdevniecība 2018. gadā laidusi klajā T. Ostrovskā klaviermūzikas CD “Alfrēds Kalniņš. *Moments Musicaux*”.
- Professore Aira Birziņa līdzās ļoti aktīvai vietējai un starptautiskai koncertdzīvei pēdējo sešu gadu periodā bijusi vairāku CD ierakstu autore un iniciatore, kā arī Jāzepa Vītola 6. starptautiskā kordiriģentu konkursa mākslinieciskā vadītāja (2018.-2019.), A. Birziņa ir arī Triju Zvaigžņu ordeņa kavaliers.
- Arī profesores Vitas Kalnciema pēdējo sešu gadu periods radoši bijis ļoti aktīvs – izskanējusi virkne vietēju un starptautisko koncertu, veikti daudzi pirmatskaņojumi, ierakstīti vairāki CD, bijuši pieredzes braucieni uz Dāniju (2016, 2017) un Vāciju (2018), kur ērģelniece piedalījies starptautisku ērģelnieku konkursu vērtēšanā, vasaras kursos un meistarklasēs. 2015.-2016. gadā *Erasmus* programmas ietvaros V. Kalnciema sniegusi vairākas meistarklases Vācijā, Krievijā un Itālijā.
- Profesors Juris Kalnciems – no 2009. gada ir starptautiskā projekta *Crossing Keyboards* izveidotājs un organizators, iekļaujot Tallinas, Viļņas, Helsinku, Stokholmas, Reikjavikas mūzikas augstskolas (meistarklases un studentu koncerti).

- Selgas Mences kora mūzika skan daudzos profesionālo un amatieru koru koncertos, konkursos un festivālos Latvijā (t.sk. Dziesmu svētkos), kā arī Eiropā, Āzijā, Amerikā. Arī prof. Mence ir apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni.
- Arī JVLMA Džeza klases vadītājs, asociētais profesors Indriķis Veitners aktīvi darbojies starptautiskajā laukā, tai skaitā 2016. gadā kopā ar studentu grupu piedalījies starptautiskā muzikālā projektā “Etnic Process” Bīrstonas Džeza festivālā, sniedzis meistarklases un koncertējis Nebraskas universitātē Omahā (ASV; 2018, 2019) un no 2015. gada ir vieslektors Viljandi Kultūras akadēmijā (Igaunija). JVLMA ir aktīva starptautisko džeza izglītības organizāciju AEC PJP (*Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen, Pop and Jazz Platform*) un IASJ (*International Association of Schools of Jazz*) dalībniece.

Mākslas zinātņu doktora grāda pretendente, docente Valda Vidzemniece savā darbībā apvieno gan akadēmisko, gan māksliniecisko darbību. No 2014. gada V. Vidzemnieces vadībā radīta virkne jaundarbu, oriģinālhoreogrāfijas, deju kompozīciju un uzvedumu koncertiem un izrādēm. 2017., 2018. gadā V. Vidzemniece īstenojusi vairākus starpdisciplinārus projektus sadarbībā ar RISEBA Audiovizuālās komunikācijas katedras studentiem un JVLMA Džeza mūzikas katedras studentiem. No 2017. līdz 2019. gadam V. Vidzemniece piedalījusies arī starptautiskā pētnieciskā projektā, kas tapis sadarbībā ar Džūliju Brodi (Kenyon College, ASV)¹⁰.

Arī profesors Guntars Prānis, asociētā profesore Terēze Zīberte-Ijaba un asociētais profesors Indriķis Veitners un docents DMA Jānis Porietis, kurš ieguvis profesionālo doktora grādu mūzikā Kanzasas universitātē (ASV), ir mācībspēki, kas šajā studiju programmā apvieno radošās darbības izcilību apvienojumā ar akadēmisko pieredzi, tā radošo sasniegumu klāstā apvienojot gan vietējas, gan starptautiskas nozīmības pētniecisko un analītisko darbību ar izvērstu augstākā līmeņa mākslinieciski radošo darbību savā jomā.

Studiju programmā iesaistītie mācībspēki veic regulāru darbu arī dažādās žūrijās gan Latvijas, gan starptautiskā līmenī (G. Prānis, T. Ostrovskis, A. Birziņa, V. Vidzemniece, V. Kalnciema, J. Kalnciems, R. Kronlaks, S. Mence, M. Ozoliņš, J. Porietis, J. Maļeskijs, E. Saksons, I. Veitners, T. Zīberte-Ijaba), kā arī veic darbu akreditācijas komisijās mūzikas skolām un studiju programmām (A. Beitāne, T. Ostrovskis, V. Kalnciema, J. Kalnciems, R. Kronlaks, J. Porietis).

Mūzikas akadēmijas docētāji ir iemantojuši lielu popularitāti, ir pierādījuši sevi kā augstas klases savas mākslinieciskās jomas meistari, par ko liecina docētāju vairākkārtēji atkārtoti ielūgumi, saņemtas pateicības un izcilas atsauksmes par ieguldīto darbu partneru augstskolās. Docētāju uzrādītais augstais mākslinieciskais līmenis un pedagoģiskā profesionalitāte ir sekmējusi ārvalstu studentu piesaisti studijām JVLMA.

4.3.2. Apakšprogramma *Vizuālā māksla un dizains:*

Latvijas Mākslas akadēmijā tiek īstenoti plaši akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi izmantojot ESF projektu “Stiprināt Latvijas Mākslas akadēmijas akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās”, Nr. 8.2.2.0/18/A/015. Projekta ietvaros ir paredzēta LMA akadēmiskā personāla kompetences pilnveidošana; LMA akadēmiskā personāla stažēšanās pie komersantiem; LMA akadēmiskā personāla profesionālās / akadēmiskās angļu valodas mācības; LMA akadēmiskā personāla specializētās mācības un LMA Cilvēkresursu attīstības plāna īstenošana.

LMA Cilvēkresursu attīstība ir ietverta sekojošajos LMA Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas stratēģiskajos uzdevumos:

- studiju procesa internacionalizācija. Tai skaitā Internacionalizācijas stratēģijas izstrāde, starptautiska mācībspēku un studentu piesaiste, starptautiskas kopīgo grādu maģistra un

¹⁰ Publikācija interneta žurnālā “Journal of Movement Arts Literacy” (ASV). Raksts: *Labanotation of Latvian Folk Dance: Tracing the Story of Cūkas Driķos Through The Notation Process. Sadarbībā ar J. Brodie, H. Russ, D. Gavare* (2019)

doktora programmas izstrādes un ieviešanas, starptautisku apmaiņu un mākslinieku rezidenču programmu īstenošana, starptautisku rezidenču centru attīstība;

- talantu koncentrācija. Labāko pasniedzēju un studējošo piesaiste, labāko mācībspēku un studentu piesaiste starptautiskajā tirgū un labāko pētnieku, tai skaitā labāko pasaules klases pētnieku starptautiskajā tirgū, piesaiste.

Cilvēkresursu attīstība tieši ir ietverta sekojošajos Stratēģijas aktuālajos uzdevumos:

- jāveicina doktora studiju attīstība, attīstot doktora studijas mākslas, mākslas zinātnes un kultūras teorijas un dizaina jomā;
- jāatbalsta māksliniecisko un dizaina pētījumu iekļaušana mākslas un dizaina doktora studijās un jāsadarbojas ar citām Eiropas augstskolām, praksē balstīto pētījumu lomas aktualizācijai humanitāro zinātņu jomā.

Kā arī Cilvēkresursu attīstība nosaka tiešus Stratēģijas īstenošanas soļus – pedagogu un akadēmiskā personāla pētnieciskās un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana līdz kompetencei, kas nodrošina konkurētspēju ne tikai Eiropas, bet arī pasaules mērogā, tā veicinot pedagogu un izglītībā nodarbināto prestiža paaugstināšanos, nodrošinot nepārtrauktu būtisku darba samaksas paaugstināšanu.

Apakšprogrammas īstenošanā iesaistītie LMA pasniedzēji aktīvi iesaistās LMA pētnieciskajā un mākslinieciski radošā darbībā.

Pētniecības jomā tas ir ieguldījums LMA valsts simtgadei veltītā projekta “Latvijas mākslas vēsture Latvijas valsts simtgadei”, kura ietvaros kopš 2013. gada jau ir publicēti trīs Latvijas akadēmiskie mākslas vēstures sējumi latviešu un angļu valodā. Visi trīs sējumi ir ļoti augsti novērtēti Latvijas zinātnes vidē.

“Latvijas mākslas vēstures” III sējuma zinātniskajai grupai Eduarda Kļaviņa vadībā tiek piešķirts Latvijas Zinātņu akadēmijas diploms “Latvijas zinātnes nozīmīgākais sasniegums 2019. gadā”. 2016. gadā Latvijas Zinātņu akadēmija ierindoja “Latvijas mākslas vēstures” V sējumu starp 11 labākajiem teorētiskās zinātnes sasniegumiem Latvijā. 2014. gadā “Latvijas mākslas vēstures” IV sējums tika atzīts par vienu no 12 gada nozīmīgākajiem sasniegumiem Latvijas zinātnē.

Latvijas Mākslas akadēmijā regulāri tiek īstenotas starptautiskas zinātniskas konferences. Tā 2019. gadā noritēja The Migration of Artists and Architects in Central and Northern Europe. 1560–1900: International Conference at the Art Academy of Latvia and Rundāle Palace Museum. 26–28 September 2019. Vadītāja – Anna Ancāne. Dalībnieki – zinātnieki no ASV, Beļģijas, Dānijas, Grieķijas, Horvātijas, Igaunijas, Itālijas, Latvijas, Lielbritānijas, Lietuvas, Nīderlandes, Polijas, Slovēnijas un Vācijas.

Latvijas Mākslas akadēmijas žurnāls “Mākslas vēsture un teorija”, sākot ar 23. laidieni, kurā tika publicēti 10 raksti, ir indeksēts Scopus® datu bāzē (Elsevier B.V.) Sākot ar 2018. gadu, žurnāls Mākslas vēsture un teorija ir iekļauts Scopus® (Elsevier B.V.) datu bāzē: <https://www.scopus.com/sourceid/21100870837>.

Vienlaikus Latvijas Mākslas akadēmijā tiek īstenotas mākslinieciski radošas un māksliniecisko pētījumu aktivitātes. Raksturīgs starpdisciplināru aktivitāšu piemērs ir Latvijas Mākslas akadēmijas starptautiskais Simtgades projekts – “Nākotnes māksla / Nākotnes zīmes”. Šī projekta ietvaros Latvijas Mākslas akadēmija īstenoja 2015. gadā 1. jaunās mākslas mini-biennāle “Nākotnes māksla / Nākotnes zīmes”, 2016. gadā – mākslas, dizaina un futuroloģijas konference “Nākotnes māksla / Nākotnes valsts”, 2017. gadā 2. jaunās mākslas mini-biennāle “Mākslas nākotne/Nākotnes revolūcija” un māksliniecisko pētījumu izstāde – projekts “Nākotnes māksla / nākotnes dokumenti” un šo projektu 2019. gada vainagoja Jaunās mākslas biennāle “Nākotnes māksla / Nākotnes zīmes” un starptautiska mākslas izglītības un pētniecības konference “Nākotnes māksla / Nākotnes zīmes”.

“MĀKSLAS NĀKOTNE/NĀKOTNES REVOLŪCIJA”

2. jaunās mākslas mini-biennāle “Mākslas nākotne/Nākotnes revolūcija” bija apskatāma LMA no 16. novembra līdz 2. decembrim. Mini-biennāles, kuras sauklis ir “Nākotne iestāsies šeit un tagad un tā vienmēr būs revolūcija!”, ietvaros notiks performances, lekcijas un Nākotnes mākslas

manifesta darbnīca. 2. Jaunās mākslas mini-biennāle “Mākslas nākotne/Nākotnes revolūcija” ir Latvijas Mākslas akadēmijas Simtgades projekta “Nākotnes māksla / Nākotnes zīmes” daļa. Projekta ietvaros 2015. gadā tika īstenota 1. Jaunās mākslas mini-biennāle “Nākotnes māksla / Nākotnes zīmes”. 2016. gadā – mākslas, dizaina un futuroloģijas konference “Nākotnes māksla / Nākotnes valsts”. Projekts tika īstenots profesora Andra Teikmaņa vadībā.

Aija Freimane īsteno ERAF finansētas pētījumu “Dizaina sociāli-ekonomiskās ietekmes identifikācijas sistēma zināšanu intensīvas tautsaimniecības transformācijai Latvijā”, tā ietvaros jaunākā publikācija publicēta 2019. gadā – “Perceived design Value through the Lens of Generation Z”, CUMULUS Bogota conference The Design After, Bogotā, Kolumbijā.

Grāmatu mākslinieka Jura Petraškeviča grāmata “Juris Petraškevičs. Ērika un bailes” (2019, izdevniecība “Liels un mazs”), iekļauta 100 izcilu grāmatu sarakstā. Frankfurtas grāmatu mese, Vācija; nominēta konkursā “Zelta ābele”.

Ievērojamo starptautisko pieredzi pasniedzēji iegulda studentu sagatavošanā starptautiskiem sasniegumiem, tā 2015. gadā Scenogrāfijas nodaļas studenti Mārtiņa Kalsera vadībā Prāgas kvadrinālē iegūst daudzsoļāko jaunos scenogrāfu balvu.

Barbara Ābele piedalās projekta “Anatomy&Beyond” īstenošanā, kuru realizē Rīgas Stradiņa universitātes un LMA sadarbības ietvaros ar starptautisko medicīnas mākslas institūciju “Anatomy&Beyond”, RSU Anatomijas muzeju un Paula Stradiņa medicīnas vēstures muzeja iesaisti.

Ieva Krūmiņa 2018. gadā ir kūrējusi Latvijas Mākslas akadēmijas Tekstilmākslas katedras izstāde “Process” Vitebskas Valsts universitatē Baltkrievijā.

Jānis Murovskis ir piedalījies starptautiskās mākslinieku grupu izstādēs: 2019 – Prints of the World Nakagavamura muzejs, Nagano, Japānā, 2018 – Friend's Friend International Contemporary Print īpaši uzaicināto dalībnieku grafikas darbu kopizstāde Ikeda Mākslas muzejs, Urasa, Japānā un 2017 – Awagami starptautiskā miniatūrgrafikas izstāde Tokušima, Japānā un Sestajā NBC Tokijas sietspiedes bienālē, Japānā.

Raitis Šmits sadarbībā ar Bāzeles Mākslas akadēmiju un Šveices nacionālais zinātnes fonda atbalstu no 2017. līdz 2020. gadam īsteno Eco Data – Eco Media – Eco Aesthetics pētniecības projektu. 2019. g. sadarbībā ar Rasu Šmiti un Jens Hauser, bija RIXC festivāla starptautiskās mākslas un ekoloģijas izstādes Un/Green kurators, Nacionālais Mākslas muzejs, Rīga, Latvija.

Gļebs Panteļejevs 2017. gadā piedalījās konkursā par pieminekļa karagūstekņiem veltīta izveidi Zēdelgemā, Beļģijā, starp realizētajiem darbiem var minēt 2019. Strūklaka Lietussargs, Ventspils, Latvija, 2019. Skulptūra Mīlestībai, Elejas pils parks, Eleja, Latvija, 2018. Piemiņas zīme-cilnis sabiedriskam darbiniekam, mācītājam Teodoram Grīnbergam, Ventspils 1. Valsts ģimnāzijas ēka, Ventspils, Latvija.

Aigars Bikše 2018. gadā piedalījās Manilas Biennālē, Manila (Filipīnas) ar publisku instalāciju Sarkanais Slidkalniņš, viņa tēlniecības darbi ir uzstādīti Rīgā un Rēzeknē, savukārt 2015. gadā viņš piedalījās 51. Starptautiskā Venēcijas Biennāles satelīta projektā, Venēcijā (Itālija), ar starpdisciplināru mākslas projektu Rozā Māja, kura izveidē piedalījās Aigars Bikše, Kristaps Gulbis un Mākslas Menedžmenta un Informācijas Centrs (MMIC).

Kristaps Zariņš pēdējos sešos gados ir īstenojis vairākas personālizstādes, no kurām nozīmīgākās ir: 2019 – “Plastmasas grieķi”, Rīga, Latvijas Zinātņu akadēmijā, 2017 – “Un atkal ziedošu jaunavu pavēnī” sadarbībā ar Prusta biedrību, LNB izstāžu zālē un 2016 – “Dārzs” galerija Māksla XO, un “Ītējs” galerijā SYD, Nykobinga, Dānija.

4.3.3. Apakšprogramma *Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja:*

“LKA attīstības stratēģija 2015–2020” ietver virkni saistītu dokumentu, t.sk., Cilvēkresursu attīstības plānu 2016.–2020. gadam, Pētniecības programma 2016.–2020. gadam. Tādējādi LKA mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšana notiek atbilstoši augstskolas attīstības stratēģijas prioritātēm. Cilvēkresursu attīstības plāns 2016.–2020. gadam kā prioritātes paredz personāla piesaisti, motivēšanu un attīstību augsti kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanai. Cilvēkresursu attīstības plāna atsevišķus aspektus padziļina ar SAM 8.2.2.

atbalstu īstenojamais “Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns”, kas primāri vērsts uz internacionalizāciju, mācībspēku saikņu stiprināšanu ar nozari un akadēmiskā personāla ataudzi. Galvenie mehānismi personāla kvalifikācijas paaugstināšanai ir profesionālās pilnveides kursu īstenošana, kā arī stažēšanās nozares uzņēmumos, starptautiskās mobilitātes pasākumi, un starptautiskās sadarbības paplašināšana, piedaloties apmaiņas projektos, semināros, konferencēs, meistardarbnīcās. Būtisks mehānisms augstas kvalifikācijas uzturēšanai ir arī mācībspēku dalība pētniecības projektos un radošajos projektos (kur attiecināms). Pētniecības aspekta attīstību nosaka LKA Pētniecības programma 2016.–2020. gadam. Saskaņā ar to, LKA ir pieci prioritārie tematiskie virzieni:

- 1) Kultūras un mākslas sektora attīstības horizontālās problēmas: kultūras un mākslas procesi, kultūras mantojuma, tradīciju, vērtību saglabāšana, pārmantošana, kultūras fenomenu izpausmes mākslinieciskās jaunrades formās, kultūras un mākslas notikumu, pasākumu, produktu menedžments, producēšana, kultūras un kultūras auditorijas paplašināšana, kā arī kultūrpoltikas veidošana (plānošana, novērtēšana);
- 2) Radošo un kultūras industriju attīstība, audiovizuālā sektora attīstība;
- 3) Teātra, dejas un filmu mākslas nozares attīstība;
- 4) Kultūras un mākslas procesu saikne ar citiem tautsaimniecības sektoriem, ar sabiedrības attīstību;
- 5) Starpkultūru komunikācijas problēmas.

LKA zinātniskās darbības stratēģiskās specializācijas fokuss vērsts uz starpdisciplināritāti kultūras un mākslas fenomenu izpētē. Pētījumu tematikas izvēle notiek saiknē ar kultūras sektoru, mākslas nozaru un radošo industriju nozaru interesēm. Īstenojot Pētniecības programmu 2016. – 2020. gadam, LKA ir veikusi būtiskas izmaiņas pētniecības organizācijā, personāla motivēšanā iesaistīties pētījumos un iesaistīt tajos arī studējošos. Izvirzītas pētniecības tematiskās prioritātes. Galvenie attīstības mehānismi ir izveidojušās un nostiprinājušās starpdisciplināras tematiskas pētnieciskās grupas, nozīmīgu nacionālu un starptautisku sadarbības projektu īstenošana, regulāra lietišķo pētījumu īstenošana pēc publiskās pārvaldes institūciju pasūtījuma. 2020. gadā jau ceturto gadu notiks Akadēmijas iekšējais grantu konkurss “Atbalsts pētniecības attīstībai LKA”, kurā prioritāte ir aktuālu un inovatīvu pētījumu īstenošana, iesaistot studējošos. Pētniecības plāna īstenošanu būtiski atbalsta SAM 1.1.1.5. projekts, sniedzot atbalstu starptautiskās dimensijas paplašināšanai.

Iepriekšējos sešos gados Akadēmija sasniegusi būtiskus rezultātus zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanā. Piemēram, LKA ZPC īstenoja Latvijā vienīgo ES pētniecības un inovāciju programmas “Apvārsnis 2020” finansēto projektu humanitāro un mākslas zinātņu jomā. LKA bija viens no 12 partneriem projektā “Critical Heritages: performing and representing identities in Europe”, saīsinājums CoHERE / “Kritiskais mantojums: identitātes izpausmes un reprezentācija Eiropā”. Praktiski visi iesaistītie pētnieki ir arī studiju programmu docētāji; pētījuma īstenošanā tika iesaistīti studējošie.

Kopš 2015. gada Latvijas Kultūras akadēmija piedalās Eiropas mākslas nozares un kultūrizglītības observatoriju sadarbības tīklā saistītā ar UNESCO (European Network of Observatories in the Field of Arts and Cultural Education linked to UNESCO (ENO)).

Divus periodus pēc kārtas no Latvijas-Francijas partnerības programmas “Osmoze” ticis finansēts tematiski unikāls LKA ZPC un Politikas sociālo zinātņu pētījumu institūta (fr. Institut des sciences sociales du politique, ISP, Parīze, Francija) sadarbības projekts “Eiropas nemateriālā kultūras mantojuma tiesību salīdzinošs pētījums”.

Pētījumu virzienu internacionalizēšanos apliecina arī 2016. gadā UNESCO Nemateriālā kultūras mantojuma tiesību un politikas katedras izveide Latvijas Kultūras akadēmijā.

Ik gadu tiek veidoti vairāki projektu pieteikumi starptautisko instrumentu atbalstam, un tie tiek novērtēti virs kvalitātes sliekšņa (piemēram, Apvārsnis 2020 projekts SUDEC (Sustainable labour ir creative industries); Marie Curie pieteikums ARCEUS). 2020. gadā LKA pētnieki

iesaistās arī pieteikumu veidošanā Baltijas Pētniecības programmas uzsaukumā Lietuvā un Latvijā kopīgi ar partneriem no Baltijas valstīm.

Akadēmiskā personāla kompetenču attīstībai nozīmīgas ir arī nacionālā līmeņa pētījumu programmas, jo tās cita starpā ir bāze starpdisciplinārai starpaugstskolu sadarbībai. Tā, piemēram, 2014. gadā konkursa kārtībā Akadēmija ieguva valsts pētījumu programmu (VPP) finansējumu un 2014.–2017. gadā īstenoja pētījumu programmu “Latvijas kultūras tradīciju ilgtspēja inovatīvā vidē” (“Habitus”). Programmu īstenoja starpdisciplināra, starpaugstskolu zinātnieku grupa (15 dalībnieki) sadarbībā ar nemateriālā kultūras mantojuma ieinteresētajām pusēm Latvijā un starptautiskajā vidē. Pētījuma īstenošanā tika iesaistīti arī studējošie.

Savukārt Fundamentālo un lietišķo pētījumu 2. kārtā Akadēmija ieguva atbalstu projekta “Kopienas līdzdalība kultūras mantojuma pārvaldībā: prakses, attīstība un izaicinājumi” īstenošanai. Tā ietvaros veikta unikāla Latvijas iedzīvotāju aptauja par kultūras mantojuma izpratni.

Periodā 2013–2016 tika īstenots Latvijas Zinātniskās padomes atbalstīts pētniecības projekts “Vidzemes Svētupe mītiskajā un reālajā kultūrtelpā”. Svētupe un tās krasti tiek pētīti no arheoloģijas, folkloristikas, valodniecības un etnoloģijas zinātņu skatpunkta, pielietojot minēto zinātņu metodoloģisko bāzi un tādējādi vispusīgi un padziļināti izzinot upes kultūrainavas izmaiņas un attīstību no aizvēstures līdz mūsdienām.

Kultūras mantojuma jautājumu pētniecība tiek īstenota arī lietišķo un radošo pētījumu ietvaros, kas tiek īstenoti pēc dažādu institūciju pasūtījuma vai sadarbības rezultātā. Šādā veidā tapis, piemēram, LR Kultūras ministrijas pasūtītais pētījums par muzeju nozari “Latvijas muzeju nozīme dažādām sabiedrības mērķgrupām: muzeju un sabiedrības mijiedarbība” (2018).

Būtisku akadēmiskā personāla darbības aktivitāšu jomu veido Latvijas kultūras un mākslas nozares pārvaldes (piemēram, Latvijas Nacionālais Kultūras centrs, Valsts Kultūrkapitāla fonds) un citu institūciju (piemēram, Latvijas Nacionālais Simfoniskais orķestris, Latvijas Grāmatizdevēju asociācija) pasūtītu pētījumu veikšana. Šie pētījumi paplašina LKA praktiskās saiknes ar nozari un sniedz stabilu zināšanu bāzi par nozares aktuālajiem procesiem. Pētījumos nereti tiek iesaistīti arī LKA studējošie visos līmeņos.

LKA unikālā iezīme ir arī profesionālās doktora studiju programmas Mākslās īstenošanā būtiskā pētniecības un mākslas sinerģija. 2019. gadā tai bija veltīta ikgadējā starptautiskā konference “Kultūras krustpunkti”, iepazīstinot interesentus ar spilgtiem gadījumiem, kad radošajās aktivitātēs tiek izmantota pētniecība un otrādi. LKA docētāju radošās aktivitātes filmu, laikmetīgās dejas un dramatiskā teātra mākslā ik gadu gūst nacionālu atzinību.

Tādējādi var secināt, ka līdzšinējā pētniecisko projektu aktivitāte bijusi augsta visās LKA stratēģiskās specializācijas jomās, katra tematiskā virziena pētniekiem izmantojot savus nacionālos un starptautiskos tīklojumus, un iesaistot studējošos.

Būtiska nozīme LKA akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanā, akadēmiskās kapacitātes stiprināšanā un radošās darbības veicināšanā ir LKA sadarbībai ar ārvalstu mākslas un kultūras augstskolām, kā arī partnerībai ar starptautiskajām kultūras un mākslas organizācijām, it īpaši teātra un laikmetīgās dejas un audiovizuālās mākslas jomās, kā arī ar kultūras un radošo industriju uzņēmumiem.

- Kopš 2015. gada Latvijas Kultūras akadēmija ir iesaistījusies **Eiropas teātra akadēmiju platformā** (*Platform of European Theatre Academies – PLETA*), kas 2016.–2018. gadā atbalstīja ES programma kino, kultūras un radošo nozaru atbalstam “Radošā Eiropa”.¹¹
- **ES programma Radošā Eiropa.** LKA ir partneris konsorciā. Citas augstskolas: Zuyd Lietišķo zinātņu augstskolas Mākslas fakultāte (Zuyd University of Applied Sciences, Zuyd Hogeschool, koordinējošā augstskola), Helsinku Mākslas universitātes Teātra akadēmija (University of the Arts Helsinki, Theatre Academy), Aleksandra Zelteroviča Teātra akadēmija Varšavā (The Aleksander Zelwerowicz National Academy of Dramatic Art in Warsaw), Oslo

---

¹¹ <http://pleta.eu/learnmore/>

Nacionālās mākslas akadēmijas Teātra akadēmija (The Academy of Theatre - Oslo National Academy of the Arts), Augusta Everdinga Bavārijas teātra akadēmija Minhenē (Bayerische Theaterakademie August Everding), Karaliskais Teātra, kino un skaņas institūts (Royal Institute for Theatre, Cinema and Sound, RITCS) Briselē, Zalcburgas Mozarteum universitātes Tomasa Bernharda Dramatiskās mākslas institūts (Mozarteum University Salzburg, Drama/Direction - Thomas Bernhard Institute).

- Programma **Nordplus**. LKA ir partneris divos konsorcijs:
  - **Projekts Svebinar**. Citas augstskolas: Dalarnas augstskola (Zviedrija), Oulu universitāte (Somija), Satakunta universitāte (Somija).
  - **Sadarbības platforma NORTEAS**. Citas augstskolas: Islandes Mākslas akadēmija (Iceland Academy of the Arts) - koordinējošā augstskola, Dānijas Nacionālā teātra skola (The Danish National School of Performing Arts), Igaunijas Mūzikas un teātra akadēmija (The Estonian Academy of Music and Theatre), Tartu Universitātes Vīlandes Kultūras akadēmijas Skatuves mākslas nodaļa (University of Tartu, Viljandi Culture Academy, Performing Arts Department), Tampere Universitātes Komunikācijas zinātņu fakultāte (University of Tampere, Faculty of Communication Sciences), Helsinku Mākslas akadēmija (University of The Arts, Helsinki), Ālto Universitātes Mākslas, dizaina un arhitektūras skola (Aalto University, School of Arts, Design and Architecture), Grenlandes Nacionālā teātra skola (The National Theatre School of Greenland), Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmija (Lithuanian Academy of Music and Theatre), Norvēģijas Teātra akadēmijas Ostfoldas Universitātes koledža (Norwegian Theatre Academy, Ostfold University College), Oslo Nacionālā mākslas akadēmija (Oslo National Academy of the Arts), HINT koledža Norvēģijā (Nord-Trøndelag University College), Stokholmas Mākslas universitātes Teātra akadēmija (Stockholm University of the Arts, Stockholm Academy of Dramatic Arts), Lūleo Tehniskā universitāte (Lulea University of Technology), Malmes Teātra akadēmija (Malmö Theatre Academy), Gēteborgas Universitātes Mūzikas un teātra akadēmija (The Academy of Music and Drama, University of Gothenburg).

Līdz 2021. gada beigām LKA īsteno Eiropas Sociālā fonda projektu “Latvijas Kultūras akadēmijas akadēmiskā personāla attīstība – investīcija studiju kvalitātē” (Nr. 8.2.2.0/18/A/018). Projekta ietvaros tiek īstenota esošā akadēmiskā personāla kompetenču pilnveide, kā arī nodrošināta akadēmiskā personāla atjaunotne, iesaistot akadēmiskajā darbā ārvalstu pasniedzējus, kā arī doktorantus un doktora grāda pretendētus.

LKA esošais akadēmiskais personāls no 2019. gada septembra līdz 2020. gada jūnijam regulāri apmeklē profesionālās angļu valodas mācības. Līdztekus tam 2020. un 2021. gadā tiks uzsākta LKA akadēmiskā personāla stažēšanās pie nozares komersantiem, kas ļaus attīstīt sadarbību ar nozares pārstāvjiem, vairojot personāla zināšanas par nozares darbību un padziļināt izpratni par specifiskajiem nozares jautājumiem, tādējādi sekmējot arī ciešāku sasaisti ar kultūras nozari, īpaši audiovizuālās mākslas, teātra un laikmetīgās mākslas profesionālo vidi. Tāpat 2020. un 2021. gada laikā projekta ietvaros paredzētas arī akadēmiskā personāla specializētās mācības, lai sekmētu personāla personisko iemaņu un kompetenču attīstību, kā arī kopumā pilnveidotu LKA studiju saturu un kvalitāti, nodrošinot studiju programmu satura atbilstību nozares vajadzībām un mūsdienu darba tirgus specifikai.

Visas iepriekš minētās projekta aktivitātes ir būtiskas jaunās profesionālās doktora studiju programmas īstenošanā, jo, uzlabojot akadēmiskā personāla kompetenci, būs iespēja nodrošināt studentiem zinošus un kompetentus pasniedzējus, kā arī kvalitatīvu, nozares vajadzībās balstītu saturu.

V. Pielikumu saraksts

Pielikums	Pielikuma Nr. <i>(kursīvā norādīti to pielikumu numuri, kuru paraugi pievienoti AIC vadlīniju pielikumā)</i>
I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	
Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu/ koledžu studiju programmām	Nr. 1: 1.1, 1.2, 1.3 <i>1. pielikums</i>
II. Resursi un nodrošinājums	
Studiju programmas atbilstība kopīgajai studiju programmai noteiktajām prasībām (Augstskolu likuma 55.1 pants)	Nr. 2 <i>2. pielikums</i>
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	
Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums	Nr. 3 <i>3. pielikums</i>
Doktora studiju programmas atbilstības normatīvo aktu prasībām novērtējums	Nr. 4 <i>5. pielikums</i>
Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām	Nr. 5: 5.1, 5.2, 5.3 <i>6. pielikums</i>
Studiju kursu/ moduļu apraksti (kārtot secīgi pēc studiju plānojuma) (Pielikumā obligāti iekļaujamās informācijas saraksts)	Nr. 6: 6.1, 6.2, 6.3 <i>7. pielikums</i>
Studiju kursu/ moduļu kartējums	Nr. 7: 7.1, 7.2, 7.3 <i>8. pielikums</i>
Studiju prakses nolikums	Nr. 8
Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem	Nr. 9 <i>9. pielikums</i>
Darba devēju nodomu līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu	Nr. 10 <i>10. pielikums</i>
IV. Mācībspēki	
Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	Nr. 11: 11.1, 11.2, 11.3 <i>11. pielikums</i>
Mācībspēku biogrāfijas (<i>Curriculum Vitae</i>) <i>Europass</i> formā	Nr. 12: 12.1, 12.2, 12.3
Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos vai pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts	Nr. 13: 13.1, 13.2, 13.3
Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	
Pievieno informācija pēc 12. pielikumā noteiktā saraksta	Nr. 14 <i>12. pielikums</i>
Profesionālās doktora studiju programmas <i>Mākslās</i> īstenošanas nolikums	Nr. 15
Nolikums par valsts pārbaudījumiem un valsts pārbaudījumu komisiju profesionālajā doktora studiju programmā <i>Mākslās</i>	Nr. 16
Profesionālās doktora studiju programmas <i>Mākslās</i> padomes nolikums	Nr. 17
Līgums par studiju virziena <i>Mākslas</i> kopīgās profesionālās doktora studiju programmas “ <i>Mākslās</i> ” apakšprogrammu “ <i>Mūzika un skatuves māksla</i> ”, “ <i>Vizuālā māksla un dizains</i> ” un “ <i>Audiovizuālā māksla, teātris un laikmetīgā deja</i> ” īstenošanu	Nr. 18